National Library
Bibliothèque Nationale
SEP 22 1980
SECTION

D103/c/1914

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER
Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited

Business Offices: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9, Canada Editor-in-Chief KRISS SIDARS. Phone 465-7902. United States Editorial Offices: New York: Editor V. IRBE, 4036 Rombouts Ave., Bronx, N.Y. 10466; V. JAUNKALNIETIS, 1305 Taylor Ave., Racine, Wis. 53403; California — Editor KARLIS KALEJS, 3622 Markridge, La Cressenta, Ca 91214.

NR. 36 SESTDIENA, 1980. GADA 13. SEPTEMBRIS 30. GADS SATURDAY, SEPTEMBER 13, 1980

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 Cena 75 centu

Skolas gadu uzsākot

Toronto latviešu tautas augstskolas ģimnazija sāka jauno mācību gadu 5. septembrī Latviešu namā ar skolas karoga ienešanu, māc. J. Cālīša vadītu svētbrīdi un direktrises V. Slaviešas uzrunu un skolas žetona pasniegšanu visiem absolventu klases skolēniem. Drāmas pulciņa vadītājs rež. H. Miķelsons uzrunā atzīmēja drāmatiskā pulciņa nozīmi skolā. Sekoja pārrunas katrai klasei ar savu audzinātāju: abās 4. klasēs — audzinātāja ir Izolde Krūmiņa (rakstniece Guna Ikona), 3. klasē — Irma Pilpe, 2. klasē — Raimonds Rūtītis, abās pirmajās klasēs Ojārs Sils, kas veic arī ģimnazijas inspektora pienākumus, sagatavošanas klasē — H. Jeckalējs. R. Rūtītis un O. Sils ir bijušie ģimnazijas absolventi. Šinī mācību gadā audzēkņu skaits 4. klasē — 21, 3. klasē — 19, 2. klasē — 14, 1. klasēs — 20, no tiem 18 skolēni nāk no sestdienas skolas absolventiem un divi no ģimnazijas sagatavošanas klases. Sagatavošanas klasē pašreiz ir viens skolēns. Sagaida, ka tuvākās nedēļās pēc māc. gada sākuma skolēnu skaits mazliet pieaugs. Darbojas 18 skolotāji. Pie ģimnazijas darbojas arī interešu grupas: drāmas, vēstures, žurnāla Sīkumi, dzejas, matēmatikas un koklētāju - dziedātāju pulciņi. Jauno 1. klases audzēkņu vecāku sanāksme 24. septembrī; skolas padomes sēde — 8. oktobrī; visu audzēkņu vecāku sapulce — 22. oktobrī. Visas šīs sanāksmes notiek pl. 20 Latviešu namā.

Toronto Latviešu Biedrības Sestdienas skola, kas vēl vienmēr ir lielākā latviešu skola Kanadā, sāka jauno mācību gadu 6. septembrī līdzšinējās Jesse Ketchum pamatskolas telpās ar 119 audzēkņiem. Skolas gads sākās ar aktu, kuŗā svētbrīdi vadīja māc. I. Gaide. Uzrunu teica skolas pārzine M. Matīsa un Latviešu Biedrības pārstāvis skolas padomē V. Pakalns, kas informēja par Kanadas federālās valdības un Heritage Languages pabalstiem. Sakarā ar šiem pabalstiem sestdienas skola varēja izdalīt šai mācību gadā latviešu valodas mācību grāmatas un burtnīcas skolēniem bez maksas. Aktā Anna Briede pasniedza skolas pārzinei čeku par 1000 dol., kas ir mūžībā aizsauktā Augusta Brieža testamenta novēlējums skolai. TLB sestdienas skolā strādā 16 skolotāji; paredz vēl pieaicināt jaunus palīgskolotājus. Darbosies arī skolēnu interešu grupas: filatelijas puduri vadīs E. Ozols, tautas tradiciju un tautisko rakstu pazīšanu Silvija Ozola, tautas deju un koprotaļu — Irma Ķeniņa, žurnāla Ausekļītis — Benita Brence, tautas tērpu un prievīšu gatavošanu — A. Strade un L. Treimane, koklēšanas puduri — Diāna Lapiņa, vecāku pārrunu brīžus, kā palīdzēt skolēniem mācību sagatavošanā, vadīs V. Slavieša, S. Pogule un J. Ruskis. Sestdienas skolas audzēkņi piedalīsies tautas deju lieluzvedumā un skolēnu korī 1981. g. Dziesmu svētkos Toronto.

V. S.

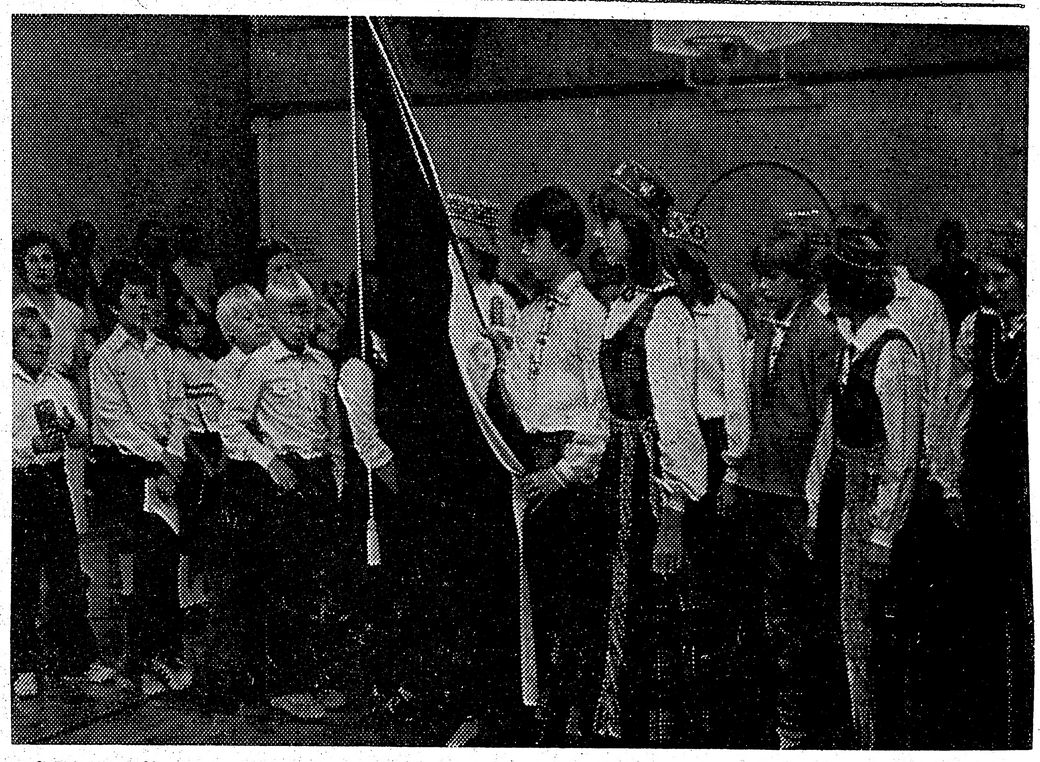

Svinīgā Latvijas karoga ienešana mācību gadu sākot Toronto Latviešu biedrības sestdienas skolā. Foto: J. Liģers

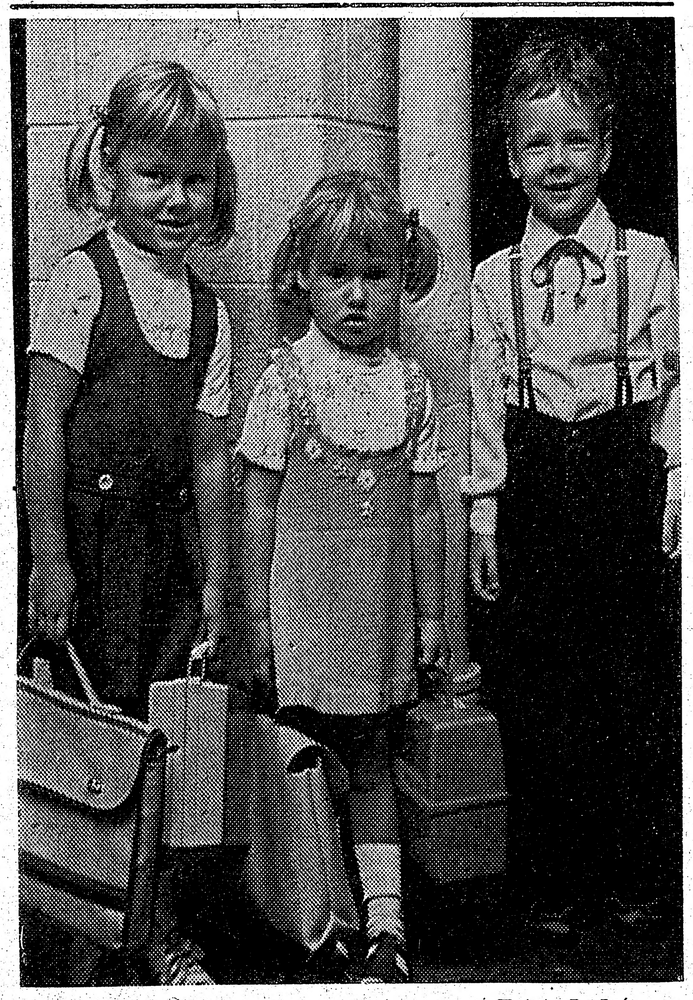

Skolas gaitas sākot. Foto: J. Liģers

Brežņevs iecel Polijā savu uzticības vīru

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Jāapbrīno rietumu pasaules naīvums, kas Polijas strādnieku protesta streika laikā priecājās par Maskavas neiejaukšanos Polijas lietās. Nenoliedzami, prasībās pēc brīvām arodbiedrībām, strādnieka tiesībām, reliģiskiem raidījumiem valsts televīzijā un citās strādnieku ķecerības Maskavā radīja pānikai līdzīgu trauksmi. Gireks atcēla vairākus valdības locekļus un izmeta no politbiroja gandrīz pusi augstāko partijas funkcionāru, nevis lai izdabātu strādniekiem un radītu veselīgāku klimatu partijas un tautas attiecībās.

Tīrīšana netika izdarīta poļu partijas centrālkomitejas ierosmē, to Girekam pavēlēja darīt neviens cits kā pats Brežņevs. Mēs labi zinām, ka nevienā valstī brīvi nevar darboties administrātīvais aparāts, kaut arī tas būtu sarkanāks par sarkano, ja šajā valstī Kremlis katram gadījumam ir stacionējis vairākas sarkanās armijas divīzijas. Tā tas gadiem ir bijis Polijā, un tas ir jāpatur vērā.

Kad Maskava pilnībā aptvēra, cik bīstams klimats radies šajā sarkanās imperijas periferijā, tā izšķīrās nomainīt arī pašu Gireku ar Kremļa uzticības vīru Kaniu. Atcerēsimies, ka ASV prezidents Džimijs Kārters, kad Brežņeva roka Polijas krizē bija jau saredzama pat aklam, iedrošinājās dižoties ar to, ka viņa gudrā politika esot panākusi Padomju savienības atturēšanos no iejaukšanās Polijas krizē. Ar Kanias nākšanu pie varas pie malas nobīdīti visi poļu komūnistu partijas liberālā spārna reformisti.

Mēs vēl tagad varam brīnīties par to, ka vēlā pusnakts stundā poļu komūnistu partijas centrālkomiteja kā pēc burvja mājiena vienprātīgi izšķīrās par līdz šim tikpat kā nepazīstamā, bet zvērinātā komūnistu Kanias izvēli. Gireka oficiālais atkāpšanās iemesls ir slimība, bet šķiet, ka tā ir vairāk politiskas, ne fiziskas dabas. Pēc dažu lietpratēju uzskata Gireks patiesi esot pārcietis viegļu sirdslēkmi. Pats Brežņevs jau pasteidzies Girekam nosūtīt līdzjutības telegrammu, novēlot ātri izveseļoties. Šo Brežņeva diplomātisko gājienu var uzskatīt par mēģinājumu apslēpt Pad. savienības iejaukšanos Polijas notikumos. Arī 1970. gadā Gomulka oficiāli atkāpās sliktās veselības dēļ, bet patiesībā vēl šodien kā veselīgs rutks dzīvo kādā Varšavas priekšpilsētā.

Savas varas pēdējās nedēļās Gireks bija spiests no amata atcelt savu tuvo padomdevēju — viņa politisko runu sacerētāju valsts televīzijas pārvaldē Zezepauski. Tikai tagad izmeklēšanā atklājies, ka Gireka draugs ir piesavinājies miljoniem dolaru un komūnistiskā Polijā dzīvojis kā īsts miljonārs. Viņš bija iekārtojis 42 istabu pili, turējis katrai nepieciešamībai četras prostitūtes, un viņa personīgā īpašumā bijušas ne mazāk kā 900 pornografiskas filmas. Viņa jachtā bijis ierīkots pat stallis zirgam. Piedevām viņam vēl piederējusi liela cūku farma, un tur ražoto speķi viņš pārdevis par desmitkārt augstāku cenu saviem tuvākiem draugiem. Droši vien tas nav tikai izņēmuma gadījums, un komūnistu funkcionāru rindās ta-

(Turpinājums 20. lp.)

Mūsu laikraksta atbildīgais redaktors Krišs Sidars ir saslimis. Novēlam viņam drīzu izveseļošanos un atgriešanos darbā. Esam pateicīgi bij. „LA" redaktoram Aleksandram Kundratam, kas mums nācis talkā, uz ņemoties līdz turpmākam laikraksta vadību.

LA apgāda vadītājs

Daugavas Vanagu grāmatnīcas nodaļas salona atklāšana Latviešu Centrā

4 Union Drive, 4. oktobrī pl. 11.30.

Piedāvā latviskas rotas, keramiku, grāmatas u. c.

DV KANADĀ valde

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1980. G. 13. SEPTEMBRIS, 36. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Valdē — E. Treilons, K. Bencons, E. Krūka. Laikraksta atbildīgais redaktors Kriss S I D A R S. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9, tālr. 465-7902. Nujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N. Y.10466, U.S.A. Tālr. 994-7917. — Čikagas redakcijas vad. V. Jaunkalnietis, 1805 Taylor Ave.. Racine, Wis. 53403. Redaktors Austrālijā Ed. Šmugajs, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos materiālus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai inicišiem parakstītos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personisks uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 35 dol., 6 mēnešim — 18 dol., 3 mēnešiem — 9 dol. Atsevišķa numura cena 75 centi.

Sludinājumu maksa sludinājumu daļā $4.00, tekstā $6.00, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas telpu. Sarīkojumu kalendārā $1 par rindiņu, atkārtojot atlaide.

Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466-1514

Archibīskaps Arnolds Lūsis

Svētīgi taisnības dēļ vajātie

Svētīgi taisnības dēļ vajātie, jo tiem pieder debesu valstība.

Mat. 5, 10.

Pasaulē laikam nekad nav valdījusi absolūta taisnība. Bet pasaulē vienmēr bijuši taisnības dēļ vajāti cilvēki. Tādus mēs atradīsim visos laikos, un tādi būs sastopami visās tautās un visu zemju robežās. Un kaut arī viņu laika biedri tos varbūt nav sapratuši, kaut šie laika biedri varbūt viņus ir gribējuši pat iznīcināt, šie taisnības dēļ vajātie cilvēki tomēr ir bijuši kā spožas lāpas, kas deg sava laikmeta mijkrēslī, rādot cilvēcei ceļu uz jaunām atziņām un patiesībām.

Vērojot cilvēces vēsturi, mēs redzam, ka cilvēku taisnības izpratne ir bijusi atkarīga no daudz un dažādiem blakus apstākļiem.

Laikmetā pirms Kristus pasaulē visnotaļ valdīja varas taisnība, un bieži vien tā pārvērtās varmācības taisnībā. Kad varenās Babilonijas ķēniņš Nebukadnecars 585. g. pirms Kristus iekaroja Jeruzalemi un nokāva un aizveda verdzībā tūkstošus jūdu, nolaupīja zemi un sagrāva drupās pilsētas un ciemus, tad neviens nedomāja, ka Nebukadnecars rīkojies nepareizi. Uzvarētājus netiesā. Uzvarētājiem — domāja tā laika cilvēks — ir tiesības iznīcināt uzvarētos. Tikai sirmais pravietis Jeremija, uz Jeruzalemes kūpošām drupām noraudzīdamies, apraudāja savas tautas likteni, ar drebošu roku pergamentā rakstīdams vārdus: „Kā zeltam spožums ir zudis un mirdzums šķīstam zeltam, tā svētās vietās akmeņi nu izkaisīti visos ielu stūros. Un Ciānas dārgie bērni, kas bija līdzīgi šķīstam zeltam, kā tie nu tiek turēti par māla traukiem, par podnieka rokas darbu! . . . Un zināmā bērna mēle līp pie zoda no slāpēm; bērniņi sauc pēc maizes, bet nav nevienā, kas to dala. Kas un kas purpurā uzaudzināti, nu vārtās mēslos. To nebija ticējuši zemes ķēniņi, nedz kāds gardu ēda, nu pamirst uz ielas, no pasaules iedzīvotājiem, ka pretinieki un naidnieki ieies pa Jeruzalemes vārtiem (Jerem. raudu dz. 4, 1., 2., 4., 5., 12.).

Tad nāca Kristus. Un Viņa sludinātā taisnība bija — mīlestības taisnība. Šī taisnība skubināja vairīties no atriebības un — pat sodot — glabāt sirdī līdzcietību un žēlastību. Šī mīlestības taisnība skubināja nemeklēt skabargu sava brāļa acī, bet censties ļauno uzvarēt ar labo. Šī mīlestības taisnība nemeklēja savu pamatojumu cilvēku likumos, bet tā vērsa cilvēka domas uz Dievu, kas liek savai saulei spīdēt pār labiem un ļauniem un lietum līt pār taisniem un netaisniem.

Kristus sludinātā mīlestības taisnība diemžēl nekad nav īsteni varējusi iesakņoties cilvēku sirdīs un dvēselēs. Tā ir bijusi kā skaista, balta lilija, kas sākusi augt vēstures ceļmalā un ko ar dubļainām kājām vienmēr ir centušies samīt Kristus mācības pretinieki un noliedzēji.

Mūsu divdesmitajā gadu simtenī mēs mācāmies pazīt kādu jaunu taisnības paveidu un to gribētos saukt par — utilitāro taisnību. Mūsu gadsimta valstsvīri un likteņu kārtotāji bieži vien domā, ka taisnība nostājas to pusē, kas cenšas sasniegt vairākumam derīgus mērķus un ideālus. Visspilgtākais šīs noderīguma taisnības piemērs ir vērojams zemēs, kur varu sagrābusi komūnistu partija. Šajās valstīs pēc taisnības meklēt var tikai tas, kas ir noderīgs partijas mērķu sasniegšanai. Un tādēļ, ka utilitārās taisnības izpratnē mērķis attaisno līdzekļus, komūnisti par varoņdarbiem bieži vien dēvē rīcību, ko

(Turpinājums 9. lp.)

Lasītāju Vēstules

NEVAJADZĪGA AKTIVITĀTE

Kā zināms, tad Toronto neilgi atpakaļ viesojās viens no mūsu zemes okupantu visveiksmīgākiem pakalpiņiem Andris Vējāns. Jau ilgāku laiku latviešu sabiedrībā par šo viesošanos notiek dzīvas pārrunas. Šo dzīvo pārrunu rezultātā droši vien radies arī Toronto latviešu skolas Valodiņa Andŗa E. Rozes lasītāju vēstule „Paskaidrojums" š.g. 30. augusta Latvija Amerikā numurā.

Izlasot A. Rozes paskaidrojumu, var saprast, ka vainīgi nav vis tie, kas brāļojas ar mūsu zemes okupantu pakalpiņiem, bet vaina meklējama laikrakstā Latvija Amerikā un J. Groduma vēstulē.

Latviešu sabiedrībai zināms, ka daži Valodiņas skolotāji (U. Matiss, G. Liepiņš un citi) ir diemžēl aktīvi saistījušies ar Dardedzi. Vai tā ir tikai viņu privāta lieta un vai tikšanās ar „dārgās dzimtenes" ciemiņiem mūsu jaunatnes audzinātājiem ir nepieciešama, lai paliek atklāts jautājums. Manuprāt tā nav attaisnojama.

Ojārs Ieviņš Hamiltonā

VAI SAITE TIEŠĀM SASIETA?

Trīsdas latviešu laikraksti savā laikā ziņoja par dzejnieces Veltas Tomas dzejoļu grāmatas izdošanu okupētajā Latvijā. Tas nu tagad noticis. Kā ziņo laikraksts **Literatūra un Māksla** 25. jūlija nr., grāmatu izdevis apgāds Liesma ar nosaukumu Maize no mājām. Krājumā ievietoti dzejoļi no visām astoņām iznākušajām grāmatām, tātad īpaši izmeklēti dzejoļi.

Grāmatu Veltai Tomai pasniedza rakstnieku savienības un komitejas Sakariem ar tautiešiem ārzemēs īpašā Rakstnieku savienības telpās rīkotā sanāksmē 17. jūlijā.

Ievadvārdos dzejnieks Māris Čaklais teica, ka „dzejnieces ceļš uz šī brīža dzimtenē izdoto grāmatu ir bijis organisks." Vai tāpēc, ka tikai pati pirmā V. Tomas grāmata Mīnējums iznāca dzimtenē vācu okupācijas laikā 1943. gadā? Pārējās septiņas iznākušas trimdā. Sešas vēl tad, kad dzejniece nebija braukusi uz krieviem paklauto dzimteni „pēc uguns".

Pati dzejniece atbildēja: „Man rokās Latvijā izdotā grāmata. Ceru, tā ir tikai sākums, tikai precedents Latvijā izdotajām ārzemēs dzīvojošo rakstnieku grāmatām." Vai nepaliks tikai cerības? Kur nu tie gadi, kad tāpat Latvijā izdeva Monikas Zariņas un Dambiša dzejoļu grāmatas. Arī toreiz viens otrs cerēja, ka nu radušās iespējas apveltīt dzimtenes latviešus un gatavoja manuskriptus. Daži pat tos aizsūtīja uz Rīgu, kur tie apgūlās čekas archīvos vai tika sadedzināti.

Jāpiebilst, ka dzejniece netika pie šīs grāmatas viegli. Viņa cītīgi katru gadu brauca uz Rīgu, kur ne ik reizes viņu saņēma atplestām rokām. Braucienu kārtotāji pat pukojās un aiz muguras dzejnieci apveltīja ar ne visai izmeklētiem vārdiem.

Notikuma aprakstītājs Literatūrā un Mākslā beigu rindās saka: „Vēl viena saite sasieta, vēl viena silta un pulsējoša saite." Vai tiešām sasieta? Katru mezglu var atraisīt, bet saites īzirst. **P. B.**

MŪSU VALODA

Čikagas latviešu valodas pulciņš nāk klajā ar mēnešrakstu Vēstis, kas domāts latviešu valodas kopšanai. Vēšķu pirmajā numurā lasām: Grūti arī atrast periodisku izdevumu, kura redaktors **turētu bēdu** (pastrīpojums mans) par rūpīgu un regulāru rakstu iespiešanu, kam sakars ar mūsu tēvu valodu... Beigās arī šāds teikums kasiera **darbu pagaidām darīs...** (arī mans pastrīpojums).

Es domāju, ka mums visiem vajadzētu ne vien turēt bēdu, bet turēt rūpi mūsu valodas kopšanā. Ko citi valodnieki saka par šiem, pēc manām domām. valodas „ziediem".

V. Augusts Čikagā

KOMUNISMS UN LIELKRIEVI

Lasot V .Upeslāča recenziju LA 33. nr. par T. Sīļa „Par brīvo Latviju domājot", nonākam pie A. Spilnera un T. Sīļa kontroversālām teorijām. Manuprāt krievu nacionālisms un krievu komūnisms ir kopēja lieta. Jāievēro, ka krievu disidenti pat nevēlas komūnisma likvidēšanu, bet gan tā dēvētās konstitūcijas pareizu pildīšanu. Komūnisms ir ekspansijas aizsegšana līdzeklis, bet tanī pašā laikā nav noliedzams, ka dominē lielkrievu šovinisms, ko Kremlis tagad sauc par padomju patriotismu.

K. Purmals Toronto

Daugav' abas malas...

Mūsu lielais dzejnieks Jānis Rainis bija nākotnes dzejnieks - viņš skatījās laikiem pāri un saredzēja savas tautas vienotību un neatkarīgu Latvijas valsti, bet vai viņš tiešām saredzēja arī to, ka viņa dzejoli Daugav' abas malas dziedās visās pasaules malās un tas kļūs par vienotāju simbolu ļaunas varas sašķeltai latviešu tautai?.. Šo dziesmu dzied jaunieši Gaŗezerā, Kursā un visur pasaulē, kur pulcējas vienkopu latvieši – jaunieši, lai veidotu savas tautas kopības apziņu.

Kursas vidusskola ir aizvadījusi savu septīto vasaru, un sešdesmit latviešu jauniešu ik vasaru sāvā Kursas dziesmā apliecināja: ...Un tādēļ vien es esmu šeit, lai Tā vēl mūžos dzīvo... Sešpadsmit no šiem sešdesmit jauniešiem šai vasarā beidza Kursas vidusskolu, bet visas zīmes rāda, ka netrūks jauniešu, kas atkal atradīs ceļu uz Kursu, kas apzināsies, ka Daugav' abas malas pieder latviešiem un ka mēs nedrīkstam beigt dziedāt: – Ir Kurzeme, ir Vidzeme, ir Latgale mūsu..."

Vārdi Kursa un Ilga Grava ir izrunājami ar vienu elpas vilcienu — Kursus iemītnieki domā, ka bez Ilgas Gravas nebūtu arī Kursas... Pašdarbība, savstarpēja uzticība ir raksturīgākās Kursas gara iezīmes...

Ilga Grava Kursai izvēlas tādus skolotājus, kas ar savu personību un sasniegumiem var iejūsmināt jauniešus.

Šai vasarā Kursā par skolotājiem darbojās: prāv. Roberts Āboliņš – ticības mācībās, Valērija Bērziņa–Baltiņa – latviešu valodā, Ivars Dālbergs – literātūrā, Rasma Ekmane — vēsturē, Valdis Grants – literātūrā, Dace Kārkliņa – gleznošanā, Juris Kļaviņš – rotu kalšanā, Laimdota Rūse – literātūrā, Julieta Rumberga – latviešu valodā, Edvīns Rūsis — dziedāšanā, Ausma Savele — vēsturē un tautas dejās, Janīna Sprūdža — latviešu valodā un Paulīne Zalāne – literātūrā un latv. val.

Septiņos aizvadītos gados Kursā ir izveidojušās tradicijas. Skaistākā un nozīmīgākā no tām ir Kursas audzēkņu lieluzvedums, kas sastāv no dziesmām, lasījumiem, dzejoļu skandējumiem, tautas dejām un mūzikas instrumentu priekšnesumiem.

Šīs vasaras lieluzvedums bija ar nosaukumu „Daugav' abas malas" un to sastādījusi vēstures skolotāja Ausma Savele. Viņa pati bija arī iestudējumu vadītāja, bet palīdzēja arī grupu vadītāji un skolotāji. Uzveduma dziesmu daļu vadīja Edvīns Rūsis. Dekorācijas lieluzvedumam darināja Dace Kārkliņa ar palīgiem!

Satiekoties un parunājoties ar Kursas skolotājiem, kas tur darbojušies jau ilgāku laiku, gūstams dziļāks ieskats Kursas dzīvē un tradicijās: Paulīne Zalāne Kursā strādā jau otru vasaru; viņa izsakās: Kursā ir vispusīgs gars, kur brīva doma var dzīvot – patīkami, ka Kursas vadība atzīst, ka vispusība un dažādība ir veselīga skolēnu intereses uzturēšanai. Iepriecina jauniešu lielā atsaucība un apziņa, ka esam spējīgi nodot savu kultūras mantojumu nākamajām paaudzēm. Šai vasarā dzejniece Paulīne Zalāne audzēkņiem mācīja par latgaļu literātūru un Antona Rupaiņa darbu nozīmi. Viņas atziņa ir, ka skolās bieži šim lietām nav veltīta pietiekama uzmanība. Latgales vēsture un tās īpatnējā kulturālā attīstība mūsu jaunatnei būtu jāzina. Rasma Ekmane, kas visus septiņus gadus Kursā māca latviešu vēsturi, pastāsta par Kursa tapšanu un tās tradicijām: Doma par vidusskolas vajadzību Rietumkrastā pastāvēja jau ilgi, bet tikai ar Ilgas Gravas uzņēmību tā kļuva īstenība. 1974. gada vasara bija pirmā, bet šodien mums ir jau savas tradicijas: Mums plīvo tikai Latvijas karogs – ienākot Kursā mums nebija pat karoga kārts... Rītos dziedam Dievs svētī Latviju, bet vakaros, karogu nolaižot, – Daugav' abas malas, vai Kursas dziesmu... tikai tad mans brālis kals sev jaunu zobentiņu, ja latviski teiks mana balss... Skolēni paši sevi apsveic un norāj par latviešu valodas runāšanu vai nerunāšanu. Par tradiciju ir jāuzskata arī uguskuru vakari, dzejas lasīšana mēnessgaismā, svecīšu dievkalpojumi, dziesmu un tēlošanas vakari, lūgšanas ēdienreizēs, kā arī sportā volejbola sacensības pašorganizēto komandu starpā. Skaista tradicija ir arī izbraukumi uz kalniem, okeanu un citiem dabas skaistumiem pieejamā apkārtnē. — parasti skolēni paši izlemj brauciena mērķi.

Man, kā skolotājai pirmo gadu, šķita, ka ik rītu un vakaru apsveicināšanās ar Reiniera kalnu, kuŗa pakājē savas latvju dziesmas skandina mūsu jaunieši, arī ir kā tradicija. Šis kalns ar savu sniegoto galotni man lika domāt par Jaunsudrabiņa: — Kā sniegi kalnu galotnēs... Kad kalns ir apmācies, tad ir izjūtama savāda vientulība, un Kursas jedzīvotāji nepacietīgi gaida, kad kalns atkal parādīsies vi nu miglā, ar baltu mākoņu cepurīti, vai balts un mirdzošs saules sārtumā greznojies.., Kursā visas malas rotātas puķēm, jo tai apkārt ir ziediem bagātas pļavas.

Skaista ir arī tradicija — Nameja gredzens katram Kursas absolventam. Gredzeni tiek kalti tepat, un nu jau otru vasaru tas ir Juris Kļaviņš, kas tos gatavojis.

Janīna Sprūdža ir Kursas galvenā gramatikas skolotāja. Viņa gan paskaidro, ka nekad nemāca tikai gramatiku, bet iepin to literārā vai interesantu vingrinājumu mācības vielā. Viņa ir strādājusi 20 gadu Krišjāņa Barona skolā Čikagā un arī Gaŗezerā, bet nu jau ir ilggadēja Kursas skolotāja. Viņa atzīst, ka Kursas vidusskola ir efektīga skola, jo to vada profesionāla paidagoģe, kam ir pieredze latviešu nometņu vadībā, kas pati ir apmeklējusi kā kursus Mičiganā, gan Minsterē un guvusi labu ieskatu, kā jaunietis reaģē uz dažādā veidā mācīto latvisko vielu...

Skolotājiem ir viegli strādāt, jo nav jādomā par neko citu kā tikai labi sagatavot savu stundu. Skolas struktūra ir tāda, ka vadība dara savu darbu, skolotājs savu, audzinātāji savu un skolēni savu darbu. Uzvedības atzīmju izlikšanā galvenā teikšana ir audzinātājiem, un liecības izsniedz arī audzinātāji savai grupai. Tikai absolventiem liecības izsniedz skolotāji, vadība un audzinātāji. — Šāda veida sadarbība dod labus rezultātus tautiskās audzināšanas kopībā.

(Turpinājums 18. lp.)

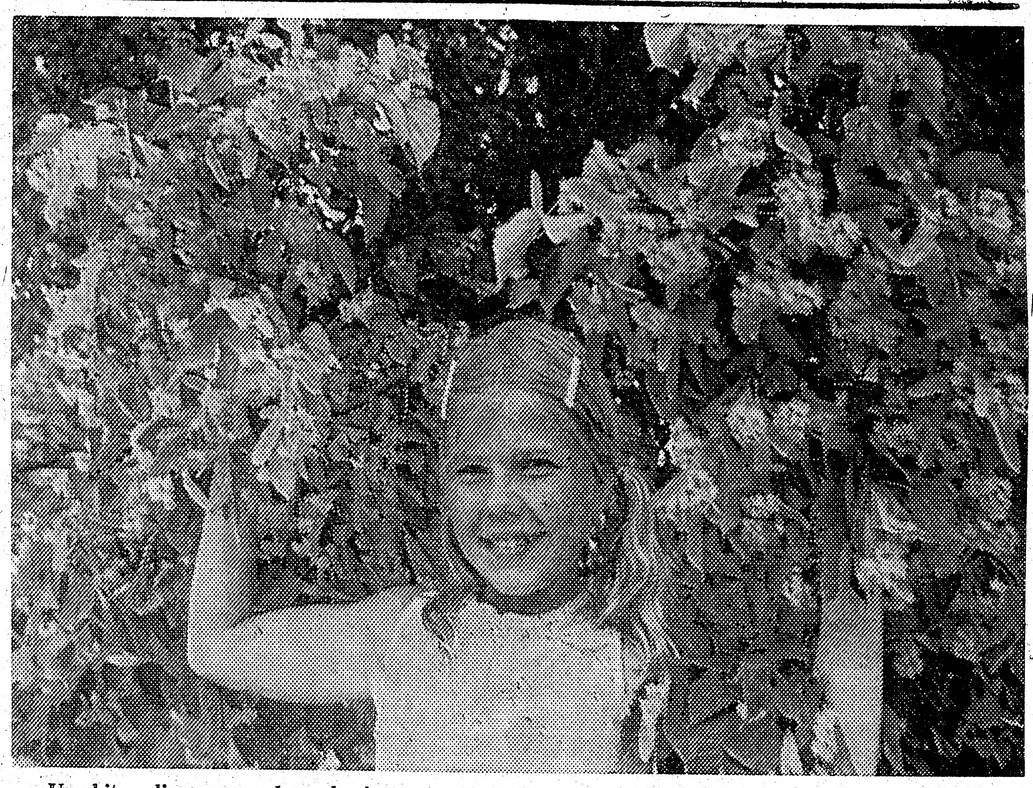

...Un bites lien zaros baru bariem. Saulīte Neimane pie ziedošas liepas savas mājas dārzā. Foto: J. Liģers

Izcils koncerts

Arvida Granta plašā mūzikas un mākslas studija 29. augustā bija pārvērsta par koncertzāli. Šeit DV Britu Kolumbijas nodaļas vanadzes rīkoja koncertu ar dziedones Olgas Griķes, flautista Arvida Granta un pianista Henri-Paula Sicsic piedalīšanos.

Koncerta pirmajā daļā dziedone Olga Griķe H. P. Sicsic klavieŗu pavadījumā nodziedāja deviņas komponista Jāņa Kalniņa dziesmas, pēdējo dziesmu — „Meži šalc", pēc klausītāju pieprasījuma dziedonei nācās atkārtot.

Olga Griķe vēl arvien papildinās dziedāšanas studijās pie pazīstamās dziedāšanas skolotājas Salinas Jones, bet nākošā gadā uzsāks studijas pie slavenā dziedāšanas skolotāja Luidgi Vood Vankuverā.

Koncerta otrā daļā pianists H. P. Sicsic klausītājus patīkami pārsteidza ar virtuozi atskaņoto Šopēna Balādi Nr. 1 klavierēm.

Jaunais pianists ir franču izcelsmes, dzimis Alžīrijā, bet mūzikālo izglītību ieguvis Nīcas konservātorijā, Francijā. Viņš piedalījies daudzās starptautiskās pianistu sacensībās un ieguvis godalgas.

Koncerta nobeigumā flautists Arvids Grants atskaņoja Mocarta koncertu Do mažorā un Mediņa Āriju.

Arvids Grants ir apdāvināts un vispusīgs mākslinieks. Savā studijā Ziemeļvankuverā viņš glezno, veido skulptūras mālā un spēlē flautu, kā arī māca visas šīs mākslas studentiem.

Pēc koncerta apmeklētāji vēl ilgi pakavējās pie vanadžu sarūpējā vīna un kafijas galda, noskandinot arī daudzas mums visiem tik mīļās latviešu tautasdziesmas.

Jāz. Ruško

Latviešu kultūras nedēļas dalībnieki Gaŗezerā.

Džambo! Džambo!

TAUTIEŠA JĀŅA PELČA
PIEDZĪVOJUMI MELNAJĀ KONTINENTĀ

„Džambo, džambo," mūs apsveic smaidošas sejas un draudzīgas balsis Nairobi lidlaukā. „Džambo" svahili valodā nozīmē to pašu ko latviski sveiki. Vēlāk tā pieradām pie šī laipnā sveiciena, ka pat savā starpā satiekoties to sākām lietot.

Neliela grupa tūristu esam ieradušies apbrīnot Kenijas savdabīgo savvaļas zvēru valsti. Tā ir Afrika, par kuru lasot Raisa-Barausa romānā Tarzāns skolas gados katrs puika tā jūsmoja. Divdesmito gadu vidū, kad Jaunākās Ziņas literārā daļā iespieda šo darbu, nevarēja vien sagaidīt laikraksta iznākšanu. Pēc tam Tarzāna dažādie varianti ir pārstrādāti neskaitāmās filmās.

Tā kā Kenija ir jauna, daudziem maz zināma valsts, tad sniegšu nedaudzus pārbaudītus skaitļus par to. Agrākā Anglijas kolonija ieguva neatkarību 1963. gadā. Tās platība apmēram 225 000 kv. jūdzes — nedaudz mazāka par Teksasu, un to šķērso ekvators. Lauksaimniecība un lopkopība ir galvenās iedzīvotāju nodarbošanās. Lauksaimniecības ražojumi sastāda 60% no eksporta. Galvenie eksporta produkti ir kafija, tēja, saisals, cukurs, zirņi, pupas un dienvidu augļi. Republikā ir viena partija, lai gan konstitūcija atļauj vairākas. Keniatas politika bija ļoti draudzīga rietumu pasaules valstīm, pats bijis liels amerikāņu draugs. Piecdesmitajos gados, pirms Kenijas neatkarības iegūšanas, viņš piedalījās mau-mau kustībā, slepkavojot baltos farmerus. Par mau-mau bandu vadību viņš pats debūjis izciest 7 gadus cietuma sodu. Uzņemoties prezidenta pienākumus, Keniata parādījis lielas valstsvīra dāvanas, deklarējot saukli „harambee", kas svahili valodā nozīmē „kopā strādāt". Tamdēļ Kenija nav nacionālizējusi balto farmas, bet izmaksā tiem atlīdzību, cenšas ar baltiem sastrādāt, lai izmantotu viņu kapitālu un zināšanas. Kā no iedzimtajiem dzirdējām, tad katra afrikāņa sapnis ir iegūt zemi, lai to apstrādātu. Melnais, kam nav sava zemes gabaliņa, tiek uzskatīts par nabagu. Valdība cenšas palīdzēt trūcīgiem zemi atpirkt no balto lielajiem zemes īpašniekiem. Tā Kenija ir izteikta lauksaimniecības zeme, lai gan milzu platības ir sausas savanas, kur aug tikai reti krūmi un nezāļu puduri.

Kenijas galvaspilsēta Nairobi ir viena no modernākajām Austrumāfrikas pilsētām ar pāri par ½ miljonu iedzīvotājiem. Pilsētas centrā vesela rinda modernu debesskrāpju. Nesen uzbūvētais Konferenču centrs — milzu apaļš tornis — ir tik varens un moderns, ka katra Amerikas lielpilsēta varētu ar to lepoties. Kenija dara visu iespējāmo, lai sev pievilktu tūristus. Tā kā Nairobi mērenais klimats (pilsēta atrodas 5500 pēdu virs jūras līmeņa), viegli panesams un interese par Kenijas dzīvnieku valsti liela, tad nav nekāds brīnums, ka Nairobi, pateicoties modernajam konferenču centram, ir izvērtusies par starptautisku konferenču vietu.

Tuvākos mēnešos Nairobi beigs izbūvēt jaunu lidlauku, kas būs piemērots milzu Konkorda džetu satiksmei. To lepni mums rāda auto šoferis.

No 11 miljoniem Kenijas iedzīvotāju balto ir tikai apmēram 40 000, kas gandrīz visi dzīvo Nairobi vai otrā lielākajā pilsētā Mombasā. Cenas veikalos stipri augstas. Grūti saprast, kā Nairobi iedzīvotāji pie zemajām algām var tik pieņemami labi ģērbties. Vispārīgais secinājums, ka viņi labāk, gaumīgāk ģērbušies nekā ļaudis Amerikas lielpilsētās, kur bieži dominē noskrandojuši hipiji. Nairobi neredz neviena hipija. Taču ir divas pasaules — lielo pilsētu Nairobi un Mombasas iedzīvotājiem pretī stāv dabas bērni, kas dzīvo nelielās pilsētiņās, visvairāk ciematos. Viņu nabadzība un primitīvais dzīves veids ir neiedomājami zems: no koku zariem veidotas būdas, kas apmestas ar māliem., tās viņu dzīvokļi. Jumti no palmu lapām, niedrēm vai „saisai" — šķiedrauga, ko lieto maisu, virvju un drēbju izgatavošanai. Tādā būdā nav ne grīdas, ne gaismas. Pa lielākai daļai logus aizstāj caurumi būdu sienās, bet bieži arī to trūkst. Ar šiem dabas bērniem sarunāšanās gandrīz neiespējama. Kamēr lielajās pilsētās vairāk vai mazāk labi var iztikt ar angļu valodu, ciematu iedzīvotāji runā tikai savas cilts valodu. Kenijā ir 70 cilšu grupas. Līdz 1971. g. oficiālā valoda bija angļu, bet tagad svahili. Daudzas ciltis nerunā svahili, nemaz nerunājot par angļu valodu. Lielākās ciltis ir macambi, luo un kikuju.

Droši vien Nairobi ir vienīgā galvaspilsēta pasaulē, kur 8 km no pilsētas centra var sastapt zvēru karali lauvu brīvi medījot, žirafes mielojoties ceļa malā pie akāciju koka zariem un lielus antilopu, impalu un zebru barus. Tas ir 44 kv. jūdzes plašais Nairobi nacionālais parks. Vienīgi ziloņi un čitas te nemājo. Ir savāda sajūta, vērojot lauvu pāri lēnām lienot tuvāk impalu baram, kur aizmugurē paceļas Nairobi debesskrāpji. Tik tuvu pirmatnēji varenā daba mājo blakus civilizācijai.

Pie ieejas Nacionālajā parkā ir pamesto un slimo meža dzīvnieku „bāriņu patversme" (tieši tā ir nosaukta — Orphanage). Patversmes platība nav liela, tāpēc dzīvnieki ievietoti aizžogotos aplokos. Visā mūsu safari laikā nelaimējās redzēt nevienu leopardu, jo tie sastopami ļoti reti. Taču bāriņu patversmē redzējām divus jau gandrīz pieaugušus leopardus. Kad pamestie dzīvnieku mazuļi pieaug vai slimie atkopjas, tos palaiž brīvībā. Pie patversmes ieejas ir uzraksts: „Šī patversme nav zooloģiskais dārzs."

Redzēšanas vērts ir Nairobi nacionālais mūzejs, kur izstādīti daudzi izbāzti Kenijas dzīvnieku valsts pārstāvji: zvēri, putni, čūskas. Tāpat arī afrikāņu darba rīki, drēbes un rotas. Blakus mūzejam atrodas čūsku parks, bet tas ir diezgan nolaists.

Interesanti, ka Nairobi nav nekādas nakts dzīves. Kā iestājas krēsla, tā slēdz veikalus, iestādes un ielās vairs neredz tikpat kā neviena cilvēka. Kustība ielās sākas tikai ap sešiem no rīta. Lai cik žēl tas būtu, tomēr arī šajā dabas bērnu zemē ir diezgan daudz noziegumu un jo sevišķi zādzību. Tādēļ tūristiem stingri piekodina uzmanīties no kabatas zagļiem un tumsā nestaigāt pa ielām pat pašā pilsētas centrā, bet pārvietoties vienīgi taksametros. Pilsētā ir daudz suvenīru veikalu, kuri tirgojas galvenokārt ar ziloņkaula izstrādājumiem, ādām un no meža dzīvnieku ādām un sariem izgatavotām piemiņas lietām un rotām. Uz visiem šiem priekšmetiem bija 50 — 60% cenu atlaide, jo ar 1. martu Kenijā ir pilnīgs aizliegums ar tiem tirgoties. To visu dara, lai saglābtu dzīvnieku valsti no sistēmatiskas iznīcināšanas. Kamēr agrāk Kenija bija zeme, kur brauca tropisko zvēru medībās, tagad jebkura veida medības ne vien ārzemniekiem, bet arī vietējiem pilnīgi noliegtas. Sarunā ar kādu vecāku kungu, kas Keniju apmeklējis pirms 7 gadiem, noskaidrojās, ka tad meža zvēru bijis daudz vairāk.

Jaunajai valstij sagādā lielas grūtības cīnīties ar daudzajām malu mednieku bandām. Nav pietiekami daudz sargu milzu savanu platību pārraudzīšanai. Lai gan ir ziloņkaula un meža zvēru ādu eksporta aizliegums, tomēr tās kontrabandas ceļā nogādā apstrādāšanai galvenokārt uz Honkongu.

Atceļā uz mājām kādā Nairobi angļu laikrakstā lasu, ka sadursmē ar malu mednieku bandu nošauti divi meža zagļi, pie kuriem atrastas vairākas čitu ādas un 2 — 3 ziloņu ilkņi. Neskatoties uz stingrajiem noteikumiem, meža dzīvnieku izkaušana vēl notiek plašos apmēros. Par Kenijas valdības soli aizliegt medības katrs dabas un dzīvnieku mīļotājs var priecāties. Pavisam citādā gaismā tagad medību safari Āfrikā. Tie īstenībā notika labu vietējo apstākļu pazinēju vadībā, kuri „drošsardīgo" mednieku pieveda pie savvaļas dzīvniekiem, tā kā šim mednieka atlika — pa lielākai daļai no drošas novietnes — tikai dzīvnieku nogalināt. Protams, par medījuma savākšanu un apstrādāšanu rūpējās melnie pavadoņi. „Drošsirdīgais" mednieks varēja atgriezties mājās ar trofeju un stāstīt mednieku stāstus par „bīstamo" safari.

Drīz pienākusi diena, kad var sākties īstais safari ar foto aparātu. Izbraucam trijos minibusos: katrā septiņi pasažieri, astotais — šoferis/gids. Braucam uz ziemeļiem uz Solio ranču un Samburu brīvdabas dzīvnieku rezervātu. Rezervāti nosaukti dažādi: brīvdabas dzīvnieku patvertnes, parki, rezervāti, bet visiem tiem kopīgs ir tas, ka tās ir milzu platības, kurās ir tikai nedaudzi ceļi, un var braukt stundām, līdz tie krustojas. Tā Aberdare nacionālais parks ir 300 kv. jūdžu liels. Amboseli rezervāts aptver 4400 kv. jūdzes. Ceļā gīds pietur un rāda kafijas, tējas, saisala, tabakas un ananasu laukus. Visi šie augi Kenijā padodas ļoti labi. Pēc vairāku stundu brauciena sākas savana un sasniegts rančo, kur mūs apsveic strausu grupa. Visu laiku braucot gīds vērīgi skatās sānis, lai ieraudzītu dzīvniekus. Ar savu ievingrināto aci viņš pirmais tālumā saskata lauvu grupu. Braukdams apkārt pa savanu bez ceļa, viņš pietuvojas lauvām uz 10 — 12 soļiem. Zvēru karalis (svars līdz 400 mārciņām) slinki snauž Afrikas karstajā saulē un nemaz neliekas traucēties no piebrauktajām mašīnām. Jo stingri aizliegts no tām izkāpt, tāpat piekodināts nesarunāties un netrokšņot, lai dzīvniekus netraucētu. Braucējs norāda, ka tas ir ārkārtīgi svarīgi, lai arī nākošreiz zvēri atrastos tai pašā apvidū un netiktu aizbaidīti. Ja zvēri jutīsies traucēti, tie pārvietosies uz citurieni. Dzirdami vieni fotoaparātu klikši, kad, ellu aizturējuši, vērojam tik tuvu varenos dzīvniekus brīvā dabā. Tālākā ceļā laimējas atrast čitu pāri plosot tikko nomedītu impalu. Čitas sava skaista kažoka dēļ malu mednieku sevišķi iekārtotas. Viena no čitām jau tā pamielojusies, ka vēders viņai kā bumba. Tā atlaidusies saulē, bet otra, nogūlusies blakus laupījumam, turpina to plosīt. Nevaram nolaist acis no skaistajiem kaķiem.

Vienīgi piedzīvojis šoferis ar 4 riteņu vilcēju auto var braukt pa savanu bez ceļa, kur nereti jāšķērso pusizžuvuši strauti un jālaužas cauri krūmu puduriem. Mūsu minibusi nes Volksvāģa zīmi, bet tie ražoti Kenijā, kur atrodas VW samontēšanas fabrika. Tāpat vienīgi piedzīvojis šoferis spēj dzīvniekus ātri sameklēt un tiem pietuvoties uz 10 — 15 soļiem. Citādi var braukt desmitām un desmitām jūdzēm un neko neredzēt.

Braucot tālāk pamanām lielu ziloņu baru šķērsojot upi. Pa priekšu iet milzu tēviņš, tam garā ķēdē seko pārējie. Kādu brīdi platā Vaso Nero upe ir pilnīgi ziloņu rindas pārgriezta. Upes otrā malā ziloņi diezgan veikli uzkāpj stāvajā krastā. Neaizmirstams ir

(Turpinājums 17. lp.)

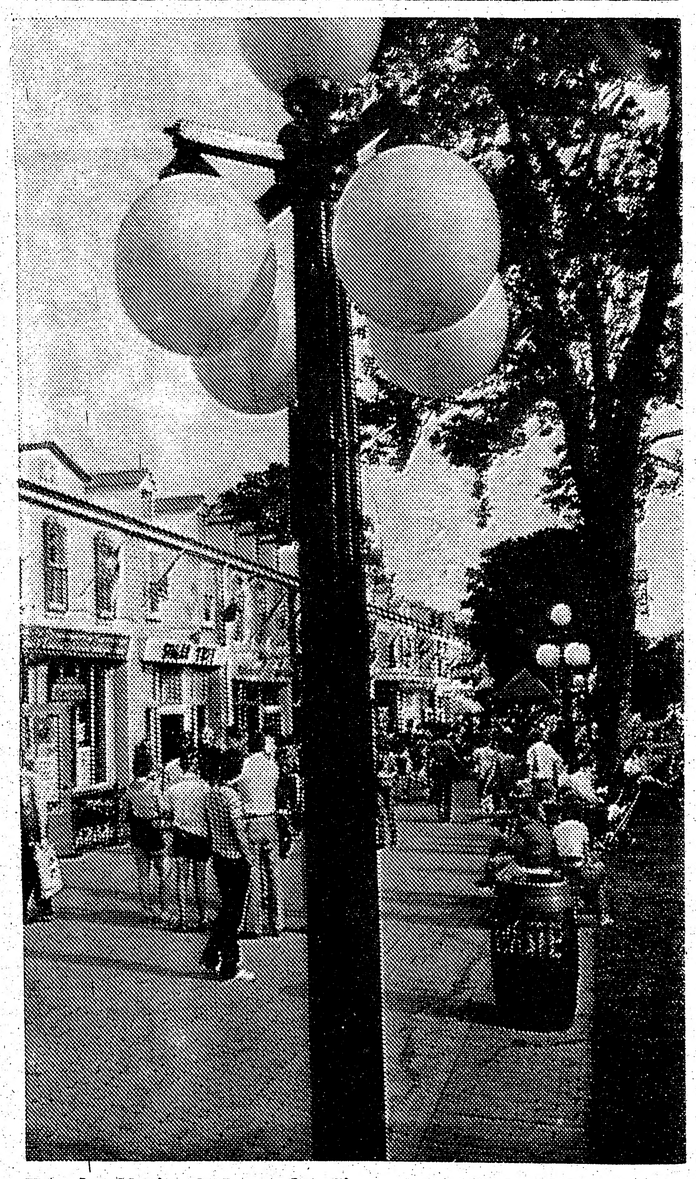

Kanadas Nacionālajā izstādē „Simtgades iela", kur labprāt pastaigājās vecākā paaudze. Foto: J. Līgers

Rīga, Daugava un Kurzemes hercogi

Dzīvojot, augot, veidojoties vai novecojot rietumu zemēs, latviešiem dažkārt pietrūkst īsas informācijas par Latvijas vēsturi un ģeografiju. Ir izdoti prāvi sējumi ar daudz sīkām ziņām par dažādiem vēstures laikmetiem un plaša Latvijas ģeografijas grāmata. Daļa no šiem biezajiem sējumiem ir izpārdoti. Nopirktie sējumi dažkārt glabājas lepnos grāmatu plauktos vai skapjos, dažreiz tur ieskatās, citi arī varbūt tos izlasijuši. Latviešu jauniešiem vai vidējai paaudzei vajadzīgas īsākas ziņas, kas neprasa daudz laika lasīšanai. Ne katrreiz jaunajai paaudzei latviskā lasīšana veicas tik raiti, lai izlasītu biezos vēstures sējumus.

Latvijā trīsdesmitajos gados iznāca Valtera un Rapas apgādā grāmatu serija Jaunais zinātnieks, parasti no 70 līdz 112 lp. bieza. Viens vai vairāki autori bija apskatījuši vēstures vai ģeografijas jautājumus. Dažas grāmatas no šīs serijas otrā iespiedumā izdevis apgāds Gauja, gan tikai 300 līdz 325 eksemplāros. Nesen parādījušās piecas grāmatas trijos sējumos.

Trīs grāmatas ar vēstures tematiem parādījušās vienā sējumā, apskatot vienu laika sprīdi dažādās Latvijas daļās.

J. Juškēviča Kurzemes hercogi un viņu laikmets apraksta laiku no 1562. gada un turpina 233 gadus. Doti ne vien visu Kurzemes hercogu raksturojumi, bet lasītājs var iepazīties ar tā laika apstākļu raksturojumu, muižnieku un zemnieku dzīves veidu, toreizējo mākslu un izglītību. Plašākais apraksts ir par hercogu Jēkabu, pieminot viņa pasākumus, mazliet aprakstot Gambiju un Tobago. Viņš bijis labi informēts par pasaules tirgus kursiem un stāvokli. Aprakstīts arī viņa galms, saimniecība, muižnieku pienākumi pret hercogu. Dažos laika posmos ierēdņi vispirms apmierinājuši savas prasības pret valsti, tikai pēc tam hercoga vajadzības. Ketlera dinastijā apstākļi bijuši citādi nekā vēlāk valdošajā Bīrona dinastijā.

Otrā šī sējuma grāmata ir Ž. Karlsona Zviedru laiki Vidzemē. Grāmatā aprakstīti apstākļi, kādi bija pirms zviedru laikiem Vidzemē, pēc tam zviedru laiki līdz 1721. gadam. Kāds apraksts 1602. gada 8. oktobrī norāda uz lielu postu. Pēc ilgajiem kara gadiem viss izpostīts, zemnieki aizbēguši vai apmirusi, bet 1601. gada uznāk bargā ziema. Daudz jaunu gara ceļa nevar sastapt neviena dzīva cilvēka. Kas nav nogalināts, tie no bada tikai pagrimuši, ka ne vien nokauj viens otru un aped, bet zog zagļus no karātavām un slepkavas no bendes rata, lai apritu viņu likus. Apstākļi pēc tam pamazām uzlabojas, darbu uzsāk zviedru muižas un pārvalde, rodas lielais tirgus Rīgā, tiek ierīkoti veikali un arī krogi, pastāv kārtīga pasta satiksme.

Muižniekiem ar zemniekiem saprasties grūti, zemniekus apliek ar klausām, tiem muižnieki atņem mantu un saimniecības. Zviedri centās pacelt latviešu garīgo dzīvi ar baznīcu un skolu palīdzību, kas ne katrreiz veicās. Sevišķi zviedri par latviešiem rūpējās savas valdīšanas pēdējos gadu desmitos, tā ka tautas atmiņās tie ir „labie zviedru laiki". Zviedru laikus nomaina krievu laiki ar šausmām, ko apzīmē par vistumšāko un smagāko laikmetu latviešu tautai.

Trešā šī sējuma grāmata N. Ķaunes Leišu un poļu laikmets Livonijā apskata laiku pirms zviedriem. Samērā plaši aprakstīts Livonijas karš, poļu - zviedru karš, aprakstot arī latviešu zemnieku stāvokli šinī laikā. Pieminēti kalendārā nemieri, jezuītu darbība un vairāki citi tā laikmeta raksturojumi.

Atsevišķā grāmatā izdota J. Juškēviča Vecā Rīga, kur dotas ziņas par šo pilsētu, sākot ar dibināšanu. Aprakstītas gan Rīgas ielas un laukumi, tilti un osta, baznīcas, kapsētas un nocietinājumi, sardzes un pilis, kā arī dažādi svētki un mistērijas. Grāmatas beigās aprakstīti Rīgas ģerboņi, zīmogi un karogi. Izdevumā 34 illustrācijas, visas no vecākiem laikiem.

Latvijas likteņupi Daugavu aprakstījuši pieci autori atsevišķā grāmatā. Tur stāstīti ne tikai ģeografiskie fakti, bet sniegti apraksti par laivu izbraukumiem, plostošanu, plūdiem, zveju, putniem un zvēriem, norādīts uz pilsētām upes krastā un viņu izveidošanos. Aprakstītās vietas ir tādas, kā tās bija Valža „Staburaga bērnos" ar Staburagu vai Liepavotu. Spēkstacijas un citas jaunāko laiku pārmaiņas pārveidojušas arī Daugavas krastus. Lasītāju atmiņā pavīd Daugava, kādu to skatīja Latvijas neatkarības laikā.

V. Irbe

PATRIOTS LĪDZ NĀVEI

Velsas patriots, 67 g.v. Gvinfors Evans ar 6. oktobri pieteicis bada streiku, ja angļu valdība neatklās apsolītos Velsas televīzijas raidījumu. Tikai diemžēl no 2,5 milj. velsiešu viena piektā daļa vairs prot šo valodu. Daudzi domā, ka 33 miljonus, kas nepieciešami televīzijas stacijai, varētu izlietot citādi, jo Velsas ogļu un dzelzs rūpniecībā bez darba ir 11,3 proc strādnieku. 1979. gadā televīzijas raidījumi bija apsolīti,, un tos atbalstīja visas partijas, bet jau tā paša gada beigās valdība pēkšņi paziņoja, ka programmu sadalīšot pa vairākām stacijām. G. Evans pārliecināts, ka tā ir velšu kultūras un minoritātes nāve.

Vidzemes artilerijas pulka komandieris LKOK pikv. V. Skaistlauks uz zirga kreisajā pusē. Bij. pēdējā instruktoru vada karavīri bija pulcējušies Gaŗezera pievārtē, Triju upju pilsētā, lai atcerētos savu pulku. Pagājuši jau 40 gadi, un jaunekļi kļuvuši sirmgalvji. Skat. rakstu LA 35. numurā. V. Jaunkalnieša archīvs

Latviešu diplomāti apspriežas

Latvijas diplomātiskā dienesta vadītājs Dr. A. Dinbergs augusta vidū bija ieradies Londonā, lai apspriestos ar saviem Eiropas kolēģām — lietvedi Londonā T.V. Ozoliņu, ministru J. Tepferu un Paulu Reinhardu, kas tagad atkal iesaistīts aktīvā Latvijas diplomātiskā darbā.

Diplomātu triju dienu apspriede notika Latvijas sūtniecībā Londonā no 18. – 20. augustam, lai analizētu Latvijas suverenitātes atjaunošanas perspektīvas un noteiktu piemērotu rīcību pašreizējam laikam. Pārrunāja arī pēc Afganistānas okupācijas radušos stāvokli un ar to saistīto saspīlējumu valstu attieksmēs.

Apspriedes dalībnieki pārrunāja Latvijas diplomātisko pārstāvību administrātīvos jautājumus un nolēma uz līdzīgām apspriedēm sanākt ik gadus.

Atceļā uz Vašingtonu, Dr. A. Dinbergs, kā arī J. Tepfers, apmeklēja Parīzi, lai tur saskaņotu ar lietvedi K. Bērendu Londonas sanāksmē gūtos atzinumus.

GRAND RAPIDI

● 22. augustā Kent Community slimnīcā miris 83 g. vecais Aleksandrs Rutmanis. Pēc pensionēšanās un dzīvesbiedres zaudējuma pēdējos gados viņš vairs nejutās labi un vairākkārt bija ievietots slimnīcā. A. Rutmanis dzimis Varakļānu pag., bijis dzirnavnieka dēls. Beidzis reālskolu Pēterpilī, piedalījies Latvijas atbrīvošanas cīņās skolnieku rotas sastāvā. Kādā kaujā smagi ievainots, un šī ievainojuma sekas izjuta visu mūžu. Valsts neatkarības posmā ilgus gadus A. Rutmanis strādāja Latvijas bankas Rēzeknes nodaļā par galveno kasieri, dažus gadus arī Daugavpilī. Veicis prokurista pienākumus un darbojies par tiesu ekspertu grāmatvadības nozarē. Savā laikā A. Rutmanis darbojās Vienības draudzes padomē un bija arī draudzes priekšnieks. Nalaikim aizlūgums notika bij. Vienības draudzes baznīcā 24. augustā un to vadīja Detroitas Kristus draudzes māc. J. Lazda. Pilsētas strādnieku streika dēļ, kas ieildzis, apglabāšanu varēs izkārtot tikai pēc tā izbeigšanās. Sēro radi, draugi, paziņas dzimtenē un svešumā.

V.Z.

Laipni lūdzam LA lasītājus kārtot 1980. gada abonementa maksas.

Murray E. Newbigging
BĒRU MĀJA
Izjusti personīgi pakalpojumi.
pastāvīga kapella.
M. WAYNE HAMILTON
Funeral Director
733 Mount Pleasant Rd., pie Eglinton Ave.
Auto novietošana. Tel. 489-8811, 489-8002

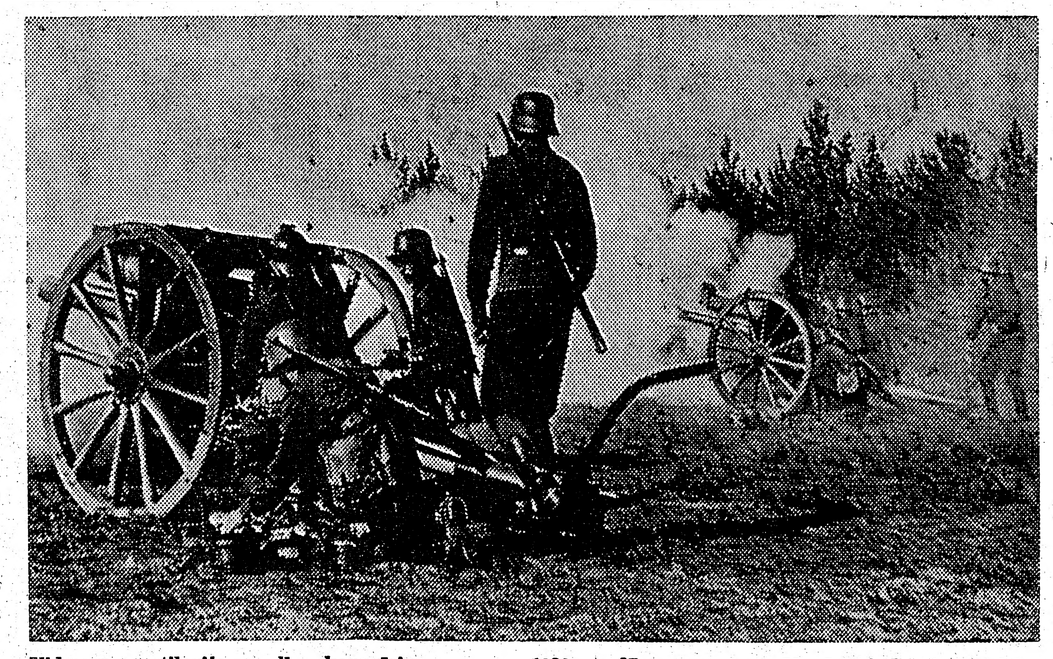

Vidzemes artilerijas pulka karavīri manevros 1939. gadā. V. Jaunkalnieša archīvs

RAIBĀ NEDĒĻA

Šajā lappusē iedrošināmies nodot mūsu lasītāju vērtējumam aktuālu aizvadītās nedēļas notikumu reportāžu vārdos un skatos. Ja jauninājums gūs pozitīvu atbalsi — turpināsim. Red.

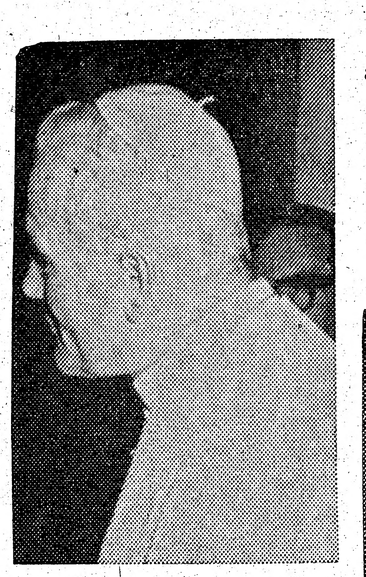

Pāvests nostājies poļu strādnieku pusē.

VALESA DOSIES UZ VATIKANU

Poļu strādnieku pārdrošais 18 dienu streiks beidzās ar šķietamu komūnistu funkcionāru kapitulāciju. Stanlija Valesas vadītai streika komitejai daudz palīdzēja katoļu baznīcas atbalsts. Partijas grēkāža meklēšana neaprobežojas ar vairāku valdības un politbiroja locekļu nomainīšanu vien. Pagājušā nedēļa pēc Kremļa pavēles no amata atstādināja līdzšinējo partijas ģenerālsekretāru Edvardu Gireku. Viņa vietā iecelts līdz šim atklātībai maz pazīstams politbiroja loceklis Staņislavs Kania. Viņš bijis sle-

Valesa — poļu tautas apbrīnots varonis.

penā dienesta, policijas, iekšējās drošības un arī partijas un baznīcaš lietu kārtotājs. Apliecinājis padevību Kremlim, Kania solījies arī ievērot poļu strādnieku taisnīgās prasības, bet tikai tad, kad valsts saimniecība būšot atkal nonākusi normālās sliedēs. Ar to poļu strādnieku un valdošās partijas attieksmēs var rasties jauni, neparedzēti sarežģījumi. Kā pirmais Kaniu pārspīlētā laipnībā apsveicis un uzslavējis neviens cits kā pats Brežņevs. Ir zināms, ka Valesa kardināļa Višinska pavadībā drīzumā dosies uz Vatikānu, kur satiksies ar pāvestu. Tā uz streika fona faktiski veidojas Vatikāna un Kremļa konfrontācija.

TERIJS IEKAŖO KANADIEŠU SIRDIS

Statistika liecina, ka katra ceturtā cilvēka veselību un dzīvību var apdraudēt vēzis. Modernā medicīna vēl nav spējusi vēža apkaŗošanas problēmu pilnībā atrisināt. Šī gada aprīlī kāds jauns cilvēks Kanadas austrumu piekrastē pieteica mēģinājumu šķērsot Kanadu. Neparastais šajā pieteikumā bija tas, ka Terijam Foksam kaulu vēža dēļ bija amputēta viena kāja. Ar savu Cerību maratonu Terijs Fokss vēlējās izraisīt līdzekļu vākšanas kampaņu

Soļojot Cerību maratonā...

vēža apkaŗošanai. Ar savu personisko apņemšanos spītēt ļaunajai slimībi Terijs ātri ieguva apbrīnu un vēl nepiedzīvotu visas Kanadas mīlestību un atsaucību.

Cerību maratonā pusceļā Thunder Bay Terijam sāpju dēļ gājiens bija jāpārtrauc. Vēzis bija pārņēmis arī daļu no viņa abām plaušām. Tas bija smags trieciens. Tagad Terijs atrodas savā dzimtajā pilsētā Britu Kolumbijā, un labākie ārsti mēģina apturēt slimības izplatīšanos tālāk. Arī vissmagākā pārbaudījuma periodā Terijs nav zaudējis savas cerības maratonu nobeigt. Nedaudzos mēnešos viņš kļuvis par visas Kanadas mīluli. Viņa vārdā nosauktā vēža apkaŗošanas kampaņā jau saziedoti pāri pr 10 milj. dolāru, un ziedojumu straume vēl turpina plūst. Nemaz nav pārspīlēts apgalvojums, ka šis varonīgais jauneklis ar savu cildeno paraugu, pašam nezinot, ir cēlis Kanadas iedzīvotāju nacionālās pašapziņas un vienotības sajūtu. Lai Dievs stāv viņam klāt.

KĀRTERA AKCIJAS KĀPJ

ASV prezidenta vēlēšanas kampaņas pirmajās divās nedēļās Kārtera izredzes ir ievērojami uzlabojušās. Ronalda Rēgena deklarācijas Taivanas, Kubas un arī Vietnamas kaŗa jautājumā radījušas negātīvu atbalsi amerikāņu vēlētājos. Ne Taivana, ne Kuba, nedz arī Vietnama nav problēmas, par kuŗām vēlētāji gribētu dzirdēt, un jābrīnās, kādēļ Rēgens to neapjauš. Rēgens uzbrucis Kārteram par svarīgu valsts aizsardzības noslēpumu izpaušanu personiskas popularitātes iegūšanas dēļ. Runa ir

Rēgens pārmet Kārteram valsts aizsardzības noslēpumu izpaušanu.

par tā dēvēto spoku lidmašīnu, ko nespēj atklāt sarežģītākās ienaidnieka radara ierīces. Arī bijušais ārlietu ministrs Kisingers izteicies, ka minētās lidmašīnas esot viens no svarīgākiem amerikāņu militārās aizsardzības stratēģijas noslēpumiem. Tagad Kremļa spiegiem atliek tikai nozagt šīs lidmašīnas plānu, tāpat kā tie savā laikā nozaga ātombumbas noslēpumu.

Kanadas mīlulis Terijs Fokss.

gad Terijs atrodas savā dzimtajā pilsētā Britu Kolumbijā, un labākie ārsti mēģina apturēt slimības izplatīšanos tālāk. Arī vissmagākā pārbaudījuma periodā Terijs nav zaudējis savas cerības maratonu nobeigt. Nedaudzos mēnešos viņš kļuvis par visas Kanadas mīluli. Viņa vārdā nosauktā vēža apkaŗošanas kampaņā jau saziedoti pāri pr 10 milj. dolāru, un ziedojumu straume vēl turpina plūst. Nemaz nav pārspīlēts apgalvojums, ka šis varonīgais jauneklis ar savu cildeno paraugu, pašam nezinot, ir cēlis Kanadas iedzīvotāju nacionālās pašapziņas un vienotības sajūtu. Lai Dievs stāv viņam klāt.

Kania — jaunais Polijas diktātors.

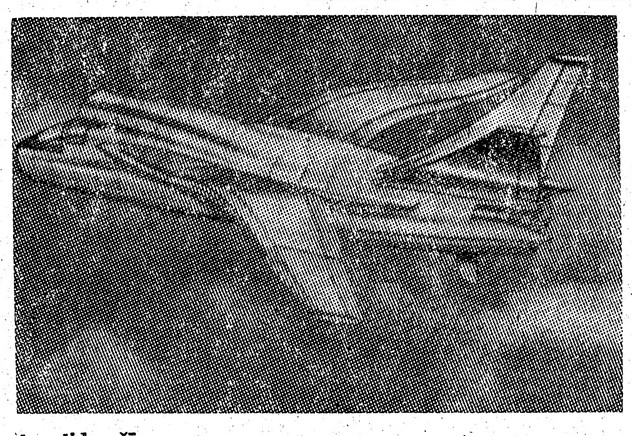

Spoku lidmašīna.

NEVAR VIENOTIES PAR KONSTITŪCIJU

Otavā sanākusī provinču ministru prezidentu konference kopā ar federālās valdības pārstāvjiem pagājušā nedēļā mēģināja atrast kopīgu valodu jaunai Kanadas konstitūcijai, kas aizstātu britu Ziemeļamerikas aktu. Diemžēl, atsevišķu provinču pretišķību dēļ šajā jautājumā iespējama vienpusīga federālās valdības akcija. Tā politiskais stāvoklis Kanadā var tikai vēl vairāk sarežģīties. Opozicija pārmet valdībai, ka tā konstitūcijas problēmas atrisināšanai veltī daudz vairāk vērības nekā svarīgai bezdarba un inflācijas apkaŗošanai.

ZĀLES MŪŽA PAGARINĀŠANAI

Šīs rindas var interesēt gavecākos jauniešus. Amerikāņu ārsts D. Libovs konstatējis, ka caurmēra vīriešu kārtas zīdaiņa mūžs šodien ir aprēķināms uz 70 gadiem, bet sievietes uz 78 gadiem. Dr. Libovs izpētījis arī, ka pārkāpjot 65. mūža gadu slieksni, vīriešiem ir labas izredzes vēl noturēties 14 gadus, bet sievietēm pat 18 gadus. Pareiza ēdienu izvēle, fiziska un garīga aktīvitāte esot labākās zāles mūža pagarināšanai.

MĀŖA PARAUGS

Viens no Izraēlas populārākiem karikatūristiem ir latvietis Māris Bishofs. Lai iegūtu Izraēlas pavalstniecību, viņš trīs gadus studējis veco ebrēju valodu. Tagad būdams izraēlietis, viņš savas asprātīgās karikatūras – bildes bez vārdiem – vēl joprojām paraksta skaidrā latviešu valodā, pie tam Mārim nekad netrūkst gaŗumzīme uz „ā" burta. Vai viens otrs latviešu izcelsmes ASV un Kanadas pilsonis nevarētu ņemt par paraugu mūsu Izraēlā dzīvojošo Māri?

Arnolds Dūms

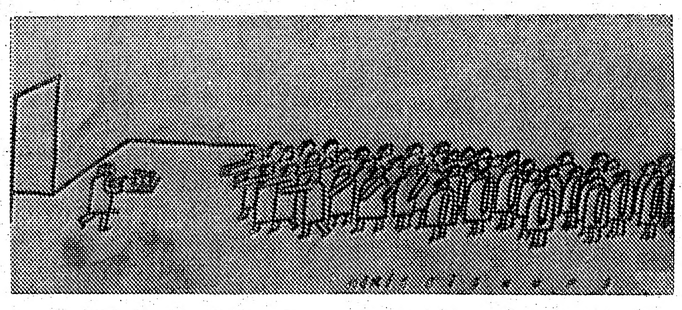

Māris Bišofs. Bilde bez vārdiem

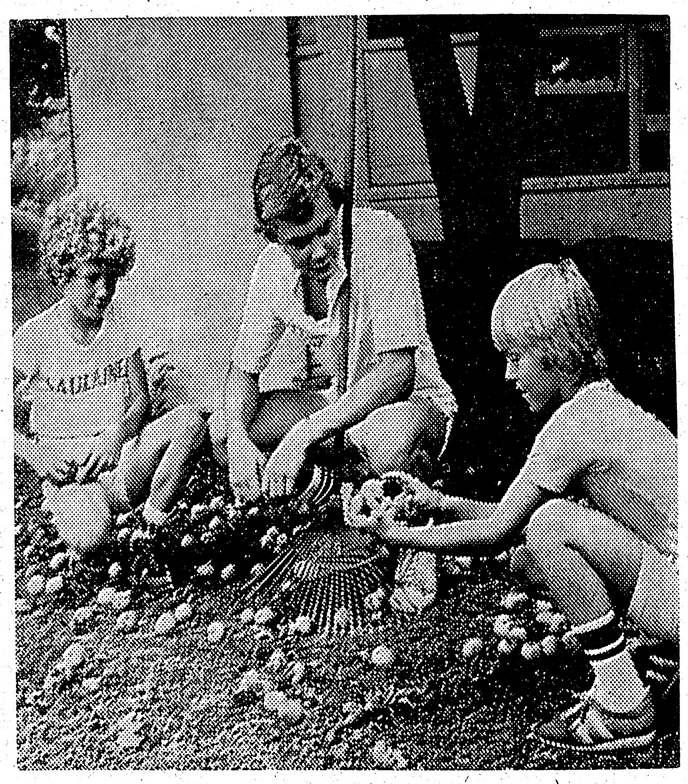

Rudens klāt. Mārtiņš Veinbergs (vidū) Sidrabenē piedāvā viesiem no Saulaines ābolus. Foto: J. Ligers

Andrejs Eglītis

IZ DZIESMU NAKTĪM UN DIENĀM

I

Mēness pusloks
pakārts zilā debess diegā
Šūpojas virs maigām
magoņvēdām;
Sarkanbaltā — piesnigušā
magoņsniegā,
Kāds ir staigājis
ar nemanāmām pēdām.
Zilais diegs kā pušu grieztsar mākoņdzirkli,
Vai tas mēnesis,
ko redzu krītam?
Senos magoņdārzos
nepaliec ne mirkli,
Lūdzos. nepaliec nekad
līdz rītam.
Tikai vienreiz mēnesī var
redzēt mīlestības acīs krītam,
Lai to glabā sarkanās
un baltās magoņnaktis —
Baidies dienas, nepaliec
ne mirkli, nepaliec nekad
līdz rītam.

II

Rīts izmet staru nazi
pret balta baloža krūtīm —
purpurainas lāses šķīst —
asmens līksmodamies
un žilbinoties krūtis spiežas.
Kāds neapjaužams
rīta krāšņums atkal ceļa jūtīs,
Viss lielais, neaizmirstamais
ir vienmēr tas,
Kas neatgriežas.
Dūc rīta balodis un
gaismas šķidrauts
degdams dūmo —
Dūc, nodūko no mūsu pierēm
aizzušanas vēsti drūmo.

Edvarts Tūters

MAINĪTIES NEVAR

Nekas jau mainīties nevar,
Ja nemaināmies paši;
Vienalga, raud kāds vai smejas.
Mās paliekam tie paši.

Lai mainītos, ir jāatmet
Visi svešnieku ceļi;
Pie savas tautas jāpaliek
Līdz kļūšanai par veli.

Kas aizgājis no tautas prom —
Tai neuzticīgs kļuvis,
Tam svešais kļuvis it kā gods,
Bet slikts ir viss, —
ko bija guvis
No mātes un no tēva, —
No savas tautas celma.

Lidija Lideka-Norīte

KĀDA VASARAS TEMA

Spilgtās taurenņu plīvas
zib un zūd ziedos —
Saulstaru tvarstīta ēna
iekrīt zālē un atkailinās
vasaras skavās.

Necila savā vienpatnē
zaļa laukmales krūzmētra
it kā izbrīnina
vējavas sapurināta
vasaras mīlu...

Var sasirgt ar drudzi
vienas vasaras drudzi —
Odi nes miegu. zaltis sapņus
un zemes bite
san ganu meitenes dienu — — —

(165. turpinājums)

Kusorskis šiem vārdiem neveltīja sevišķas vērības, aploksni paslēpa sava kabineta „visdrošākajā vietā", nevienam par to neko neteikdams. Vakarā Millera birojā sāka pulcēties balto militāristi, bet viņa paša nebija. Neviens pēcpusdienā nebija viņu ne redzējis, ne saticis.

VĀCIJAS AĢENTU BALTIJAS VALSTĪS ŠTROMANI MIN SAKARĀ AR MILLERA NOLAUPĪŠANU

Bija jau vēls, ap. plkst. 11 naktī, kad Kusorskis paņēma no sava rakstāmgalda atvilktnes ģenerāļa Millera vēstuli. Tur stāvēja rakstīts: „Šodien plkst. 12.30 man norunāta tikšanās ar ģenerāli Skobļinu Žasmēna un Rafē ielu stūrī. Viņš vedīs mani uz sarunu ar vācu virsnieku, militāro aģentu Baltijas valstīs, pulkvedi Stromani un ar Vernera kungu, kas strādā šeit vēstniecībā. Abi labi runā krieviski. Varbūt tas ir slazds, katram gadījumam atstāju šo zīmi. Ģenerālis E. Millers, 1937. gada 22. septembrī.

Te nu bija viens noteikts vārds, ģenerāļa Skobļina, ko baltie krievi uzskatīja par savējo, varonīgu pretboļševisma cīnītāju. Štāba kapteinis Grigulis ziņoja, ka Skobļini apmetušies viesnīcā Pax, Viktora Igo gatvē 145. numurā. Uz turieni aizsūtīja balto kustības darbinieku Maciļevu, kas „uzbungoja" neapmierināto Skobļinu: „Admirālis Kedrovs liek jums tūdaļ ierasties pārvaldē. Pazudis ģenerālis Millers."

Skobļins teica: „Šodien neesmu Milleru saticis, vakar gan."

„Bet mums zināms jūsu satikšanās laiks un vieta."

„Nekā tāmlīdzīga. Tādas ielas nemaz nezinu."

Kamēr vēlie viesi cits pēc cita gatavojās atstāt dzīvokli, Skobļins veikli noskrēja pa kāpnēm. Ar gaŗiem ģīmjiem palika „domu biedri", kas viņu nekad vairs neredzēja. Acīm redzot, Skobļinam bija kāds plāns nepieciešamiem gadījumiem. Pulkstenis rādīja 2.15. Viesnīcā pārējie atrada satraukto Pļevicku. Garāžā noskaidrojās, ka savu auto Skobļins nebija ņēmis. Viņš bija paspējis ierasties pie kādas krievietes, kuŗas vīrs naktī pie stacijas pārdeva avīzes, un „uz drīzu atdošanu" aizņēmies divi simti franku. Iespējams, ka pirmo vientulības nakti viņš pārlaida padomju vēstniecībā vai līdzīgā iestādē.

PĻEVICKAS TIESĀŠANA, SODS UN GALS

Lai revanšētos par Kutjopova skandalu, Francijas republikai beidzot bija izdevība parādīt, ka tur valda „tiesa un taisnība". Tā kā Millers pats par sevi bija ziņojis, Skobļinam bija jāpazūd no apvāršņa. Emigranti piedzīvoja jaunu šausmīgu blamāžu. Frančiem šoreiz nebija žēl ne meklēt vainīgos, ne tiesāt — abi apsūdzētie taču bija krievi! Tā kā Skobļins uz izmeklēšanu neieradās, atbildēja tikai viņa sieva par līdzzināšanu.

1938. gadā sākās diezgan sensācionāls process skaistajā Parīzes Tiesu pilī. Prāva ilga deviņas dienas, beidzot pasludināja spriedumu: 20 gadi spaidu darbos un aizliegums dzīvot Francijā 10 gadus. Pļevicka izturējās diezgan teātrāli, bet beigās teica, ka viņa vairs ilgi nedzīvošot un miršot cietumā. Viņai izrādījās taisnība. Tā mira ieslodzījumā Rennes pilsētā 1940. kada 5. oktobrī. Valsts kritiskā stāvokļa dēļ šīs ārzemnieces šķiršanās no dzīves palika gandrīz neievērota.

Interesanti pastāstīt, ka Pļevicka vēlāk franču advokātam attēloja sava vīra līdzdalību otra ģenerāļa nolaupīšanā, it kā pēc viņa vārdiem Pax viesnīcā!

„Piedod, Nadja, esmu nelaimīgs cilvēks. Esmu nodevējs. Gribēju pārņemt Millera vietu. Meloju, sacīdams, ka vedīšu viņu uz politisku tikšanos. Aizvedu viņu uz Sen Klū uz norādītu māju. Mūs sagaidīja trīs vīrieši, kas labi runāja krieviski un vāciski. Mani atstāja priekšnamā, Milleru uz 10 minūtēm ieveda otrā istabā. Pēc tam redzēju, ka Millers izstiepies uz dīvana. „Ko jūs viņam nodarījāt?" — Viņš guļ, ekselence. Mēs izdarījām tam iešļircinājumu." Šo viesnīcu neesot pārmeklējuši.

ZVIEDRU MILJONĀRS UN LATVIEŠU DIPLOMĀTE

Kaut Kutjopovs jau pāris gadus bija pazudis un pamazām tuvojās Otrs pasaules karš, kuŗa sagatavošanā sāka darboties citi spēki, Parīzē arvien vēl pastāvēja balto krievu jeb monarchistu centrs, lielākā emigrantu organizācija, ko saīsināti sauca par ROVS (Ruskij Obšče-Voinskij Sojūz — Krievu vispārīgā karavīru savienība) un kuŗā bija daudz bijušo pretboļševiku cīnītāju dažādās Krievijas frontēs. Tagadējam vadonim ģenerālim Milleram vēl bija bojā gājušā balto admirāļa Kolčaka nauda, ko viņš saņēma no Japānas un, sekodams sava brāļa, bijušā tirdznieciskā pārstāvja Kārļa Millera padomam, ieguldīja to pazīstamā financista zviedru sērkociņu „karaļa" Ivara Kreugera uzņēmumos.

Kas bija Ivars Kreugers? Rūpnieks, kam piederēja veseli koncerni dažādu uzņēmumu, kas līga līgumus pat ar mazākām valstīm, piespiezdams tās ievest sērkociņu monopolu un nodot veiklajam zviedram. Par to Krugers piešķīra viņām uz izdevīgiem noteikumiem naudu „valūtas stabilizēšanai". — Kreugera darīšanas bija citiem grūti pārskatāmas to sarežģītās dabas dēļ, kā arī tāpēc, ka pats „kungs" ļoti mīlēja noslēpumainību.

Šis toreiz spīdošais vārds tagad jau sāk aizmirsties. Kā uz vienu no jaunākajām publikācijām varam aizrādīt uz pazīstamā amerikāņu tautsaimnieka Gelbrēta ievadu R. Šaplēna grāmatai „Kreuger: Genius and Swindler".

Ivara Kreugera veiklība bija liela. Kaut arī viņš apgrozīja simtiem miljonu, pašam rezerves kapitāla tam nebija. Naudu, ko aizdeva Eiropā, viņš aizņēmās amerikāņu bankās, bet šie īstermiņa aizdevumi prasīja augstas nosimtes, kamēr valdības debitores par ilgtermiņa aizdevumiem maksāja zemas nosimtes. Pēc tīri aritmētiskiem rēķiniem vajadzēja nākt sabrukumam, un tas arī pienāca.

Kreugera ietekme un vara bija sevišķi liela starp 1927. un 1930. gadu. Bet jau tad čekas aģents Vladimirs Bagonits-Kolomijcevs, kuŗa pienākums bija dzīvot ārzemēs un draudzēties ar rietumvalstu naudas aristokratiju, atklāja glītā, elegantā zviedru vecpuiša patieso mantas stāvokli. Anglijā Bagonits mācēja sadraudzēties ar Midlendas bankas vadību un naftas sindikātu. Lai imponētu Kreugeram, spējīgais Kolomijcevs piedāvājās ieguldīt Sērkociņu Trestā arī „savu" naudu..., kas patiesībā piederēja ROV'sam un balto krievu ģenerāļiem.

(Turpinājums sekos)

TORONTO ZIŅAS

● Kanada streiku ziņā ieņem vienu no pirmajām vietām pasaulē. Pagājušā nedēļā Toronto pastniekiem negaidīti piemetās aušīgo streiku slimība, kuŗas rezultātā pasts vairs nepieņem pasūtījumus. Protams, ka ar to rodas ievērojami traucējumi. Periodiskus izdevumus lasītāji saņems ar nokavēšanos. Kārtojot pasta ceļā svarīgus maksājumus (apdrošinājumus, hipotēku maksājumus), ieteicams nodrošināties ar ierakstītas vēstules kvīti.

● Pensionāru apvienības 47 biedri 19. augustā autobusā Mārtiņa Prikuļa vadībā izbrauca uz Eloras un Fergusas pilsētām, kas dibinātas 1830. gadā uz Grand Riveras krastiem. Ekskursanti apmeklēja Vellingtonas mūzeju, kur apskatīja izstādītās pagājušā gadsimta gleznas, mūzikas instrumentus, telpu iekārtas, apģērbus. Pēc pusdienām Eloras veco dzirnavu restorāna ekskursanti ti izbraukumā gīda vadībā apskatīja pilsētu. kas ir viena no skaistākām un tīrākām pilsētām Kanadā. Nākošais pensionāru izbraukums paredzēts oktobrī uz rudens lapu zeltu.

● Toronto apgabala biškopju apvienība rīko gadskārtējo medus tirdziņu 14. septembrī no pl. 10 līdz pl. 17 bitinieka S. Vasarāja īpašumā Ērgļu ligzdā. Apmeklētāji varēs iegādāties dažādas medus šķirnes no bišu dravām.. Uzkavēšanās pie brīvdabas galdiem.

● Pensionāru apvienība savas kārtējās ceturtdienu sanāksmes Latviešu namā pēc vasaras pārtraukuma atsāka 4. septembrī ar 180 biedru un viesu piedalīšanos. Pēc. māc. I. Gaides vadītā svētbrīža valdes priekšsēdis A. Retigs informēja par savu un priekšsēža vietnieka A. Ozoliņa piedalīšanos Ontario pensionāru apvienības (USCO) sanāksmē, kur pārrunātas pensionāru problēmas. Apvienības valde nolēmusi sākot ar 15. septembri rīkot sanāksmes arī pirmdienās no pl. 12 līdz pl. 16 Latviešu namā, ar koŗa un teātŗa mēģinājumiem, dāmu rokdarbiem, kāršu spēlēm un citām nodarbībām pēc pašu izvēles. Pirmdienās izsniegs kafiju bez maksas, bet nebūs maizītes. Ja sanāksmes būs labi apmeklētas, iespējams, ka tās turpināsies visu sezonu. Apvienības kasieris A. Šverns, kas ir arī Latviešu mednieku un makšķernieku kluba kasieris, bija sagādājis pārsteiguma balvas izcīnītajām šaušanas sacensībām pensionāru apvienības izbraukuma dalībniekiem Bērzainē. Šaušanā ar pistolēm 1. vietu ieguva A. Ozoliņš, 2. v. — M. Vāgners un 3. v. — K. Tannis Balvas pasniedza valdes priekšsēdis A Retigs.

● DV Toronto nod. rīko makšķernieku sacensības 4. un 5. oktobrī Braitonā, Ont. Sākums sestdien, 4. oktobrī, no pl. 10 — 16 un svētdien 5. oktobrī no pl. 7 — 12. Izcīnīs Arvīda Inta ceļojošo kausu, kā arī citas balvas. Ieteicams ņemt līdz laivas. Būs gādāts par apmešanās telpām.

● Sv. Jāņu draudzes saiets un rudens svētki 12. un 14. septembrī Saulainē.

● Sidrabenes pārvalde Sidrabenē rīko gadskārtējo sidrabeniešu groziņu vakaru 27. septembrī ar koncertu un saviesīgu dzīvi. Deju mūzika visiem, bufete un loterija. Vakara atlikums Sidrabenes iebraucamā ceļa uzlabošanai. Biļetes par 5 dol. iepriekš dabūjamas pie pārvaldes locekļiem un sarīkojuma vakarā pie kases. Sidrabenes pēdējais šīs sezonas sarīkojums 25. oktobrī Mārtiņdienas nas ieskaņai ar masku balli un plašu programmu. Labākās maskas godalgos. Draudzes dāmu komitejas azaida galds ar atspirdzinājumiem un deju.

● Hamber slimnīcā 22. augustā no sirds vājuma miris 74 g, v. Maksimilians Cers. Viņš strādājis Rīgas telefonu centrālē un 1944. gadā komandēts darbā uz Berlīni. Aizgājēju 26. augustā uz Sanktuary kapsētu izvadīja māc. A. Briedis. Nelaikis atstāj dzīvesbiedri Irmgardi un divas māsas, Valentīnu Vējiņu un Zigrīdu Krišjānovu ar ģimenēm.

● Latviešu Centra dāmu komitejas pilnsapulce un valdes vēlēšanas 17 septembrī pl. 19 Centra namā.

● DV grāmatnīcas nodaļu — salonu (jo varēs izstādīt arī gleznas un lielākus mākslas objektus) atklās 4 oktobrī pl. 11.30 Latviešu Centrā.

Kapu svētkos Toronto dievkalpojumu vadīja mācītāji (no labās puses) J. Cālītis, J. Sapietis (no Anglijas) un I. Gaide. Toronto Aizsaulē aizgājušiem vanagiem vainagu nolika arī DV Toronto nodaļas priekšsēdis Z. Akots un Aina Selga. Foto: J. Liģers

Toronto latviešu kapu svētkos

Toronto latviešu kapu svētkos Jorkas kapsētā arī šogad pulcējās pāri par 2000 dievlūdzēju, kas nākuši pabūt kopā ar saviem aizgājušiem mīļajiem, piederīgajiem, draugiem un kaimiņiem. Latviešu cilvēks vienmēr ir pratis uzpost ar ziedu rotu savējo kapu kopiņas. Tik zīmīgi un acij tīkami to bija vērot arī pag. svētdienā. Ir labi pēdējo gadu kapu svētkos dzirdēt orķestri, kas piešķir īpašu noskaņu šādos gadījumos.

Kapu svētku norisi ievadīja orķestris ar „Augšā aiz zvaigznēm" un „Slavē to Kungu". Kapu svētku draudze dziedāja „Vilnis no dzelmes uz krastu tik mūžīgi veļas". Ievada liturģiju vadīja mācītājs Juris Cālītis ar Ivaru Gaidi. To jauki papildināja Sv. Jāņa draudzes vokālais ansamblis diriģentes Brigitas Alkas vadībā, nodziedot „Mirušo sirdis aicina mūs šodien" (F. Fleming). Svētrunu teica viesis no Anglijas mācītājs Jānis Sapietis. Orķestris atskaņoja „Ases nāve" diriģenta Ken Kettrell vadībā. Lūgšanas brīdi vadīja māc. I. Gaide ar daudzo dievlūdzēju līdzi teikto Tēvreizi.

Lielā kapu svētku draudze, spītējot karstajai saulei, vēl ilgi kavējās pie mūžībā aizsaukto atdusas vietām. Draudžu gani iesvētīja piemiņekļus un piemiņas zīmes mūžībā aizsauktajiem draudžu piederīgiem: māc. I. Gaide — Emīlijai Jākabsonei, Herminei Helgutai, Marijai Bolšteinai, Karlīnei Pētersonei, Irmai Draulei, Mildai Birzei, Austrai un Adgaram Lejniekiem un Arnoldam Manguliņam. Māc. J. Cālītis iesvētīja piemiņekļus Sv. Andreja draudzes mūžībā aizsauktajiem: Kārlim Damanim, Emīlam Cieciņam, Marijai Radovskai, Danielam Ķivlim, Almai Ozoliņai, Ernestam Rozem, Eiženijai Kruzēnai un Dainim Apenim.

O. K.

● Latviešu nama valde Toronto savā š. g. 13. augusta sēdē, pārrunājot latviešu karavīru un viņu organizāciju protestu un aicinājumu „Varoņdarbu" lietā, nolēma pievienoties karavīru protestam un aicinājumam. Sakarā ar šo lēmumu, protestējot pret „Varoņdarbu" uzveduma atkārtojumu š. g. 27. septembrī Toronto, aicina visus akcionārus (kvīšu turētājus) neatbalstīt ne morāli, nedz materiāli šo uzvedumu.

● Sporta apv. rīkotās Kanadas latviešu šaušanas meistarsacīkstes notiks 20. septembrī plkst. 10 rītā mednieku un mkšķernieku kluba šautuvē Bērzainē.

Top Kristus dārzs

Kristus dārza projekta valde mūs informē, ka ziedojumos un novēlējumos jau savākts pāri par 500.00 dol. Architekts Gastons Korulis darba slodzes dēļ lūdzis viņu atbrīvot no tālākas līdzdalības. Valde viņam izteikusi pateicību, jo G. Korulis savu profesionālo honorāru ziedojis projekta sekmēšanai. G. Korula vietā stāsies Dr. arch. E. Janišs. Viņam liela pieredze šādu celtņu būvē. Konkursa žūrijas komisijā darbosies Dr. E. Upenieks, I. Vīksna, B. Senkēviča, L. Kinstlers, Z. Mežulis un Dr. arch. E. Janišs. Advokāte S. Bulte veikusi nepieciešamos juridiskos priekšdarbus un nodrošinājusi arī neatmaksājama (CHMC) pabalsta saņemšanu būves uzsākšanai. Kristus dārzs būs viens no lielākiem šāda veida projektiem, par ko varēs būt lepni visi latvieši.

1980. g. 27. septembrī pl. 19 Sidrabenē gadskārtējais

sidrabeniešu un to draugu vakars

groziņu veidā.

Vakara dalībniekus iepriecinās vīru ansamblis

KALVIS

Jura Dzeguzes vadībā, sniedzot romantisku,

sentimentālu un jautru programmu.

Klavieŗu pavadījumi: Marģeris Kravis.

LABA DEJU MŪZIKA

ATSPIRDZINĀJUMI

BUFETE

Ieejas maksa $5, pensionāriem un studentiem $4.

Visus laipni ielūdz

Sidrabenes pārvalde

MEKLĒ

rakstāmmašīnas rakstītāju Zvanīt vakaros no pirmdienas līdz ceturtdienai

489-2878

SARĪKOJUMI LATVIEŠU CENTRĀ

SEPTEMBRĪ:

17. sept. pl 19 Kanadas Latviešu Centra dāmu komitejas gada **sapulce.**
26. —— 28. sept. Latviešu Fonda nedēļas nogale nākotnei.
26. sept. pl 20.30 „Dzeja ar tēju" — vada Rita Gāle.
27. sept. pl 9.15: Latviešu Fonda gada sapulce. Pl. 13.15 referāti un demonstrējumi par darbību kultūras laukā
28. sept. pl. 9.30 Latviešu Fonda paneļdiskusija, „Iecerētais un paveiktais — kultūrālās dzīves celmlaužu pieredze un ieskati."

OKTOBRĪ:

4 oktobrī Latviešu Centrā Bērnu svētki.
18. oktobrī AABS simpozijs Baltiešu kultūras saglabāšana. Pl. 13 tautiskās identitātes saglabāšana — izredzes un nepieciešamie soļi; rusifikācija; tautiskās identitātes saglabāšana— — Motīvācija ģimenē, skolā un sabiedrībā. Piedalās prof. Maruta Lietiņa-Ray, Olev Trass, Solveiga Miezīte, Juris Dreifelds uc Pl. 19 vakariņas, pl. 21 deja.
19. oktobrī svētdienu azaidi. Katru svētdienu līdz 14 decembrim un pēc tam no 11. janvāŗa līdz 12.aprīlim.

NOVEMBRĪ:

1. — 2. novembrim Jūlija Popeļa gleznu izstāde.
8. — 9. novembrim Mārtiņu tirdziņš.
15. nov. pl. 19 Rasmas Lielmanes koncerts, pavadītāja Marina Baltere-Girmgas. Koncerts par labu Kanadas Latviešu Centram un notiks Karaliskās mūzikas konservātorijas koncertzālē, 273 Bloor St. W, pēc tam pieņemšana Centrā.

HAMILTONA

Šejienes mednieku un makšķernieku kluba rīkotās eksternās šaušanas sacīkstes kluba īpašumā Lielupē bija pulcinājušas šāvējus arī no Long Island, Toronto, Sv. Katrīnām. A klasē trīs pirmās vietas izcīnīja mājinieki O. Ivanovskis (49), V. Krauklis (49), L. Zeltiņš (48). Ceturtā vieta krita J. Beitiņam (Toronto — 48). B. klasē A. Zilgme (Long Island 47), N. Mierkalns (Ham. 46) un A. Tropiņš (Tor. 45).

Ar priekšā došanu (iesp.) 25 O. Ivanovskis (23), A. Plūdums (22), K. Puriņš (22). Vienību sacensībā soreiz uzvarēja mājinieki, kuŗi aizvadītās, eksternās šaušanas sacīkstēs Bērzainē zaudēja Toronto komandai ar 3 baložiem, šoreiz uzvarēja ar 10 baložu pārsvaru, sašaujot 240 baložus (iesp. 250). O. Ivanovskis, V. Krauklis, L. Zeltiņš, R. Mierkalns, jun. un Z. Upīte. Otrā vietā Toronto (230), trešā Long Island (209).

Šaujot ar mazkalibra šauteni A. Grupā, uzvaras laurus šoreiz guva J. Rudzroga ar 571 punktu (iesp. 600). Otrā vietā arī mājinieku kluba šāvējs L. Ozoliņš (536), trešā E. Viškers (Tor. 535). B grupā uzvarēja Z. Upīte (521), seko atkal Hamiltonas kluba šāvējs Z. Lapupuķis (489) un torontietis A. Birznieks (474). **O. K.**

18. novembrī karoga iesvētīšana un pacelšana Kanadas Latviešu Centrā.

Pēc 4

Saulainē ned
jās Latvijas K
kursa audzēkņ
gaitas pirms 4
ca varmācīgo
bas okupāciju.

Sanāksmi iev
da pie krituš
nekļa. Bijušo
mandēja kur
Koncis, un vi
ma Kanadas
apvienības pr
Ziplāns. Pēc t
saviesīgs vak
mīna zālē, ku
uzrunā uzsvēr
vijas Karasko
audzēkņiem i
bas sajūta. I
nepagurt cīņā
vību un arvie
Karaskolas tra

Nākošā dien
runām gan p
gan ikdienas j
Latvijas armij
apbrunojumu, s
tojumu runāja
sevišķi pieska
1939. un 1940
Latvijas valdīb
dība bija dar
mo, lai varēt
jas neatkarību
okupācijas 194
darīja neiespēj
organizētu pr
Latvijas valdīb
spiesta pieņem
ultimātu, lai p
tautu no pilnīg
Pretošanās gā
visi karavīri, k
aizsardzes nok
metnēs, un l
droši vien pie
likteni, ko polu
voja Katinā.

Ja arī baiga
bojā Latvijas
un daudzi virs
lielākā latviešu
saglābta, nobe
nietis.

A. Dravniek
dokli, ka būtu
ties Pad. sa
Zaudējumiem
padoties katr
rīja Dānija, N
un Beļģija cīņ

**Kanadas viesi
R. Norītis u**

J. Sa-
ka arī
Liģers

āc. I. Gaide
dzēju līdzi

ku draudze,
aulei, vēl il-
bā aizsaukto
raudžu gani
us un piemi-
ā aizsaukta-
piederīgiem:
Emīlijai Jā-
ei Helgutai,
i, Karlīnei
Draulei, Mil-
un. Adgaram
oldam Man-
Cālītis iesvē-
Sv. Andreja
zsauktajiem:
Emīļam Cie-
dovskai, Da-
mai Ozoliņai,
, Eiženijai
im Apenim.
O. K.

ŅA
ku un makš-
kotās ekster-
cīkstes kluba
ja pulcināju-
Long Island,
nām. A kla-
ietas izcīnīja
novskis (49),
), L. Zeltiņš
krita J. Bei-
48). B. kla-
ng Island 47),
m. 46) un A.

anu (iesp.) 25
), A. Plūdums
(22). Vienību
uzvarēja mā-
adītās, ekster-
ikstēs Bērzai-
nto komandai
reiz uzvarēja
svaru, sašau-
iesp. 250). O.
auklis, L. Zel-
lns, jun. un
ietā Toronto
Island (209).
alibra šauteni
laurus šoreiz
ar 571 punk-
trā vietā arī
šāvējs L. Ozo-
ā E. Višķers
upā uzvarēja
eko atkal Ha-
āvējs Z. Lap-
torontietis A.
O. K.

oga iesvētīša-
šana Kanadas
ā.

Pēc 40 gadiem

Saulainē nedēļas nogalē pulcējās Latvijas Kaŗaskolas pēdējā kursa audzēkņi, kuŗu dienesta gaitas pirms 40 gadiem pārtrauca varmācīgo Padomju savienības okupāciju.

Sanāksmi ievadīja svinīga jūnda pie kritušo kaŗavīru piemineklja. Bijušo kadetu ierindu komandēja kursa audzēknis J. Koncis, un viņa ziņojumu pieņēma Kanadas latviešu virsnieku apvienības priekšsēdis vltn E. Ziplāns. Pēc tam bija paredzēts saviesīgs vakars Saulaines kamīna zālē, kur vltn. E. Ziplāns uzrunā uzsvēra, ka tieši šī Latvijas Kaŗaskolas pēdēja kursa audzēkņiem ir vislielākā kopības sajūta. Runātājs aicināja nepagurt cīņā par Latvijas brīvību un arvien uzturēt dzīvas Kaŗaskolas tradicijas.

Nākošā dien bija veltīta pārrunām gan par vēsturiskiem, gan ikdienas jautājumiem. Par Latvijas armijas izveidošanos, apbruņojumu, stiprumu un noviet. tojumu runāja V. Jaunkalnietis, sevišķi pieskaroties stāvoklim 1939. un 1940. gadā. Lai gan Latvijas valdība un armijas vadība bija darījusi visu iespējamo, lai varētu aizstāvēt Latvijas neatkarību, tomēr Lietuvas okupācijas 1940. g. 15. jūnijā darīja neiespējamu katru ilgāku organizētu pretestību. Tā arī Latvijas valdība 17. jūnijā bija spiesta pieņemt Pad. savienības ultimātu, lai pasargātu latviešu tautu no pilnīgas iznīcināšanas. Pretošanās gadījumā ne vien visi kaŗavīri, bet arī aizsargi un aizsardzes nokļūtu gūstekņu nometnēs, un latviešu virsnieki droši vien piedzīvotu to pašu likteni, ko poļu virsnieki piedzīvoja Katinā.

Ja arī baigajā gadā aizgāja bojā Latvijas armijas vadība un daudzi virsnieki, tad tomēr lielākā latviešu tautas daļa tika saglābta, nobeidza V. Jaunkalnietis.

A. Dravnieks aizstāvēja viedokli, ka būtu vajadzējis pretoties Pad. savienības armijai. Zaudējumiem pieaugot, varētu padoties katrā laikā. Tā to darīja Dānija, Norvēģija, Holande un Beļģija cīņā pret Vāciju. Varētu pāriet arī uz partizānu kaŗu. Tāda kārtā mūsu starptautiskais stāvoklis būtu daudz izdevīgāks, jo neviens mums nevarētu pārmest, ka esam brīvprātīgi iestājušies Pad. savienībā. Debatēs piedalījās P. Imurs, V. Dreifelds un vēl citi, kuŗi pa lielākai daļai pievienojās A. Dravnieka viedoklim.

Šī bija 4. pēdējā kursa audzēkņu sanāksme, un tanī piedalījas divdesmit bijušie kadeti līdz ar savām dzīvesbiedrēm. Tālāko ceļu bija mērojuši P. Ozoliņš no Zviedrijas un K. Rijnieks no Anglijas. Sanāksmes noorganizēšanā daudz darba bija pielicis Toronto Sv. Jāņa draudzes priekšnieks J. Koncis un torontieši V. Dreifelds, L. Vēveris, J. Liģers un J. Ratnieks līdz ar dzīvesbiedrēm.

1. kursa audzēkņu sanāksme V. Dreifelda ierosmē notika 1973. gadā J. Ratnieka īpašumā pie Lielā Klaredona ezera. Turpat 1975. gadā notika otrā sanāksme, bet trešā bija Saulainē 1977. gadā.

Pavisam brīvā pasaulē ir apzināti 37 kursa audzēkņi un daži arī vēl Latvijā.

V.J.

Daugavas Vanagu Kanadas valdes locekļi pirmajā vldes sēdē pēc „gaŗā" vasaras pārtraukuma: No kreisās A. Kalupnieks, A. Šterns, Zigrīda Masīte, valdes priekšsēdis V. Plūdons, vanadžu priekšniece Kanadā Ilga Breikša, Millija Zvejniece, R. Britāls. Otrā rindā no kreisās: R. Alksnis, A. Kalviņš,, E. Pulciņš, E. Treilons, J. Treijs, P. Vasariņš un V. Kārkliņš.
Foto: J. Liģers

Latviešu guntiņa ungāru skautu jubilejā

Ungāru skauti, izkaisīti visā plašajā pasaulē, šogad atzīmēja savas organizācijas 70 gadu pastāvēšanu ar vizīti pie pāvesta un Lielo nometni, kuŗa notika no 14. — 24. aug. Loyola parkā netālu no Pīterboro, Ont.

Apmeklējums pie pāvesta notika š. g. 20. jūlijā viņa vasaras rezidencē Katelgandolfo. Ungāru grupai, kuŗa sastāvēja no vadītājiem, skautiem, gaidām un mazskautiem, pāvests ieteica mīlēt un uzturēt dzīvu savu valodu, tradicijas un pienākumu mīlēt savu mazo, daudz cietušo dzimteni, kā arī deva savu svētību.

Loyola parks ir 130 akru liels, netālu no 35. ceļa pie Pīterboro. Tas pieder jezuitu ordenim, kas to nodevis pilnīgā skautu lietošanā, kuŗi tur katru gadu rīko lielākas un mazākas nometnes un sanāksmes. Tur uzbūvētas arī vairākas ēkas administrācijai, virtuvei un citām vajadzībām. Jāatzīmē, ka, pretēji latviešiem, ungāriem nav atsevišķas skautu un gaidu organizācijas, visi saucas skauti, ir kopēja augstākā vadība, bet meiteņu īpatnējās nodarbības notiek sieviešu vadībā. Šīgada Lielajā nometnē pastāvīgais nometņotāju skaits bija ap 1100, kuŗi nāca no Kanadas, ASV, Arģentīnas, Austrijas, Beļģijas, Austrālijas, Vācijas, Venecuēlas, Francijas, Šveices un Zviedrijas. Bez tam nometnē piedalījās arī grupa bērnu no okupētās Ungārijas. Jādomā, ka pēc tik nacionālā nometnē pieredzētā un piedzīvotā no šīs grupas neizaugs neviens komūnists!

Ungāru skautu organizācija pēdējos gados sevišķu uzmanību pievērš mazskautu vecuma zēnu un meiteņu iesaistīšanai skautos. No 1910. — 1920. g. ungāru skautismā galvenais mērķis bija saistīt jauniešus, neatkarīgi no ticības un provinču aizspriedumiem. Kad tas bija panākts, organizācija pievērsās ttautas folkloras un etnografisko vērtību pētīšana un vākšanai. Trimdā tie visu tagad turpina ar lielu sparu, gādājot draugus arī no citām tautām.

Nometnes viesu dienas bija 23. un 24. aug., kad ieradās arī citu tautu skautu pārstāvji — kanadieši, igauņi, lietuvieši un poļi. Latviešu skautu organizāciju pārstāvēja Lsp. vad. E. Priedītis no Ņujorkas un Kanadas Jsp. vad. S. Leimanis no Toronto. Uz nometnes slēgšanu 24. aug. ieradās arī skautu vad. J. Treimanis un Edm. Ozols, gaidu vad. S. Ozola ar guntiņu Veltu Ozolu. Velta izpelnījās sevišķu uzmanību, jo bija vienīgā cittautu guntiņa nometnē. Nometnes beigu ugunskurs 23. aug. bija pulcinājis bez nometnotājiem vēl kādu tūkstoti apmeklētāju, galvenokārt no Ontario provinces.

E. O.

Laikraksts
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos
un DV grāmatnīcā
491 College Str.,
kā arī spiestuvē

Kanadas viesi Preses kongresā Gaŗezerā. No labās: LA redaktors K. Sidars, Vera Sidare, R. Norītis un Lidija Lideka-Norīte. Foto: V. Jaunkalnietis

Svētīgi taisnības ...

(Turpinājums no 2. lp.)

kādu no jaunajiem, pazemojošiem un netaisniem komūnistu izdotiem likumiem? Tādu cilvēku laikam bija maz. Bez viņiem nebija taisnības — jo viņi bija komūnistu sabiedrībai nederīgi cilvēki. Un tā viņu liktenis bija apzīmogots.

Tas viss mums ir jāpatur prātā, lai mēs atskārstu, ka utilitārā taisnība, kas draud uzkundzēties divdesmitajā gadu simtenī, nav labāka kā varas taisnība, no kuŗas cilvēki vadījās pirms Kristus piedzimšanas. Utilitārās taisnības vārdā Hitlers Otrā pasaules kaŗa laikā iznīcināja miljoniem žīdu, jo pēc viņa domām tie bija sabiedrībai nederīgi cilvēki, un tiem tādēļ nebija tiesības prasīt pēc taisnības. Utilitārās taisnības vārdā komūnisti rīko atklātas un slepenas eksekūcijas visur, kur tie sagrābuši varu savās rokās.

Kurp mēs ejam? Kur ir atrisinājums pašreizējā laikmeta problēmām? Kāda ir tā taisnība, kas varētu atpestīt un glābt cilvēci?

Kristīgam cilvēkam atbilde var būt tikai viena. Tā ir — Kristus sludinātā mīlestības taisnība. Tā ir taisnība, kas sakņojas Dieva dotajos baušļos un likumos. Tā ir taisnība, kas atzīst morāles normas un likumus. Tā ir taisnība, kas neškiro cilvēkus, bet kas to vieno. Tā ir taisnība, kas nepiespiež kalpot, bet skubina palīdzēt.

Un tikai šīs taisnības dēļ vajātiem Kristus apsola debesu valstību.

Jo vairāk kāds šīs taisnības dēļ būs cietis, jo skaistāku vainagu viņš saņems mūžībā. Ja šī taisnība — Kristus sludinātā mīlestības taisnība — kādreiz pavisam izzudīs, dzīvie savas dvēseles dziļumos apskaudīs mirušos. Tāpēc „svētīgi jūs esat, ja jūs lamā un vajā un ar meliem par jums runā visu ļaunu manis dēļ. Esiet priecīgi un līksmi, jo jūsu alga ir liela debesīs. Jo tā tie ir vajājuši praviešus, kas priekš jums bija."

Sarīkojumu Kalendārs

TORONTO

14. septembrī pl. 14 Latviešu Centrā filatelistu pirmā sezonas sanāksme.

18. septembrī pl. 20 mecosoprāna Ileānas Pētersones koncerts St. Andrews Presbiteriešu baznīcā, King un Simcoe ielu krustojumā. Koncertapvienības sarīkojums.

28. septembrī — svētdien, pl. 17 Latviešu Namā Latvijas Universitātes dibināšanas atceres. Prof. J. Dreifelda akadēmiskā runa „Kanadas latviešu demografiskais profils". Prof. J. Vītola mūzikas koncerts: Rita Dzilna-Zaprauska un Ilze Didrichsone.

4. oktobrī pl. 19 Latviešu nama gada svētki ar jauniešu priekšnesumiem, vakariņām un deju pie Runču mūzikas. Ieeja 12 dol.

11. okt. pl. 16.00 sezonas slēgšanas sarīkojums Tālavā ar DV Vēstures mūzeja skati skaņās par Brīvības pieminekli.

25. oktobrī ALT Vašingtonas ansambļa divas viesizrādes Bickford Park skolā.

25. oktobrī DV namā DV Toronto nodaļas gada svētki.

1. novembrī — sestdien, pl. 20 komponista Jāņa Kalniņa darbu koncerts Centrālā tehnikuma auditorijā. Rīko Koncertapvienība.

1. novembrī pl. 20 DV namā DV Toronto nod. Novusa kluba balle. Spēlēs Runči.

22. novembrī DV namā DV Toronto nodaļas rīkotā karavīru godināšana.

6. un 7. decembrī DV namā Ziemsvētku tirdziņš.

20. decembrī DV namā DV Toronto nodaļas eglītes vakars.

1981. GADĀ

21. februārī, sestdien, pl. 20 Andris Rožkalns — klavieres. Town Hallē. Koncertapvienības sarīkojums.

28. februārī Latviešu Centrā Vīru koŗa Viesturs koncerts.

14. martā, sestdien, plkst. 20 Linda Alļe, čello, Town Hallē. Koncertapvien. sarīkojums.

7. Latviešu dziesmu svētki Kanadā

TORONTO 1981. GADĀ no 1. — 5. jūlijam.

KIČENERA

20. septembrī pl. 19 Daugavas Vanagu vīru koŗa Kanadā koncerts Slovēņu zālē Mill Str., Breslau — nogriešanās iepretim hotelim. Spēlēs E. Zakuļa orķestris.

HAMILTONA

21. septembrī pl. 15 First Place zālē, 350 King Str. E. Rudens talka Hamiltonā par labu Latviešu Centram Toronto, Hamiltonas vanadžu izkārtojumā. Interesanti priekšnesumi. Siltas un aukstas vakariņas.

Vīru ansamblis Kalvis dzied „augstu toni" Saulaines Bērnu svētkos vaaras nometnes slēgšanas sarīkojumā. Dinamiskais Juris Dzeguze to diriģē ar kalmēm un saulespuķi. Labajā pusē skatītāju vidū nenogurstošais K. Tannis, kas Saulaines sarīkojumu meistaram, paša dēlam G. Tannim, pasniedza velti bērnu nometnei LNAK vārdā.

Foto: N. E. Sebris

M. Ubāna sapnis

Ir atkal pagājusi grūta, bet skaista nedēļa Gaŗezerā. Mūsu jaunieši bija pulcējušies ap režisoru Māri Ubānu, lai vingrinātos teātŗa mākslā, kas jau daudzkārt pierādījusi savu nozīmi mūsu kultūras attīstībā. Ubāna vārds ir kļuvis populārs latviešu tautā un ieies vēsturē, saistīts ar trijmdas latviešu teātri. Kas redzēja Sprīdīša izrādi Bostonas dziesmu svētku laikā, nekad to neaizmirsīs, tāpat kā neviens jaunietis, kas piedalījies teātŗa kursos Gaŗezerā, neaizmirsīs latviešu teātri.

Sarunā M. Ubāns izteicās: „Esmu priecīgs par to labo daļu jauno aktieŗu un aktrišu, kas strādāja ar sajūsmu un darba mīlestību, tāpēc šajā kursu nedēļā daudz sasniedza tieši lomu mākslinieciskā veidojumā." Šiem kursiem bija raksturīgi, ka bez galvenā režisora režiju mācījās vadīt paši kursanti, kas bija pieteikušies režisoru klasē. Par jauniem režisoriem Ubāns teica: „Jaunie režisori cīnījās ar lielo darba tempu un telpu trūkumu, bet rādīja labu izpratni un gribu krietni piestrādāt." Bija izdevība parunāties arī ar vienu no šiem jaunajiem režisoriem – Elzu Ādamsoni – Viņa ir darbojusies DV teātrī Minneapolē jau no 1958. gada un par kursiem izteicās: „Izdomāju nākt uz Gaŗezeru, lai izmantotu izdevību mācīties pie Māŗa Ubāna. Viņa mācīšanas veids, ņemot palīgā humoru un piemērus no savas prakses, panāk visu to, ko citi režisori ar dīdīšanu un bāršanos. Ubāns dod idejas, ar kuŗām aktieris vai students režisors tad var rīkoties atkarā no sava talanta. Ubānam ir patiesa interese par savu studentu, viņš pat ievēro viņu garastāvokļus un grūtībām palīdz tikt pāri ar izpratnī un humoru."

Ādamsone veltī savu atzinību kursu lektrisei Milijai Valterei, apliecinot, ka viņas izrunas mācība ir ļoti nozīmīgs devums teātŗa kursiem, tāpat kā lektrises Elzas Tauriņas—Mintikas devums, kas ar savu mimidrāmu, dzīvīgumu un gribu palīdzēt iemantojusi kursantu sirdis. Par kursu vadību Ādamsone izteicās: „Tai jāapzinās sava atbildība un jānogludina visi sarežģījumi pirms kursu sākšanās, lai kursantiem būtu pieejamas piemērotas telpas attiecīgā laikā, lai būtu kaut minimālās iespējas sagādāt dekorācijas, tērpus un rekvizītus pēdējai izrādei —teātŗa kursiem jāatrod vieta, kur to dalībniekus uzņem ar laipnību, izpratni un gribu sadarboties..."

Kā iepriekšējos gados, arī šoreiz kursu nobeigumā Gaŗezera nometņotāji varēja noskatīties nedēļā padarīto. Ir tāda sajūta, ka tautieši ar nevaciešu gaida kursa nobeiguma izrādi, jo plašā Kronvalda zālē jau laikus pulcējas interesenti un to skaits piepilda visus krēslus.

Šoreiz kursu vadība izrādi bija nosaukusi par „Ceturto teātŗa kursu uzvedamo skatu ģenerālmēģinājumu" trūkstošo gaismu, rekvizītu un dekorāciju dēļ. Tēlošanas prieks tomēr nebija mazinājies, un skatītāji ar lielu atsaucību noskatījās skatus no Anšlāva Eglīša Omartija kundzes, kuŗā Omartija kundzi tēloja Silvija Kļaviņa, bet Oliveru Arnis Korolkevics. — Režiju vadīja kursants Jānis Zeltiņš.

Gunāra Griezes Atkal krautštatē — Pukšānmāti tēloja Vera Austruma un Ilonu Baiba Ieviņa. — Kursantes Zentas Apīnes režijā.

Georga Alchimoviča Dienas iet laikam līdz. — Astru tēloja Ausma Pirktiņa, bet Dailoni Sandors Abens. — Autora režijā.

Astrīdes Jansones Atkal svešinieki — Rūtu tēloja Ilga Rubene un Arnoldu Samuels Knochs Millijas Einbergas-Valteres režijā.

Mārtiņa Zīverta Rūdā trakās mājas direktoru tēloja Astrīde Jansone, trako ķēniņu Ivars Embrekts, Kristoferi Arturs Rubenis, Karnu Silvija Kļaviņa, bet sanitārus — Georgs Alchimovičs un Valdis Rubenis. Šis skats izpelnījās vislielākos aplausus, jo Ivara Embrekta saspēle ar Arturu Rubeni bija vienreizēja — Embrekta skatuviskā stāja un lomas izpratne spilgti parādīja lugas autora domu — Autoritāte šodien ir paslēpusies tikai trako mājās. — režiju šim skatam vadīja Silvija Kļaviņa un Samuels Knochs.

Anšlava Eglīša Jolanta Durbe, 7. ainā Hopi tēloja Signe Vurstenere, par kuŗs centību un talantu režisors Ubāns bija sevišķi sajūsmināts, bet, Durbi tēloja Ingrida Bedele, kas izrādes sākumā nolasīja arī Milijas Valteras iestudētos dzejoļus. Kā lasījumā, tā tēlojumā viņa apliecināja labu dikciju... Argodu tēloja Valdis Rubenis, bet režiju vadīja kursante un jaunā lugu autore Astrīde Jansone.

Anšlāva Eglīša Lūdzu ienāciet, ser, Roderiku tēloja Jānis Zeltiņš, Jadvigu — Astra Lenša, kas ar savu tēlojumu izvirzījās jau profesionālā plāksnē, Pērsi tēloja Zenta Apine, bet Danci Eduards Tērauds. Režiju šim skatam vadīja Elza Ādamsone.

Visi minētie jaunie aktieŗi uzrādīja respektējamu talantu teātŗa mākslā, un latviešu sabiedrībai ir jārada iespējas šo viņu talantu izkopt. Režisoram Mārim Ubānam ir sapnis, par kuŗu viņš stāsta: „Latviešiem būtu jāatrod centrālā vieta — Gaŗezers būtu ideāla vieta, kur izbūvējams Latviešu teātŗa nams. Tad jāsavāc samaksātu aktieŗu ansamblis, kas varētu dzīvot no gadskārtējiem kontraktiem. — Ansamblis varētu pavadīt vienu gada daļu šai bazes teātrī, kad tauta varētu braukt lugas skatīties, un otru gada daļu varētu braukt ar izrādēm uz latviešu centriem. Viss ir naudas jautājums, bet šāds teātris sagādātu darba vietu mūsu vecajiem profesionāliem aktieŗiem un režisoriem, kā arī nodrošinātu iespējas un nākotni mūsu jaunajiem teātŗa talantiem... Domāju, ka šāds pasākums attaisnotu ziedotāju cerības...

Par teātŗa mākslu pašreizējos apstākļos Ubāns izsakas: „Sabiedrībai ir jāatbalsta ne tikai izrāde ar ieejas biļetēm, kas ir šīs mākslas darbošanās galamērķis, bet arī darbs, kas tuvina šim mērķim. Ir nepieciešama dziļāka teātŗa darba izpratne, ir jāpalīdz radīt apstākļus, lai režisors var darīt

(Turpinājums 11. lp.)

Ileāna Pētersone — mecosoprāns. Viņa dziedās latviešu komponistu darbus un operu ārijas ceturtdien, 18. septembrī St. Andrew presbiteriāņu baznīcā Simcoe un King ielu krustojumā. Koncertapvienības sarīkojums.

24. oktobrī ALT Vašingtonas ansambļa viesizrāde.

MEŽCIEMS

6. septembrī pl. 19 gadskārtējais sezonas nobeigums un groziņu vakars.

SV. KATRĪNAS

13. septembrī pl. 9 Mednieku un makšķernieku kluba rīkotās ekskursijas sacensības šaušanā Gun kluba laukumā. Pl. 19.30 101 Garnet St. balle un apbalvošana. Spēlēs Runči.

MILTONA

13. septembrī no pl. 10 — 22 Tautību festivāls. Latviešu stends atradīsies Knox Presbiteriāņu baznīcas telpās, Main ielā. Stendu vada I. Zamlovskis.

ŠELBURNA

4. oktobrī pl. 1930 Latviešu lauksaimniecības biedrība rīko Pļaujas svētkus Šelburnā Leģiona zālē. Svētbrīdis vēlāk Sv. Katrīnu vanadžu un Jandāla priekšnesumi, loterija, vakariņas un deja.

OTAVA

14. septembrī pl. 14 dievkalpojums, pēc dievkalpojuma jaunu dziesmu mācīšanās.

21. septembrī pl. 15 (pēc dievkalpojuma) Sv. Andreja baznīcā dāmu komitejas rīkota garīga satura programma Gaujas (14.) gaidu vienības izpildījumā. Kafijas galds.

Latviskās kultūras nedēļa

Ja vērojam pēdējo gadu sabiedriskās un kultūrālās norises Garezerā, ar gandarījumu varam atzīmēt, ka tās uzrādījušas redzamu augšupeju. Nav nekādas vajadzības to visu šeit atkārtot, jo notikumi un norises vienmēr atbalsojušies laikrakstu slejās. Šoreiz gribu pieskarties vienīgi pie ALA Ārpusskolas izglītības biroja noorganizētās latviskās kultūras nedēļas, kas notika no 11. — 16. augustam, ko koordinēja šī biroja vadītāja Dr. Līga Ruperte, aicinot talkā izcilus dažādu nozaru speciālistus.

Impulsu šai kultūras nedēļai devuši pāris pēdējie gadi, tāpat novērojumi un pieredze, tagad programmā izdarot dažus jauninājumus. Bija gādāts, lai dažādās nodarbībās varētu piedalīties dažāda vecuma dalībnieki pēc katra interesēm un visi vienā laika posmā. Tā sanāca kopā gan veci, gan jauni, veselas ģimenes, mātes un bērni, vecmāmiņas un vectētiņi. Dažas ģimenes bija pārstāvētas trijās paaudzēs. Bija radīts tā saucamais ģimeņu seminārs un bērnu nodarbību grupa (1/2 x1/2).

Visplašākā bija daiļamatnieku grupa ar dažādām nozarēm. Rotkaļus apmācīja Juris Kļaviņš, kokgriezējus Verners Rinkušs, podu mākslā savus audzēkņus ievirzīja Gundega Peniķe, stelles darbināt dažādu uzdevumu veikšanai ierādīja Ausma Siliņa, bet kā rīkoties ar ādām, lai radītu kaut ko skaistu, mācīja Edmunds Medenis. Ka aust cimdus un vemt izšuvumu darbus, bija uzticēts ieradīt Otmijai Mežmalei.

Bērnu nodarbību grupu vadīja Inese Grava, kas specializējusies bērnu un pusaudžu audzināšana. Viņai palīgos bija Ieva Daukšā, Sandra Špola, Ruta Sventecka un Jānis Valdmanis.

Pakavējoties pie ģimeņu semināra, jāsaka, ka tas bija pilnīgi jauns pasakums. Bērni nebija atstāti savvaļai, bet tiem noorganizētas speciālas nodarbības. Ģimeņu semināru vadīja Solveiga Miezīte, bet lektori bija Līga Ruperte un Inta Rūtiņa. Tajā bija organizēta diskusiju grupa, ko darbā paplašināja un izvērsa ar pārrunām un lekcijām par dažādiem projektiem.

Kultūras nedēļas dalībnieku saiets kopā ar lektoriem u.c. personālu skaitā bija ap 120. Aptuveni no vidējās paaudzes bija visvairāk, bērnu ap 30, no vecākās paudzes arī ap 30. Samērā daudz dalībnieku bija no Kanadas, divi no Venecuēlas, viens no Austrālijas. Sākotnēji, kad bija nolikts pieteikšanās termiņš, pieteicās tikai ap 30 dalībnieku, un tāpēc radās iespaids, ka Kultūras nedēļas organizēšana būs jāpārtrauc. Notikumiem tuvojoties un pagarinot termiņu, pēkšņi radās liela interese, un rezultātā bija pārsniegta robeža, ko rīkotāji necerēja.

„Problēmas dzimtenes baznīcā" — paneļa dalībnieki Draudžu dienās, no kreisās: māc. V. Vārsbergs, Mārīte Sapiete, māc. J. Sapietis, prāv. A. Voitkus un archibīskaps A. Lūsis.

Tagad gandarīti var būt kā rīkotāji, tā dalībnieki, kuŗu atsauksmes visumā bija cildinošas. No Grand Rapidiem Kultūras nedēļas nodarbībās piedalījās trīs personas: Maiga Aserīte ar savu meitu un Voldemārs Ostrovs. M. Aserītei, kuŗai ir divi zinātniskie gradi, avīžnieks apjautājās, kā viņai patikušas Kultūras nedēļas norises un programma. M. Aserīte piedalījusies rotkaļu kursos un viņai ir diezgan lakoniska atbilde — paticis labi. Viņas meita piedalījusies kokgriezēju grupā.

V. Ostrovs ir runīgāks. Ar humoru tas pastāsta, ka piedalījies tādēļ, ka viņu uz Garezeru „aizsūtījusi" dzīvesbiedre, teikdama, ka rotu tai neesot visai daudz, lai iemācoties tās izkalt, būšot ko greznoties, tādēļ arī piedalījies rotkaļu kursos. V. Ostrovam ļoti patikusi draudzīgā gaisotne, kāda valdījusi kursantu starpā, latvisko dziesmu dziedāšana un latviskās kopības sajūta vispār.

Nākamgad paredzēta Kultūras nedēļa laikā no 16. — 23. augustam.

Valters Zirnītis

SAVIENOTAS VALSTIS

MINEAPOLĒ

● Latviešu valodas kursi un latviešu literātūras seminārs Mineapolē notiks mag. phil. V. Bērziņas-Baltiņas vadībā Metropolitan Community College ietvaros. Latviešu valodas kursi no š. g. 16. sept. līdz 18. nov. risināsies Latviešu namā, 2337 Central Ave. N. E., Mineapolē. Arī latv. literātūras seminārs laikā no 10. septembŗa līdz 12. nov. notiks Latviešu namā. Literātūras semināŗa tematŝ — Jāņa Jaunsudrabiņa latviskā dzīves uztvere prozas mākslā. Kursu un semināŗa maksa — 50 dol. ŠiekursKi un latviešu literātūras semināri ar ļoti labām sekmēm un atsauksmēm jau notiek ceturto gadu. Šī ir vienreizēja izdevība papildināt latviešu valodas zināšanas, kā arī dziļāk ieskatīties latviešu literātūrā. Dts.

ČIKAGA

● Voldemāram Burkēvicam 2. augustā apritēja 65 mūža gadi Viņš dzimis Rīgā 1915. g. Mācījies Kr. Valdemāra jūŗskolā. Kādu laiku strādājis tēva lauksaimniecībā Ogresgala pagastā. Obligāto karadienestu pildījis Vidzemes artilerijas pulkā, beidzis instruktoru kursus. Pēc policijas skolas beigšanas strādājis Rīgas 1. iec. policijā līdz krievu ienākšanai, un paglābies Kurzemes mežos. Pēc vācu ienākšanas atkal strādājis policijā Rīgā. 1942. gadā iestājies policijas bataljonā pie plkv. Gerberta un plkv. Celles, un pārstaigājis dažādus cīņu laukus. Beidzis sanitāros kursus un bijis bataljona sanitārs. 1944. g. bijis Svinemindē un Tornā. Pēc kara nokļuvis angļu zonā, Icehojā, kur arī bijis policijā un kādu laiku „melnajo" rotā Menchengladbachā, kur pievienojies DV organizācijai. 1951. g. iebraucis Čikagā un strādājis fabrikā, tad uz būvēm.

Laikraksta
LATVIJA
AMERIKA
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos
un DV grāmatnīcā
491 College Str.,
kā arī spīcstuvē

M. Ubāna . . .

(Turpinājums no 10 lp.)

ar saviem aktieŗiem sekmīgu darbu. Teātrim ir liela nozīme ne tikai izrāžu sagatavošanā, kas dod mums izklaidēšanos, bet tas palīdz saglabāt mūsu literārās vērtības un veidot tālāk mūsu tautas mākslu prozā, kas jau ir parādījusi brīdinātājas zīmes par straŗu lejupeju..."

Sarunā ar kursu vadītāju Arturu Rubeni visas jau minētās problēmas tika vēlreiz apstiprinātas — Teātŗa kursu vadība lūdz tautiešus iedziļināties un censties izprast stāvokli, kādā atrodas mūsu tautas teātris un nākt talkā visu šo problēmu atrisināšanā.

Julieta Rumberga

Toronto latviešu tautas augstskolas ģimnazijas darbu sākot. Skolas karogu Latviešu nama zālē ienes Arvīds Tīģeris, asistējot Ritai Jentei un Kristīnai Kirkupai. Kreisajā pusē TLTA vad. A. Sudmalis. Apakšā pa kreisi — skolas nozīmi saņem abitūrientu klases skolniece Anita Ābele, ko piesprauž direktrise V. Slavieša. No pagājušā gada TLB sestdienas skolas 24 absolventiem ģimnazijā ieradās 18. Apakšā pa labi: jaunās ģimnazistes.

Foto: J. Ligers

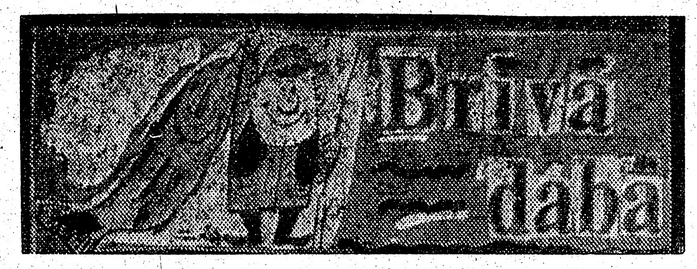

VANAGI DOSIES LĪDAKU MEDĪBĀS

Lielās lašu medības Ontario ezerā tieši tagad sasniegušas savu kulminācijas punktu. Kā zināms, šīs sacensības beigsies 28. septembrī. Tad izšķirsies, kas būs galvenās balvas izcīnītājs. Pirmā godalgā ietelp džips, laiva, motors un dažādi makšķerēšanas piederumi 40.000 dolaru kopvērtībā. Bez šīs dižbalvas par lielāko pievarēto Koho (Coho) lasi paredzētas arī citas mazākas balvas par citām sporta zivīm. Varavīkšņu foreļu, ezera foreļu un brūno foreļu klases uzvarētāji katrs kļūs par 5000 dol. bagātāki. Visu godalgu kopvērtība pārsniedz 140.000 dol. robežu, un nav brīnums, ka mantkārības iekaroti, lašu medībās Ontario ezerā operē veselas profesionālo un amatieru makšķernieku divīzijas.

Atzīmēsim, ka lašu klasē pašreiz tālu priekšā pārējiem aizsteidzies hamiltonietis Niks Dannesnīls. Viņa loms sver 29,14 mārciņas. Kas tas par nezvēru! 10,15 un pat 20 mārciņu lomus izvelk katru dienu. Ja arī jūs gribat izmēģināt roku, tad patlaban vislabākā vieta esot pie Brontes un Port Credit. Velcējot krasta tuvumā, ēsma esot jātur tuvu ezera dibenam. Jāpatur prātā, ka pats svarīgākais faktors ir ūdens temperātūra. Laši ir ļoti izvēlīgi un uzturas 12 C vai 52 F gradu ūdeņos. Katra makšķernieka personiskais noslēpums ir labākais un piemērotākais vizulis, velcēšanas ātrums un prasme īstā laikā piecirst. Profesionālie liek pie sirds iesācējiem katrreiz, makšķeri no jauna ūdenī metot, rūpīgi noasināt visus vizuļa āķus. Neasu āķu dēļ esot pazaudēti daudzi milzeņi.

Ontario valdība iekārtojusi pie Port Credit pat savu informācijas centru. Pie tā makšķernieki, meklējot derīgus padomus, stāv gandrīz tikpat garās rindās kā tagad Rīgā mūsu tautieši, kad tur pēkšņi kādā veikalā debūjamas sālītas siļķes. Parastais iesācējs droši vien dosies tur, kur jau priekšā vislielākais makšķernieku bars, jo grūti pieņemt, ka tur simts vai vairāk lašu makšķernieku ekspedīcija komplektētos no neprašām vai aplamas propagandas aptaurētiem antiņiem. Gudrākie profesionāļi labāk izvēlas vietas, kur nav ik biezs kā Miķeļa tirgū.

Un te man jāpiezīmē, ka šie profesionāļi ir apbruņojušies ar visjaunākām elektrotehniskām brīnumierīcēm, par kurām tos droši vien apskaustu Džimijs Kārters un viņa aizsardzības ministrs Brauns. Es pats neesmu šādu superelektronisko ieroču apgādātas tehnikas cienītājs, droši vien tādēļ, ka nevaru atļauties ne sarežģītās radara ierīces, ne dižmotorus, ne dižlaivas. Daudzus gadus sekmīgi operēju no Šveicē taisītas sintētiskas gumijas laiviņas, un tikai pagājušā gadā, ieguldot pāris simt dolaru, tiku pie vieglas un ērtas desmit pēdu garas koka un mākslīgās šķiedras krustojuma būvētas laiviņas, kas nokristīta par Mailīti. Četru zirgu spēku motors pa visu makšķerēšanas sezonu man nepatērē vairāk degvielu, cik izmaksātu viena pudele atspirdzinoša dzēriena.

Lomi tieši pagājušā nedēļā bijuši patiešām labi. Basiem nezin kāpēc patīk dēles. Tās tagad pagrūti, dabūt, jo vienam otram par pārsteigumu šo ēsmu Kanadā ieved no Viskonsinas. Ja iznāks vēl satikties ar nekronēto latviešu makšķerēšanas sporta lielmeistaru Žani Bērziņu, tad došos vēl šoruden izmēģināt roku uz varavīksnas forelēm, ne jau piesārņotā Ontario ezerā, bet slepenā vietā netālu no Saulaines.

Kā jau norādīju, arī laikraksta Star lielā lašu medību derbijā varavīksnes foreles ir ietilpinātas. Varavīksnes foreles Ontario ezerā atkal parādījās pēc tam, kad latviešu izcelsmes ieceļotāji bija izķēruši un apēduši visus nēģus. Protams, tā ir tikai viena versija. Nēģi Ontario ezerā bija ielavījušies no Svētā Labrenča upes ūdeņiem, un šie parazīti, piesūcoties varavīksnes forelēm, būtu gandrīz nobeiguši visas šīs skaistās sporta zivis.

Ticamākā versija par varavīksnes foreļu atgriešanos ir tā, ka valdība nēģus vispirms centās iznīcināt ar elektrības piesātinātiem tīkliem, bet vēlāk guva izšķirīgu panākumus, piesātinot upju grīvas nēģu nārstu laikā ar indi, kas tos nogalināja, bet nebija kaitīga citām zivīm. Vienam otram latviešu gardēdim nav vais iespējams godībās likt galdā nēģus, bet mēs varam tikai priecāties, ka tajā pašā laikā varavīksnes foreles savairojušās un aug augumā.

Tā pieminētā lielajā sacensībā varavīkšņu foreļu klesē pirmā vietā pašreiz ir katrīnietis Terijs Kosgrovs ar 21,10 mārc. lielu lomu. Brūno foreļu klasē Harvijs Stjuarts no Gvelfas pretendē uz pirmo vietu ar 7,46 mārc. smagu skaistuli.

Brūnās foreles patiesībā ir ļoti reta zivs un, cik atceros, tad pirms daudziem, daudziem gadiem tautietis Hausmanis kādā agrā rīta stundā izvilka vienu Saulaines tuvumā. Ezera foreļu klasē katrīnietis Cabe Namcu ticis pie 8,14 mārc. smaga loma. Kā jau minēju iepriekšējā rakstā, bez pieteikšanas zīmes un 10 dol. dalības maksas jūs nevarat kvalificēties nevienai godalgai. No otras puses, samaksājot dalības maksu un kļūstot par oficiālu derbija dalībnieku, jūs varat katru nedēļu tikt pie skaistas godalgas, ko piešķir loterejas veidā makšķerniekam, lai cik liels būtu viņa loms. Līdz 28. septembrim vēl nav par vēlu, bet ar to makšķerēšanas sezona nebūt nebūs beigusies.

Ieteicu jau tagad sākt gatavoties DV Toronto nodaļas gadskārtējām makšķerēšanas sacensībām, kas risināsies 4. un 5. oktobrī Braitonā, pirmajā dienā no pl. 10 — 16, bet otrā dienā no pl. 7. rītā līdz pusdienas laikam. Sacensībās izcīnīs daudzus sudraba biķerus un citas vērtīgas mantas. Piedalīties var visi latviešu makšķernieki. Ja kādam makšķernieka būtu citas tautības izcelsmes znots, tad arī to var droši ņemt līdz.

Braitona ir ļoti populāra līdaku makšķerēšanas vieta. No ticamiem avotiem dzirdēts, ka tieši 4. un 5. oktobrī līdakas nodomājušas mesties virsū katram vizulim niknāk nekā jebkad. Vanagu līdaku medībās tiks gādāts arī par pārnākšņošanas iespējām. Pievakarē pie ugunskura paredzētas neoficiālas paneļdiskusijas, resp. patiesi makšķernieku stāsti. Kādēļ gan nepavadīt patīkamu nedēļas nogali vecu un jaunu draugu pulkā?

Cerot satikties Braitonā, palieku

jūsu A. Pelēkais.

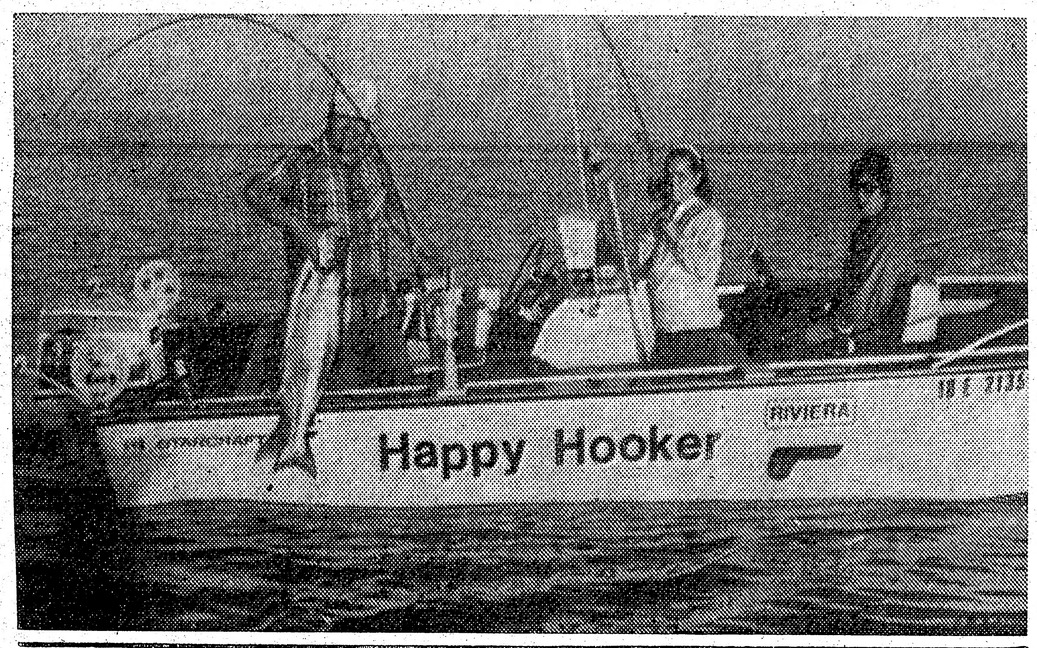

Auto mechaniķi

vai mācekli (apprentice) ar zināšanām

auto remontu nozarē, meklē

603 Gerrard Str. E., Toronto. tel. 466 0540

Lasītāju vēstules

LABOJUMS

LA 35. nr. lasītāju vēstulēs J. Grodņa rakstā jābūt „ievēlēja vius līdzšinējos 5", nevis 25. kā nepareizi iespiests. Atvainojamies par misekli.

ARĪ NEDIENĀS NAV ZAUDĒJUŠI HUMORU

Pēdējā laikā presē daudz rakstīts par pirmās nepieciešamības un pārtikas preču trūkumu okupētajā Latvijā. Kaujoties ar ikdienas grūtībām, mūsu tautieši tomēr nav zaudējuši savu humora sajūtu. To liecina nezināma autora satīrisks dzejolītis, kas nesen pāri okeanam nonācis manās rokās. Varbūt arī šī laikrakta lasītāji dalīsies ar mani laikmetīgā „poēmā".

MILDAS NEDIENAS

Pa ielu dodas Milda Lukša;
Nauda rokā, soma tukša.
Nav vairs prātā daba zaļa,
Meklē tā, kur sviests
un gaļa.

Pretī kaimiņiene nesās
Skārnī dodot putraimdesas.
Milda sāk uz skārni desot,
Varbūt kāda desa esot.

Svērājs vaiga sviedros raujas.
Tantiņas ar somām kaujas,
Tur, kur rinda iet bez seigas,
Kaŗai draudzībai ir beigas.
Tiklīdz pienāk Mildas rinda,
Pārtrūkst jautrā svaru
šķinda:
Rindā atskan baigi auri:
„Mēs bez desām,
desas cauri!"

Gastranomā vista kārna,
Gul kā pussprāgusi vārna.
Milda ošņā to un cilā,
Kājas gaŗas. miesa lillā.

Pēkšņi kāds to rauj no saujas,
Milda nedod, pretī kaujas:
„Atdaj dūra, majā kūra!" —
„Neatdam! Sam ti dūra!"

Nu pie letes kņada jautra,
Vista tiek uz pusēm rauta;
Vīši kaut ko izraut rauga
Mildai paliek dējamsprauga!

Krievu valodas nezinātājam „Atdaj dūra, majā kūra!" latviski nozīmē: Muļķe, atdod manu vistu! Uz to krieviete atbild „Neatdam! Sama ti dūra!", — „Neatdošu; Tu pati esi muļķe!"

Anna M. Sv. Pētersburgā, Floridā

Toronto latviešu akadēmiskās organizācijas
aicina piedalīties

LATVIJAS UNIVERSITĀTES DIBINĀŠANAS 61. ATCERE

svētdien, 28. septembrī, pl. 17.00

Latviešu namā, 491 College ielā, Toronto

Akadēmiskā runa:

„Kanadas latviešu demografiskais profils"

prof. Juris Dreifelds, Fr. Acad.

Jāzepa Vītola dziesmu koncerts:

dziedātāja Rita Dzilna Zaprauska

pianiste Ilze Štrāle Didrichsone

Kafija

Ieeja pret ziedojumiem, sākot ar $3.00

Jauna grāmata

KALDEJA ARUMA PASAKA

Princese un Nabaga Nelga

Cena $3.00

Dabūjamas arī citas K. Aruma pasakas:

Ganu zēns un velns	$2.50
Pastarītis	$3.75
Pazudušais sapnītis	$2.75
Trīs Laimas	$3.50

Pieprasīt grāmatnīcās vai:

J. Balks, 6065 N. Westnodge, Kalamazū, MI. 49007, USA.

Zelta motocikls klīvlandiešu skatījumā

ZIEDOJUMS KENTAS VALSTS UNIVERSITĀTES LATVIEŠU STIPENDIJU FONDAM

Klīvlandes literārais pulciņš 29. augustā Vilmāra un Dzintras Kukaiņu lauku īpašumā kopā ar Klīvlandes DV apvienības biedriem iztirzāja Richarda Rīdzinieka romānu Zelta motocikls. No Klīvlandes bija atbraukuši ap 70 pulciņa dalībnieku un interesentu, piepulcinot arī vairākus vietējos latviešus. Literārais pulciņš dibināts 1970. gadā; pirmā sekretāre bijusi Līga Gaide, bet tagadējā Silvija Rūtenberga. Par apskatāmo darbu referēja pulciņa sekretāre Silvija Rūtenberga, Vilmārs Kukainis, kas vadīja arī iztirzājumu, un Jānis Kalnietis. Ar romāna saturu un tā autoru īsumā iepazīstināja V. Kukainis:

Richarda Rīdzinieka romānu Zelta motocikls savā ziņā var uzskatīt par autobiografisku apskatu. Igors ir bijušais 15. divizijas leģionārs, nelegāli iecelojis Zviedrijā, ar latviešiem saskari gandrīz pārtraucis. Pienāk aklā kaŗa drauga Andŗa ielūgums apmeklēt latviešu dziesmu svētkus Hamburgā. Brauciens izsit Igoru no ierastajām sliedēm. Pēkšņi viņš pārdzīvo par jaunu ne vien rēgainās atmiņas par 2. Pasaules kaŗu, bet arī atgriešanos jūsmīgā latviešu sabiedrībā dziesmu svētku laikā. Atgriezies Stokholmā, viņš jūt, ka sieva vāciete viņu nesaprot, arvien rēgainās atmiņu ainas nelabvēlīgi ietekmē viņa garīgo dzīvi. Romāns izskan ar laimīgām un reizē bēdīgām beigām.

1979. g. 4. jūnijā savā darba vietā Laika redakcijā pēkšņi ar smadzeņu trieku mira rakstnieks Ervīns Grīns ar pseidonimu Richards Rīdzinieks. Negaidīti pārtrūka bagāts mūžs. Audzis Rīgā redaktora Jāņa Grīna ģimenē, 1943. gadā iesaukts vācu darba dienestā, pēc tam latviešu leģionā Vācijā. 1965. g. sarakstījis stāstu krājumu Cirvis ozolā, bet 1976. g. Erika Raistera piemiņas fonda godalgoto romānu Zelta motocikls. Viņš sarakstījis arī vairākas īslugas, tāpat dzeju mazgrāmatiņu Patiesību meklējot. Mūža pēdējos trīs gadus pavadījis latviešu laikrakstu redakcijās Vācijā un Ņujorkā.

Jānis Kalnietis atzina, ka romāns, kaut arī svaidīgs un savārstīts, ir vērtīgs.

Sarīkojuma dalībnieki saziedoja 100 dol. Kentas valsts universitātes Latviešu studentu stipendiju fondam, kuŗa pārstāvis ir Vilmārs Kukainis. Klīvlandes korporāciju kopas pārstāvis Aleksandrs Brikmanis un Klīvlandes studenšu korporāc. kopas sen. Zaija Kēlere nodeva fondam katra 50 dol.; kopā ar iepriekšējiem ziedojumiem fondam savākti 1200 dol.

Sarīkojuma dalībnieku vidū bija arī divi jubilāri: pats nama tēvs, ASV armijas spēku atvaļināts pulkv. leitn. Vilmārs Kukainis, kam 10. augustā bija apritējuši 50 mūža gadi, un viņa tuvākais kaimiņš 60 gadu vecais Imants Strauts, kas ir DV Klīvlandes apvienības biedrs un Latviešu kaŗa invalidu Klīvlandes kopas sekretārs. V .Kukainis ir arī DV Klīvlandes apvienības sekretārs. DV Klīvlandes apvienības priekšnieks Viktors Zemesarājs apsveica abus jubilārus, un pasniedza grāmatu veltes. Klīvlandes Daugavas vanadzes bija cepušas jubilejus klingeri. No literārā pulciņa sveicināja sekretāre S. Rūtenberga ar Gunša Salāta jauno romānu Debesis nav tālu un jubilejas klingeri, visiem kopīgi nodziedot Daudz baltu dieniņu. Ziedus saņēma arī dzīvesbiedre Dzintra Kukaine.

V.S.

Mūžībā aizgājis mūsu mīļais

Ansis Roberts Treigūts

dzimis 1899. gada 28. septembrī Dobelē,
miris 1980. gada 18. jūlijā Vinipegā, Kanadā.

Gribēju tālajos laukos vēl iet,
Klausīties dziesmas, ko cīrulis dzied.

Skumjās un mīlestībā viņu piemin

sieva, meita, znots, mazdēli ar ģimenēm Vinipegā

Mūžībā aizgājis

Ansis Roberts Treigūts

80 gadu vecumā.

Miris 1980. gada 18. jūlijā Vinipegā, Kanadā.

Viņu piemiņā paturēs

DV Manitobas nodaļa un Mednieku un Makšķernieku saime

Maksimilians Cers

dzimis 1905. gada 9. decembrī,
miris 1980. gada 22. augustā Toronto.

Sv. Jāņa ev. lut. latviešu draudzes Toronto Palīdzības fonds

Arnolda Šmita piemiņas pēcpusdiena Melburnā

Studentu korporācijas Selonija Melburnas kopas rīkotā pēcpusdiena sava filistra Arnolda Šmita piemiņai pulcējusi pilnu Latviešu nama lielo zāli — kādus 300 apmeklētājus. To vidū bija daudz jaunatnes.

Sarīkojumu atklāja viceseniors Māris Lakis, atgādinot, ka Selonijas Melburnas kopa kopš A. Šmita aiziešanas mūžībā šo viņa ierosināto atklāto gadskārtējo sarīkojumu pārdēvējusi par viņa piemiņas pēcpusdienu, kuŗas gaitā ik gadus piešķirs balvas kādai personai vai organizācijai, kas darbojas latviešu valodas un izglītības apgūšanai vai latviešu nacionālo mērķu sekmēšanai.

Kopas sekmīgākā studenta vietā šogad bija divi par labākajiem rezultātiem beigu pārbaudījumos — Juris Rubenis un Kārlis Rumba. Programmā bija teikts arī: „Mākslinieka Gunardesa Zilberta ceļojošā kausa pasniegšana 1979. g. mācībās un sportā sekmīgākajam kopas loceklim." Uz skatuves atkal bija divi kausi, kuŗus abus ieguva Ilmārs Pučurs: vienu personīgi, jo bijis labākais students aizvadītajā gadā, otru, būdams Selonijas kopas basketbola vienības kapteinis.

Priekšnesumu kvalitāte Selonijas pēcpusdienās ar katru gadu iet uz augšu, un šogad bija 100. jubilejas gada cienīga. Pati galvenā programmas dalībniece bija Vācu operas pie Reines soliste Stella Aksarle (Axarlis) no Diseldorfas. Viņa dziedāja latviski Jāzepa Mediņa Sapņojumu, bet italiski — trīs operu ārijas. Pavadīja Margareta Skofilda (Schofield) un Elmārs Liepiņš (čello). Stella ir labi pazīstama latviešu sabiedrībā, jo kādreiz jaunos gados dziedāja MLB jaukajā korī Rota. Tagad viņa ir Eiropas klases dziedātāja, un Vācijas vasaras brīvdienās bieži atbrauc uz Melburnu, jo te dzīvo viņas ģimene un arī ilgu gadu skolotāja Erika Burkeviča.

Jaunais klaviermākslinieks Juris Vanags atskaņoja divus klavieŗu solo gabalus

Leonīds Lielnors, kā katru gadu, lasīja savu humora stāstu ar ieskatu senču gaitās.

Skaitliski nelielā Selonijas kopa spējusi sarīkojumu veikt, ieskaitot visus tehniskos darbus, un sameklēt savā vidū ļaudis, kas spējīgi un gribīgi uzņemties upuŗus par labu kādai idejai. Šādam sarīkojumam ir vairākas saknes un vairāk augļu nekā skatītāji saredz. Tā ir jauno studentu praktiška latviska audzināšana un iesaistīšana sabiedriskā darbā, viņiem pašiem to nemaz nemanot.

A.L.

DENVERA

● Kolorado DV apvienības izbraukums 18. augustā uz Falona parku pie Lāču strauta (Bear Creek) bija labi izdevies, lai gan iepriekšējā dienā bija krietns pērkona negaiss. Diena bija saulaina, vēži labi ķērās; izbraukuma dalībnieki tos varēja nobaudīt, piedzeŗot alu. Arī bērniem bija lieliskas nodarbības.

● Kolorado DV apvienības 14. jūnija ziedojumu vākšanas akcijā savākts 460 dol. Apvienība tagad inkorporēta Kolorado pavalstī kā Latvian Daugavas Vanagi, Inc. No nosaukuma izlaists agrākais iespraudums „labdarības organizācija". Paziņojums parādījās augusta mēneša nenumurētā apkārtrakstā.

● Kolorado DV vanadžu kopa 13. septembrī Womans kluba telpās rīko Zīverta „Ķīnas vāzes" izrādi. Aktieŗi ir jaunās paaudzes. Dienu vēlāk Denveras draudze kopā ar Kolorado DV apvienību un Denveras latviešu klubu rīko skolotājas Almas Janumas 90 gadu jubilejas atceŗi, kur aicinātas piedalīties arī privātpersonas.

ČIKAGA

● Rūdolfs Līdaka savu 70. dzimšanas dienu nosvinēja 14. augustā, ģimenes un draugu vidū. Viņš dzimis Rīgā, 1910. g. Beidzis Kr. Barona skolu kā elektrotechniķis un strādājis Dzelzceļu virsvaldē. Obligāto kaŗadienestu pildījis 12. Bauskas kājn. pulkā, Daugavpilī.

1944. g. atstājis Latviju. Arī Vācijā, Memingenā, strādājis par elektrotechniķi. 1950. g. iecelojis ASV, Kentaki, pēc tam pārcēlies uz Čikagu. Strādājis elektrisko piederumu fabrikā par metinātāju. Ir Sv. Pāvila dr. loceklis un Latv. Pensionāru biedrības biedrs. Kopā ar dzīvesbiedri Veroniku izaudzinājuši meitu un divus dēlus, visiem augstskolas izglītība. Visi viņu bērni beiguši arī Kr. Barona latv. p-skolu un vidusskolu. Vecākais dēls Māris ir Čikagā labi pazīstams advokāts.

A. Z.

Valdis Ozols

Viena diena Aļaskā

ZVEJNIEKU PIEDZĪVOJUMS AR VALZIVĪM

(Nobeigums)

Kad Mormota līcī (Mormot Bay) laivas sonārs ir atradis simt pēdu dziļumu, noenkurojamies pēdējam mēģinājumam. Viegls vējš ir iekustinājis gaŗus, lēzenus viļņus, bet līmenis vēl vienmēr ir tik gluds, ka lidojošo kaiju atspīdumi ūdenī izskatās kā dzīvi putni dzelmē. Izritinām lielo zivju makšķeres un nogremdējam āķus līdz pašam jūŗas dibenam.

Ilgi nav jāgaida. Brīdī, kad manu šņori kāds strauji sāk raut uz leju, jūtu kā elektrību izskrienam no pirkstu galiem līdz papēžiem. Nebraskas ezeros esmu makšķerējis tikai sprīdi gaŗus krapīšus, bet šis nu ir kaut kas lielāks. Neesmu zvejnieks un nezinu, kā zivi nokausēt. Kad citi ar saviem padomiem nāk man palīgā, pēc brīža uz klāja grīdas svaidās apmēram 12 mārciņu smaga halibute. Man tas šķiet varens loms, bet ne tā kapteinim. Kad viņš grasās buti mest atpakaļ ūdenī, jo esot par mazu, lai to vestu mājās, bargi strīdos tam pretī. Lielākā zivs, kādu mūžā esmu noķēris, un viņš to laidīs vaļā! Ja tā, tad draudu arī makšķeri sviest pāri bortam. Sak', ēdi zirgu, ēd arī ragavas. Kapteinis piekāpjas, un visi salaižam savas šņores atkal dziļumā.

Tad nāk pārsteigums. Kāds no mums ir ieraudzījis tālu jūŗā kaut ko savādu. Tur virs lēmeņa paceļas un atkal dzelmē iegrimst tādas kā uz mutes apgāztas laivas. „Whales, Whales!" mums skaļi paziņo kapteinis un ieskrien kabīnē pēc sava tālskata. Lai skaidrāk uzņemtu jūras milzeņus, mēs ar Kendiju steidzīgi saviem fotoaparātiem uzliekam tālskatu (250 milimetru) lēcas. Būs vēlāk ko redzēt un citiem parādīt.

Ūdens šaltis gaisā sizdamas, valzivis virzās mums gaŗām rietumu virzienā. Žēl, gribētu tās redzēt tuvāk. Laikam jūŗu valdnieces ir saklausījušas mūsu vēlēšanos un pagriežas tieši uz mums. Reizēm kāda no tām pilnīgi visa izlec no ūdens un, varenām putu šļakatām gaisā uzsitoties, kā liels bluķis iegāžas atpakaļ viļņos. Ir kādas astoņas vai desmit. Drīz vien uz viņu spīdīgi melnajām mugurām un sāniem var saskatīt baltus plankumus. Tātad, plēsoņu valzivis (Killerwhales). Par tām ir dzirdēti visādi briesmu stāsti. Nākdamas tuvāk, plēsoņas sakārtojas ķēdē — viena otrai blakus. Uz brīdi man ienāk prātā, ka mums, kaŗavīriem, tāda ierinda bija jāietur, ejot uzbrukumā. Vai tikai rijējas nedomā mums uzbrukt? Tās ir 35 līdz 40 pēdu gaŗas bet mūsu laivai tikai 28 pēdas. Ja vien viņas gribētu Sereni apsviest uz mutes, tām būtu tīrā spēle.

Esmu lasījis slavenā jūŗu pētnieka Kusto grāmatu Vālis — varenais jūŗu valdnieks. (Jacques Cousteau and Philippe Diolē The Whale — Mighty Monarch of the Sea). Viņš saka, ka šie plēsoņu vaļi kādreiz uzbrūkot mazākām zvejnieku laivām un tās apgāžot, bet viņam neesot zināms, ka tie jebkad būtu saplosījuši ūdenī iekritušos cilvēkus, kaut gan citreiz, vienmēr iedami baros, briesmoņi uzbrūkot un līdz kauliem nodīrājot savu lielo pusbrāli zilo vili, kas esot astoņdesmit pēdu gaŗš. Ģeografijas žurnālā ir rakstīts, ka šis melnbaltais valis kādreiz ir piepeldējis mazai okeana pētītāju laivai, izcēlis no ūdens savu milzīgo galvu un ļāvis, lai laivā sēdētāji tam papliķē pa vaigu. Tā esot mistiska, vēl neizpētīta un nesaprotama jūŗas milzeņu spēlēšanās ar cilvēku.

Mūsu karstā vēlēšanās — redzēt valzivis tuvāk — drīz vien ar lielu uzviju piepildās. Paceldamās un atkal ienirdamas ūdenī, tās stūrē tieši uz mūsu laivu. Negribam nekā palaist gaŗām, un klikšķinām savas kameras, cik ātri vien spējam.

Kad plēsoņas no mums ir vairs tikai kādas simts pēdas, kā uz pavēli tās pārveido savu ierindu. Kādas trīs pagriežas pa kreisi un aizpeld mūsu kuģītim priekšā, citas aizriņķo uz kuģa skrūves galu, bet divas, laikam nozīmqtās laivas gāzējas, cieši kopā turedamās, nāk taisnā līnijā uz mums. Jūtam, labi nebūs. Pēkšņi mums uznāk tādas bailes, ka vai mati ceļas stāvus, bet skaļi gan neviens nebļauj. Kaut rokas ir sākušas trīsēt, man izdodas uzbrucējas nofotografēt.

Ātrumā mēģinu izdomāt, ko darīt, ja valzivis patiesi ar saviem milzoņu augumiem sāktu kuģi gāzt apkārt? Varbūt es varētu kādai durt ar makšķeres kātu, kas ir tepat man blakus uz grīdas. Tas nav nekāds mailīšu makšķeres kāts, bet resns, cietš bambuks, kas viegli neliecas. Ar to pie reizes varētu pat sist. Bet vai briesmoņa tādu manu bakstīšanu maz sajustu? Varbūt tā gals pa glumo zivs ādu slīdētu un es pats pāri bortam iekristu ūdenī. Nē, ar duršanu lieta neiet. Tad jau labāk ar kaut ko jau par gabaliņu sviest. Fotoaparāts man jau rokā, tas nekur nav jāmeklē. Desmit collu gaŗais Minoltas tālskatis ir krietni pasmags. Tādu sitienu rijeklei vajadzētu sajust. Varbūt sajustu arī, bet vai viņa no tā bēgtu? Var jau būt arī tā, ka valzivis gan pienāk pie laivas, bet to apgāzt nemaz nemēģina. Tad es savu kameru būtu aizmetis projām par neko.

Arī mūsu kapteinis tāda valzivju uzbrukuma nekad nav piedzīvojis. Pašā pēdējā brīdī, pirms gāzējas ir sasniegušas kuģi, viņš ieklūp stūres telpiņā, lai iedarbinātu motoru. Varbūt plēsoņas nobaidīsies no motora trokšņa un sviedīsies no mums projām. Neveiksme. Motors, kam lāgiem patīkot nikoties, startera pogai neklausa un nekāda trokšņa netaisa. Kamēr kapteinis pārstāda dažādus slēdžus uz rezerves bateriju, valzivis ir klāt. Kādas desmit vai divdesmit pēdas no laivas sāniem abas uzbrucējas, viena lielāka, otra mazāka, vēlreiz draudīgi paceļ savas masīvās muguras virs ūdens un tad nozūd zem Serenes. Nav tā, ka laiva sāktu svaidīties kā rieksta čaumala, bet briesmoņu saceltie viļņi to labi iešūpo gan.

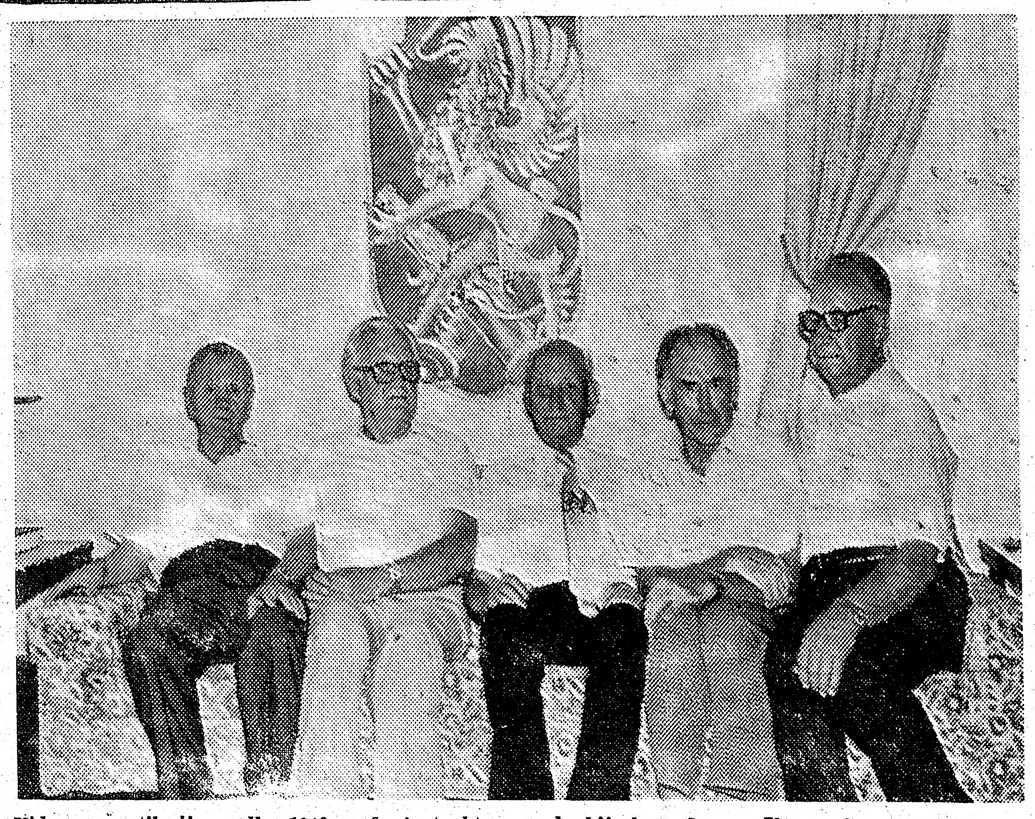

Vidzemes artilerijas pulka 1940. gada instruktoru vada bij. kaŗavīru sanāksme Gaŗezerā. No kreisās: V. Kancāns, Dr. V. Straubs, vada komandieris vltn. V. Krūmiņš, A. Bērzkalns un E. Grotiņš. Aizmugurē pulka krūšu nozīmes attēls. Foto: V. Jaunkalnietis

Pāri laivas malai labi var redzēt, kā abi melnraibie milzeņi tieši zem mums grozās, valstās un projām neiet. Tā vien liekas, ka gāzējas rauga ieņemt īsto stāvokli uzbrukumam. Tad lielā cels, mazā palīdzēs, un apkārt mēs būsim. Prātā iezibsnī piepūšamās glābšanās vestes, kas noliktas kāpņu galā un viegli paķeŗamas. Visi esam bijuši kā apmāti un neviens tām nav pat pieskāries. Tagad nu ir jau par vēlu.

Ar visām bailēm nemaz neesam pamanījuši, ka mums tuvu klāt ir piebraucis kāds pavisam liels zvejas kugis. Tie ir redzējuši, kas mums draud, un laikam nākuši palīgā. Kāds no mūsu glābējiem, pārliecies pāri kuģa malai, kliedz: „Ha, what are those Devils trying to do to you?" — „I don't know. Maybe looking for Lunch!" atkliedz mūsu kapteinis, kas ir tāpat nobaidījies kā mēs visi citi.

Ja nu valzivis būtu gribējušas mūs apgāzt, tad lielā zvejas kuģa palīdzība gan nāktu par vēlu. Varbūt tie laikā no jūŗas izzvejotu cilvēkus, bet Serene būtu jau augšpēdus.

Uzbrukums, kas ilgst tikai kādu minūti, tikpat ātri beidzas kā iesācies. Abas mūsu biedinātājas reizē iznirst no ūdens un stūrē projām. Lielākā — atvadu sveicienam — kā milzīgu lemesi gaisā paceļ savu vareno asti un tad to sit uz leju ar tādu spēku, ka ūdens šļakatas atlec līdz kuģa klājam. Esmu no nobīļa jau drusku attapies, un man izdodas viņas sveicienu uzfotografēt.

Labu brīdi uz klāja valda pilnīgs klusums. Tikai tad, kad valzivis jau ir pret apvārsni, priecīgie halibutu makšķerētāji viens pēc otra ievelk dziļu, dziļu elpu un meklē vietu kur apsēsties. Visu dienu mums nebija laimes ar zivīm, bet kad tā **„laime" nāk, tad** viņas ir par daudz un par lielu.

Ko valzivis no mums gribēja? Nav nekādu šaubu — savai spēlei tās bija izraudzījušas tieši mūsu laivu, jo viņas aizgāja taisni uz to pašu debess pusi, no kuŗienes nākušas. Ne jau sevišķi tālu no mums jūŗā bija arī citas līdzīgas laivas, bet tām viņas lika mieru.

Par halibušu zvejošanu neviens vairs nedomā. Šai dienai ar zivīm diezgan. Valodas sāk raisīties tikai tad, kad esam jau varbūt pusceļā uz mājām. Kapteinis atzīstas, ka viņam vēl arvien krūtis esot pilnas ar uztraukumu (excitement). Bez tam viņš nevarot izdomāt atbildes diviem jautājumiem. Pirmais — kāpēc valzivis izraudzījušas tieši viņa laivu? Otrais — kā lai viņš iestāstot sievai, ka tāda lieta patiesībā notikusi? Nekad sieva tādam uzbrukumam neticēšot.

Arī mums, pārējiem, katram savs pārdzīvojums, savs vērtējums un savi neatbildēti jautājumi. Šāda satikšanās ar valzivīm gan uztrauc un varbūt kādreiz ir arī bīstama, bet tanī pašā laikā tā ir mistiski skaista. Vienreizējs piedzīvojums ar laimīgām beigām, kas mūžā neaizmirsīsies. Kamēr es, Kendija un Omahas Bābs būtu ar mieru riskēt vēlreizēju redzēšanos ar jūŗu valdniecēm, Andris saka, ka lieta patiesībā esot nopietnāka nekā mēs to iedomājoties un labāk būtu neriskēt. Pilnīgi skaidrs tūn negrozāms nākotnes plāns ir manai sievai — nekad, nekad savā mūžā jūŗā halibutes zvejot tā vairs nebraukšot.

Ja nu vienā dienā tik daudz raibumu Aļaskā var piedzīvot, ko tad ir pieredzējuši tie, kas tur nodzīvo visu mūžu?

Igauņi godina savus cīnītājus

Gadskārtējais Kanadas un ASV igauņu kaŗa veterānu salidojums šogad notika 23. aug. populārajā igauņu bērnu nometnē „Sidrioru" pie Eloras, Ont. Piedalījās igauņu veterāni no Toronto, Hamiltonas, Detroitas, Klīvlandes, Ņudžersijas, Konektikatas un Ņujorkas, kopskaitā ap 200. Šīgada salidojumā notika arī piemineķļa atklāšana 2. pasaules kaŗa populārākajiem igauņu virsniekiem plkv. A. Rebanem un pltn. H. Riipalu. Abi pulkveži pārdzīvoja kaŗu un miŗa emigrācijā. Svinības sākās ar veterānu parādi, kuŗu pieņēma Igaunijas ģenerālkonsuls I. Heinso. Viņš pats ir pēdējā kaŗa kaŗavīrs. Parādē piedalījās arī lietuviešu un latviešu pārstāvji — Baltiešu veterānu līgas Kanadā dalībnieki. DV Hamiltonas nodaļas karogu nesa O. Bērztīss. asistējot Edm. Ozolam un A. Dumpem no DV Toronto nodaļas. Piemineklī iesvētīja igauņu ev. lut. baznīcas bīskaps Raudseps. Starp daudzajām apsveikumu runām sveica arī Baltiešu veterānu līgas Kanadā valdes priekšsēdis Edm. Ozols, nododams arī DV Toronto nodaļas sveiciens un no Hamiltonas DV nod. un Apspiesto nāc. līgas nodaļas O. Bērztīss. Uzrunu teica arī Ziemeļnieku valdes priekšsēdis LKOK maj. A. Ameriks, pieminot kopējās cīņas Ziemeļlatvijas atbrīvošanā, tāpat dienvidos kopā ar lietuviešiem, ko pēdējos Baltijas valstu brīvības gados tikpat kā vairs nepieminēja. No pagātnes kļūdām būtu laiks mācīties, un visiem baltiešiem būtu cieši jāturas kopā.

Starp rakstveida sveicieniem bija arī sveiciens no bij. 16. ASV armijas operātīvās daļas priekšnieka ģen. LeMay.

Salidojuma beigās bija jautrs vakars ar kabarē programmu Kičeneras meiteņu grupas izpildījumā un balle.

Edm. Ozols

Meklēju vecus draugus no BAYREUTH / Obb. nometnes.

Lūdz rakstīt:

Inta Postnieks,
1039 Cathedral,
Winnipeg, Man. R2X 1J6.

RELIĢISKĀ DZĪVE

Kapu svētkos

Ir grūti ticēt, ka tie, kas šodien mums stāv blakus, rīt jau var tikt no mums šķirti. Ir grūti iedomāties, ka arī mana paša gaita reiz apstāsies. Šķiršanās briži mūs visus ārkārtīgi satrauc. No nāves tomēr nevienam nav iespējams izbēgt. Jāņa evaņģelija vēstījumā par Lācara nāvi un uzmodināšanu savijas kopā cilvēka dzīves dziļākās problēmas: iznīcīgā dzīve un mūžīgā dzīve. Mirušā Lācara māsai Martai Jēzus saka vārdus: „Kas Man tic, dzīvos, arī ja tas mirs" (11, 25). Ap. Pāvils savā Pirmajā vēstulē korintiešiem, 15. nodaļā, raksta: „Sēta top dabīga miesa, uzmodināta garīga miesa." „Vai tas, kas celsies un dzīvos, būs tas pats cilvēks, kas guldīts kapā?" jautā franču rakstnieks Moriaks (Francois Mauriac(. „Jā, tas būs tas pats cilvēks, bet tas nebūs vairs īslaicīgais šīs zemes cilvēks, tas būs tas pats, un tas tomēr būs cits cilvēks — nemirstīgais, mūžīgais cilvēks . . ." Šinī pasaulē aizgājēja vieta darbā tiek aizstāta, cits sēž viņa krēslā, cits strādā viņa darbu, cits dzīvo viņa mājā. Dāvida 103. dziesmā lasām: „. . .un neatrod vairs pat tās vietu." Tomēr mēs zinām, ka aizgājēja vietu mūsu sirdī un mūsu dzīvē neviens nevar aizpildīt. Mūsu sirdī viņi joprojām turpina dzīvot. Mūsu aizgājējiem, „kas miruši iekš tā Kunga", Jēzus ir apsolījis vēl ko vairāk: dvēseles nemirstību un mūžīgo dzīvi. „Kas Man tic, dzīvos, arī ja tas mirs." Dvēseles nemirstība, mūžīgā dzīvība ir visas mūsu ētiskās dzīves pamats. „Dvēseles nemirstība ir visas mūsu filozofijas un tikumības pamats," raksta Dostojevskis. „Ja mūžīgās dzīves nav, tad viss man ir atļauts." Kā priekšnoteikumu mūžīgās dzīvības un dzīves iegūšanai mūsu Pestītājs ir minējis ticību. „Kas dzīvo un tic Man, nemirs ne mūžam." Dvēseles nemirstība sākas jau šīs zemes dzīvē. Ticīgam cilvēkam šī dvēseles dzīve kļūst arvien spēcīgāka, acs arvien skaidrāk saskata staru tiltu, kas ceļas pāri nāves tumsai. „Tumša tumša dzīves mīkla Tam, ko zemes krēsla sedz; Likten's ļauns to tura tīklā, Kas tik ikdienību redz. Bet kas laiku laikiem pāri Dieva gaismā paceļas, Tie nav atstāti un bāri tumšākajās nedienās" (434. dz.).

Roberts Braunings raksta par kādu arabu ārstu, kas savā ceļojumā pa Palestīnu dzird stāstus par Lācaru un sākumā netic, pat baidās ticēt, jo šī ticība apēnotu viņa ārsta slavu, beidzot sastop Lācaru un, lūkojoties viņa klusajā, mierīgajā sejā un acīs, kuŗas veŗas tālumā, izjūt, ka šis cilvēks gan staigā zemes ceļus, bet ka viņa gars dzīvo kādā brīnišķīgā tālā pasaulē, ka mūžības vārti, kas reiz tam atvērušies, ir devuši viņam drošu, klusu paļāvību pazemībā staigāt zemes gaitas, kamēr viņš atkal tiks aicināts no šīs dzīves — dzīvē, par kuŗu Sv. rakstos lasām: „Ko acs nav redzējusi, un auss nav dzirdējusi, un kas neviena cilvēka sirdī nav nācis, to Dievs ir sagatavojis tiem, kas Viņu mīl" (I Kor. 2, 9).

Dzīves ikdienā mēs daudzreiz aizmirstam, ka šī zeme nav mūsu paliekamā pilsēta. Kapu svētki mums to atgādina. Bet šie svētki ir arī ļoti piemēroti, lai mēs uz brīdi „pārceltos uz viņu krastu", kur mūsu Pestītājs aizgājis mums visiem vietu sataisīt, apsolīdams arī mūs visus, kas Viņam ticam, reiz ņemt pie sevis. „Kas dzīvo un tic Man, nemirs ne mūžam." Āmen.

„Ceļa Biedrs"

Debesīs būs skaistāk

No dzimtenes atsūtīta dziesma

Ir skaista šī zeme, kad ceriņi zied,
Kad debesis zilas un cīruļi dzied;
Ir skaista šī zeme, kad augļos tā līkst
Un cilvēks par visu to priecāties drīkst.

Ir skaista šī zeme, kad sniegos viss balts,
Kā pasakā mirdzošs kristallos kalts,
Kad sarmotie koki kā līgavas māj,
Līdz apvārsnim skaidrība zemi šo klāj.

Ir skaista šī zeme, kad rasots aust rīts,
Kā līgavas plīvurā miglā viss tīts,
Kad aizsmaržo bērzi un pamostas sils —
Šī zeme ir skaista kā teiksmaina pils.

Un skaista šī zeme, šī saule kad riet,
Kad piekusis strādnieks uz mājpusi iet,
Kad svētvakars sētā nāk svinīgs un kluss,
Miers dabā un zvaigžņotās debesīs dus.

Bet skaistāk vēl augšā tur debesīs būs,
Kur nebūs vairs bēdu, kur asaras žūs,
Kur nebūs vairs nakts, kur nebūs vairs grēks,
Kur aplaimos visus svēts, dievišķīgs spēks.

Tur nepazīs bailes no rītdienas sirds,
No mīļajiem netaps neviens tur vairs šķirts;
Tur nebūs vairs nāves, tur ienaids būs svešs,
Tur būs tikai jūtas, kas saskaņu dveš.

Tur nebūs vairs soļu, no kuŗiem sirds trīc,
Kas nelaimes vēsti nes ļaunu sev līdz;
Pie durvīm tur neklauvēs uztraukums vairs,
Tur svešs būs pat sapnis tumšs, mokošs un dairs.

Šī zeme ir skaista, bet debesīs būs
Vēl skaistāk, vēl skaistāk, — tur asaras žūs,
Bet pāri par visu visskaistākais skats
Būs krōnētais Kristus, būs Dieva Dēls pats!

„C. B."

Baznīcas ziņas

TORONTO

Māc. I. Gaide, 12 Worthington Cr., Toronto, Ont. M4V 1J6, tālr. 766-5525. Sv. Jāņa draudze, tālrunis 921-3327, 200 Balmoral Ave.

Māc. I. Gaides runas stundas kancelejā: otrdienās un ceturtdienās no pl. 10 — 12.30 un trešdienās no pl. 18 — 20. Citā laikā pēc vienošanās.

Sākot ar jūniju dievkalpojumi notiks pl. 10,

14. septembrī pl. 11 dievkalpojums Saulainē sakarā ar paredzēto draudzes saietu un rudens svētkiem šajā nogalē. Dziesmu lapiņas.

21. septembrī pl. 11 dievkalpojums dievnamā.

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto, Ont. Tālr. mājā 482-5743, 8 Rolland Rd., Toronto, Ontario M4G 1V5.

Māc. J. Cālīša runas stundas kancelejā: trešdienās un ceturtdienās no pl. 10 — 12 un trešdienās no pl. 18 — 20. Citā laikā iepriekš sazinoties.

14. septembrī pl. 11 dievkalpojums.

21. septembrī pl. 15 dievkalpojums. Pēc tam dāmu komitejas rīkotā garīga satura programa Gaujas (14.) gaidu vienības izpildījumā. — Kafijas galds.

28. septembrī pl. 11 dievkalpojums.

Māc. A. Briedis, 44 Marylin Cr., Toronto, Ont. M4B 3C6, tel. 757-2739. Toronto Austrumu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā 361 Danforth Avenue.

14. septembrī plkst. 13 dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā.

21. septembrī plkst. 13.30 dievkalpojums Grace United baznīcā Bramptonā..

28. septembrī plkst. 13 dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā.

Māc. A. Ārājs, 9 Kingsbridge Court, Apt. 402, Willowdale, Ont. M2R 1L6, tālr. 638-3822. Toronto latviešu baptistu draudzes sanāksmes Walmer Rd. baptistu dr. dievnamā.

Svētdienas skola visām vecumu grupām katru svētdienu pl. 15.

Bībeles studiju — lūgšanu sanāksmes katru trešdienu pl. 19.30.

14. septembrī pl. 16 dievkalpojums ar svētrunu — Gideona uzvara.

21. septembrī pl. 16 dievkalpojums.

28. septembrī pl. 16 dievkalpojums, apvienots ar jaunatnes priekšnesumiem.

5. oktobrī pl. 16 dievkalpojums ar Sv. Vakarēdienu.

Prāvests Dr. B. Kokins, 100 Sunnyside Ave., M6R 2N8, tālr. 533-9456.

Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā, 1021 College Str. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā, pulksten 13.00.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Ave. South. Māc. K. Kušķēvics, 55 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G6, tālr. 385-9838.

Māc. K. Kušķēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 19.30—21.30. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.

14. septembrī pl. 10 dievkalpojums angļu valodā, kopā ar igaunu draudzi. Pl. 11 draudzes dievkalpojums.

BAFALO

Māc. Artūrs Dūmiņš, P.O. Box 655 Port Colborne, Ont. L3K 5X8. Tālr. (416) 834-6081 North Park Lut. baznīcā Starin un Vingate, Buffalo, N. Y.

MONTREALA

Prāv. A. Voitkus 3432 Rosedale Ave., Montreal H4B 2G6 P.Q. Tel. 489-3224. Montrealas latv. ev. lut. Trisvienības dr., Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcell Ave.

14. septembrī pl. 13.30 dievkalpojums baznīcā.

21. septembrī pl. 13.30 dievkalpojums baznīcā.

28. septembrī pl. 13.30 dievkalpojums baznīcā.

30. septembrī, otrdien, pl. 13 pensionāru sanāksme un Bībeles stunda draudzes namā.

5. oktobrī pl. 13.30 Pļaujas svētku dievkalpojums ar dievgaldu. baznīcā.

18. oktobrī — rudens bazārs.

OTAVAS MIERA DRAUDZE

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3906. Otavas latv. ev. lut. Miera draudze Sv. Pētera lut. baznīcā, 400 Sparks telā.

Latviešu misijas radio raidījums

„BRĪTIŅŠ AR DIEVU"

nepārtraukti 25. gada gājumā

katru svētdienas rītu no pl. 9 — 9.30

Vilnis 1270 AM

No Niagaras WHLD raidītāja

Vadītājs A. Laksmanis 106 Dorset Rd. Scarboro, Ont., tālr. 261-4218

PRIEKA VĒSTS

Kristīgo latviešu radio raidījums katru svētdienu pl. 2.45 pēcp. no Niagaras WHLD raidītāja Vilnis 1270 AM

Vadītājs Dāvids Miķelsons, 60 Stevenson Rd., Rexdale, Ont., tālrunis 749-0832

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS

Global TV 6. un 22. stac. 100 Huntley Str., Toronto, no pirmd. — piektd. pl. 9.30 no rīta, sestd. pl. 10 no rīta Bafalo TV stac. 29, 700 Club, ik dienas pl. 11.30 no rīta un pl. 9.30 vakaros.

Radio FM CBN 107.7 24 stundas. Tel. 889-3126.

Klausaities latv. radioraidījumu katru svētdienu Vienības Balss ir kristīgs radioraidījums tautiešiem dzimtenē. Mīļi aicinām klausītīes Vienības Balss ierakstus kasetē. Pieprasait J. Šmitam. Box 465, SURREY B.C., V3T 57B

LOTUS FLOWERS
792 Bathurst St.
(pie Bloor St.)
Toronto, Ont. M5R 3G1
Tel. (416) 533-3884
(416) 533-0705

Ziedi un zaļie stādi lielā izvēlē.
Neatkarīgi no Jūsu dzīves vietas —
zvaniet vai rakstiet —
mēs Jums palīdzēsim.
Mēs runājam latviski
Irma Ray

UNITED FLORISTS OF CANADA
FLOWERS-BY-WIRE WORLD WIDE

LATVIJA AMERIKĀ

LAIKRAKSTAM

125 BROADVIEW AVE., TORONTO, ONT. M4M 2E9

Lūdzu sūtiet man LATVIJU AMERIKĀ uz

☐ vienu gadu $35.00
☐ 6 mēnešiem $18.00
☐ 3 mēnešiem $ 9.00

☐ Piemaksāju par 1980. gadu $.....

Mr., Mrs., Miss. .....

Adrese: .....

Jauns abonents ☐ pagarinājums ☐

Ceku lūdzu sūtīt uz
LATVIJA AMERIKĀ PUBLISHING, LTD. VĀRDĀ

DAŽĀDU ZIEDU MEDUS

dabīgs, nepasterizēts
Ziedputekšņi (Pollen)
Peru pieniņš (Royal Jelly) no

ĒRGĻU LIGZDAS DRAVĀM

30 Dewson St., Toronto, Ont. M6H 1G5, tel. 534-0563

Vecākais latviešu puku veikals
Dibināts 1952. g.

Vesus

ZIEDI, SAKĀRTOJUMI UN STĀDI
katram gadījumam
Piegāde LielToronto pilsētas robežās
Pasūtījumus pieņem arī no ārzemēm un uz ārzemēm
231 BONCESVALLES AVE., TORONTO, ONTARIO M6R 2L6
Tel. darbā (416) 534-4645,
pēc darba (416) 533-4037
A. Putniņš

JEWELLERY LTD.
• DIMANTI • PULKSTEŅI
• LATVISKAS ROTAS
Zeltkalies
ALDONAS KORMS
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ — Tālr. (416) 595-1125
College Park, 444 Yonge St., Toronto, Ont. M5B 2H4

Šogad Kanadas Nacionālā izstāde noritēja bez latviešu piedalīšanās, toties skoti (attēlā) rādīja aušanu stāvos un darbību ar ratiņu. Foto: J. Liģers

ZIEDI UN DĀVANAS

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS

362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie „Chester" pazemja pieturas)
466-1951 vai 466-1502

ZIEDI KATRĀ VEIDĀ — KATRAI VAJADZĪBAI
VISUR BRĪVAJĀ PASAULĒ
LATVIEŠU DAILAMATNIEKU DARBI
ĀDĀ, KOKĀ — KERAMIKA, AUDUMI
DZINTARA IZSTRĀDĀJUMI
ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS

Veikals atvērts ceturtdienu vakaros līdz pl. 20.

Māra Gugāns-Lūsis

Vēl šinī gadā iznāks LKOK plkv. Alberta Liepiņa grāmata

1. JĀTNIEKU PULKS

Šajā grāmatā būs sakopotas vairāku autoru atmiņas par dzīvi un notikumiem, ko tie piedzīvojuši, novērojuši un izjutuši, būdami pulka kaŗavīri. Grāmatas saturs iedalīts 105 nodaļās, ar vairāk nekā 300 illustrācijām. Tā pasūtināma tieši apgādā līdz 10. septembrim. Cena 27 ASV dol, Kanadas dol. 32. Pēc tam cena 20 proc. augstāk. Visus, kas pieteiksies un izdaris iemaksu līdz noteiktam laikam, ievedīsim grāmatai pievienotā subskribentu sarakstā. Uz pieprasījumu izsūtu pilnīgu satura rādītāju.

Apgāds GAUJA (Roberts Krūklītis)
P. O. Box 1594
East Lansing, Mich. 48823 USA

Dāmu un kungu DREBNIEKI
šuj apģērbus pēc mēra un Jūsu gaumes
Runā vāciski
Old Mill Tailors
Rudi H. Schneider
7 Riverview Gardens—769-9525
pie Bloor, vienu bloku rietumos no Jane.

JAUNA DZĪVNIEKU SĒRGA

Tā ir povovīrus, kas nogalina suņus 24 stundu laikā un laikam paliks iZemeļamerikas kontinentā pastāvīgi. Cornell universitātes pētnieki atzinuši, ka vīrusu nevar iznīcināt ne aukstums, ne karstums. Tas iztur līdz 49 Celija gradiem. Pašreiz izlietoti līdzšinējie pošu krājumi, un, nav paredzams, ka līdz oktobrim varēs sagādāt jaunus. Pret sērgu palīdz arī kaķu (distemper) pote, bet arī šīs potes krājumi izsikuši.

Sērgas galvenais un bīstamākais efekts ir, ka dzīvnieka ķermenis zaudē šķidrumu. Pazīme ir, ka dzīvniekiem izkārnījumos asinis, tāpat tie atvemj asinis. Mirstība esot 6 proc., bet veterinārārsti domā, ka tā ir daudz lielāka. Sērga izplatās ar tiešu kontaktu vai arī ostot vietas, kur bijis slims dzīvnieks.

DEG DABISKĀ GĀZE..

Tekasā, Meksikas līcī, eksplodējusi peldošā eļļas urbšanas platforma, nogalinot divus strādniekus — trīs pazuduši bez vēsts. Šī platforma „Ocean King" deg 50 km no Teksasas krasta. Platforma, kas būvēta 1973. g., var urbt peldot 340 pēdu dziļā ūdenī Degošā gāzes avota ierobežošana var ilgt vairākus mēnešus.

IESVĒTĪTS

GAĻĀKAIS TUNELIS

Pāvests Jānis Pauls II iesvētījis 25 km garo tuneli, kas ir zem Grand Sasco kalna (augstākais Italijas Apenīnos). Tuneli 700 strādnieki būvēja 12 gadus. tas izmaksājis 216 milj. dolaru un ir gaļākais pasaulē. Satiksmi atklās 1981. gadā.

VITA
gatavo viesībām — mazām, elegantām, intimām. Tālrunis
491-9465

Džambo!..

(Turpinājums no 4. lp.)

skats, kad mazulis nespēj krastā uzrāpties. Viņa tēvs un māte to snuķiem uzstumj drošībā. Ja ievēro, ka ziloņu mātēm ir 22 mēnešu grūtniecības laiks un tikai viens mazulis, tad var iedomāties, kā malu mednieki samazina ziloņu skaitu. Ziloņu ilkņi, čitu ādas un degunradžu rags (no tā izgatavo afrodisiaku) ir malu mednieku visvairāk iekārotie objekti.

Atceļā pamanām lielus impalu barus, kas ir viens no izplatītākajiem Kenijas dzīvniekiem. Tramīgi izslējušas kaklus, viņas vēro braucējus. Ļoti bailīgas ir zebras. Tām nevar piebraukt sevišķi tuvu. Kā zebras pamana tuvojošos mašīnu, tās slaidos lēcienos pazūd tālē.

(Nobeigums sekos)

B & V Installers

IERĪKO, PAPILDINA UN IZLABO APKURES IERĪCES

gāzes un eļļas, kā arī gaisa vēsinātājus.

Zvanīt

Dienā	Vakarā
Stan Back	V. Ivans
783-6151	763-3374

Izdevīgs laiks

pasūtināt spalvu un dūnu

segas, pēļus spilvenus,

kā arī guļamos maisus un žaketes un izdarīt to labojumus.

Zvanīt 787-9021.

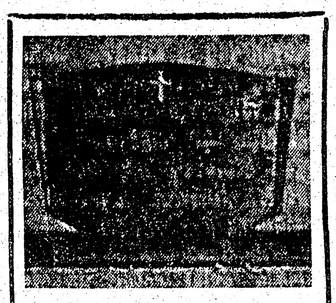

PIEMINEKĻI

487-2147, vakaros 445-8955

Kvalitātes darbs un eiropiešu mets

Igauņu uzņēmums

YONGE MEMORIAL LTD.

2044 Yonge St., Toronto M4S 1Z9

Starp Eglinton un Davisville

Prasīt pēc E. J. Hopp

Laikraksta

LATVIJA

AMERIKA

atsevišķus numurus var pirkt Toronto latviešu veikalos un DV grāmatnīcā 491 College Str., kā arī spiestuvē

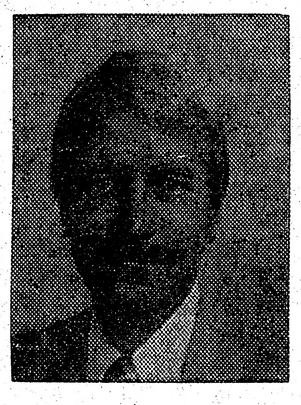

Juris (George) Zommers

Birojā — (416) 842-4630

Mājā — (416) 274 1548

- Reģistrētas pensijas ((RRSP)
- Reģistrēti māju pirkšanas plāni (RHOSP)
- Ieguldījumi
- Naudas taupīšanas plāni
- Iemaksas pensijām (annuities)
- Nākotnes īpašumu plānošana
- Dzīvības apdrošināšana
- Kompāniju darbinieku palīdzības izkārtojumi (dzīvības apdr. u. c.)

Investia
SYNDICATE LIMITED

ALCAN

ALSCO - RUSSELL Aluminum Company

IERĪKO UN LABO

- Aluminija māju sienas un jumtu pārkares (soffits)
- Ūdens noteku caurules ar neredzamiem savienojumiem 5" dimensijā
- Durvju un logu nojumes un slēģus
- Dubultdurvis (storm doors) un logus
- Apmaina logus.

Licensētu amatnieku speciālistu lietpratīgs darbs.
Bezmaksas darbu novērtējumi katrā laikā.
Pakalpojam īpašniekam tieši — bez starpniekiem.

BBB BETTER BUSINESS BUREAU MEMBER

Telefoni (416) 274-1589 vai (416) 861-1087.

Īpašnieki: Andris Namgauds, Tom Russell

BROADVIEW WOOLS, ARTS & CRAFTS

Īpašn. Elza Avots

Veikali Toronto:

674 Broadview Ave., pie Danforth, tel. 469-2005

9 Queen St. East, pie Yonge ielas 368-5011

Liela izvēle īstas un sintētiskas vilnas dzijas, vietējās un ārzemju, aužamās dzijas, vilnas dzipari. Materiāli dažādu latvisku rokdarbu gatavošanai, linu materiāli, diegi, audekli kanva visādos rupjumos. Dāvanām dažādi rokdarbi un auduми, atsevišķi tautas tērpu gabali. Padomi rokdarbu jautājumos.

Veikali atvērti:

ceturtdienu un piektd. no 9 rītā — 8 vakarā.
Pirmd., otrd. un trešd. no 9 rītā — 6 vak.;
sestdienās no pl. 9.30 rītā — 4 pēcp.

Oliņ', boliņ',
Džimpa, rimpa,
Kājiņ', vējiņ'
Bums!

Vācu bērnu skaitāmos pantiņus, lai sakopotu burtnīcā jauno latviešu ģimeņu vajadzībām. Lūdzu sūtīt ikkatru mazu rindiņu, pievienojot vārdu un adresi un vietu Latvijā, kur pantiņš skaitīts.

Aija Zichmanis
1204 Garthdale Ct.
Oakville, Ont. L6H 2M2
Telef. (416) 844-6793 (vakaros).

Labo visāda veid aautomašīnas

CREST MOTORS CUSTOM SERVICE

Latviešu uzņēmums, īpašnieks S. MIĶELSONS

253 Merton Str. (starp Yonge un Mt. Pleasant)

Tel. 485-5537

Sestdienās strādā līdz pl. 12.00

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTĪM un P.S.R.S.

Mēs pārsūtām apdrošinātus drēbju un apavu sainīšus līdz 19⅔ märc. netto

LIELA MANTU IZVĒLE MŪSU VEIKALĀ

Biroja laiks — pirmd., otrd., ceturtdien un piektdien no pl. 9.00 — 17.00.
Piektdienās vēlākā laikā — iepriekš sazinoties pa telefonu.
Sestdienās no pl. 9.00 — 16.30(trešdienās birojs slēgts.

Baltic Exporting Co.

482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M0R 2N5

Tālr. 531-3098

HELLO WORLD Travel Ltd.
1843 Avenue Rd., Toronto, Ontario, Canada, M5M 3Z4
Tel: (416) 789-5304

Sīkāku informāciju un paskaidrojumus ceļojuma jautājumos sniedz biroja vadītāja INESE GRODNIS pa augšminēto telefonu.

Viens no kādreizējiem vecajiem tramvajiem Nacionālajā izstādē Toronto. Foto: J. Liķers

Andris Zeibots, C. A.

Cole, Zeibots & Company
CHARTERED ACCOUNTANTS

Henry Cole Management Group Limited
MANAGEMENT CONSULTANTS

797 Don Mills Rd., Don Mills, Ont. M3C 1V1. Tel. 429-2894

ATVAĻINĀJUMA PRIEKAM PIEDĀVĀJAM

V. Krasnais — Latviešu kolonijas	$31.000
Rūtiņa, U. — Vēl tā gribējās dzīvot	$7.00
Freivalds, J. — Bada sazvērestība, rom.	$12.00
R. E. Ekšteins — Stipri piesiets, rakstu krājums	$12.00
J. Babre — Brīnišķīgā zvaigzne, stāsti, pasakas, legendas	$8.00
K. Bachmanis — Latvju tauta bēgļu gaitā	$11.00
D. Švīkule — Veselīgās zāļu tējas	$10.00
V. V. Zēbauers — Amerika: Oasis of Freedom	$17.00
D. P. Odonells — Bunkurs	$16.00
V. Kārkliņš — Pie laika upes, nov.	$14.00
Anšl. Eglītis — Vai zini zemi, citronas, kur zied	$14.00
G. Salāts — Debesis nav tālu, rom.	$13.50
V. Mežezers — Sirds, ko dziļi iemīlēja II	$9.00
J. Juškēvičs — Kurzemes hercogi un viņu laikm.	$10.00
Vecā Rīga — 34 illustr.	$5.00
I. Sleinis — Daugava	$5.00
Okupētās Latv. dien. gr. Ij	$8.75
Latvju Māksla Nr. 6.	$7.00
A. Voitkus — Zaudētie gadi, rom.	$12.00
Al. Čaks — Mana mīlestība, proza	$14.00
T. Silis — Par brīvo Latviju domājot, apc.	$6.00
J. Siliņš : Latvijas māksl. 1800—1914 I	$38.00
Latviešu mākslinieki Austrālija	$38.95
Latvijas kara skola	$20.00
M. Urnežus — Apskaidrība, dzej.	$9.00

Daugavas Vanagu grāmatnīcā, 491 College Street, Toronto, Ont. M6G 1A5, tālr. 921-7121 (pl. 12 — 7.30). Pasta sūtījumiem jāpieskaita 10 proc. No 15. jūn. — 15. sept. sestdienās slēgts.

Turpinās cīņu par brīvības atgūšanu

ASV vidējo valstu DV apvienību 30 g. jubilejas sarīkojumu Gaŗezerā atklāja Čikagas DV apvienības priekšnieks A. Bārda. Svētbrīdi vadīja prāv. J. Turks. DV ASV pr-dis A. Spārniņš savā uzrunā uzsvēra, ka Daugavas vanagi ar lepnumu var atskatīties uz aizvadītiem 35 gadiem. Nav nozīmīgāka nacionāla pasākuma, kur Daugavas vanagi nepieliktu roku un nebūtu pirmrindnieki savos veikumos kā kultūrālā, sabiedriskā, aprūpes un jaunatnes latviskās izglītības veicināšanā. Publicētie darbības pārskati pauž noteiktu un skaidru valodu par DV organizācijas veikumiem. DV organizācijas pasākumu atslēga ir — organizācijas biedru dziļā tēvzemes mīlestība. Organizācijas dibinātāju karavīru sirdis nesot solījumu saviem kritušajiem cīņu biedriem un draugiem, ka viņu upuri nav bijuši veltīgi. Dzīvie nav viņus aizmirsuši un turpinās cīņu brīvības atgūšanai.

Visos DV pasākumos nozīmīga bijusi latvju sieviete-vanadze, savā uzrunā teica ASV vanadžu pr-ce A. Ceriņa., kas veikusi lielu un svētīgu darbu mūsu tautas dzīvības uzturēšanai un kultūrālās dzīves saglabāšanai trimdā. Par vissvarīgāko šolaiku uzdevumu A. Ceriņa minēja jaunatnes iesaistīšanu organizācijā.

V. Dāboliņas balādi „Vanaga skrējiens un O. Cakara „Ieleja" skandēja autori.

Koncerta daļā dziedāja Detroitas vanadžu ansamblis Dziesma Astras Kalniņas vadībā; klavieŗu pavadījumu veica Eižens Lizlovs.. Vēl piedalījās Indianapoles meiteņu kokļu ansamblis—Silvija Kārkliņa, Andra Burģe, Laura Vanaga, Jūlija Ķelpe un Irisa Asone. Fragmentu no V. Burģa Daugavas vanagi skandēja Andra Burģe un Mērija Jansone.

Nobeigumā Gaŗezera vadītājs V. Miķelsons pateicās sarīkojuma organizētājai Čikagas DV apvienībai un visai DV zemes valdei, izvēloties Gaŗezeru šim notikumam. Svētku norisi vadīja I. Švānfelds.

Vera Dāboliņa

SAVIENOTAJĀS VALSTĪS

GRAND RAPIDI

● Latvijas universitātes dibināšanas atceres sarīkojums š. g. 27. septembrī pl. 19.00 Latviešu Biedrības telpās, 504 Grand Ave. N. E. Akadēmisko runu teiks Dr. Ferdinands Valdmanis par tematu Medicīnas progress. Koncerta daļā Grand Rapidu latviešu koŗa dziesmas diriģenta Roberta Zuikas vadībā. Groziņu vakars un deja.

● 14. septembrī pl. 12 Mežvidos Latviešu skolas padomes rīkotā bērnu un jaunatnes diena. Skolā mācību sākums 20. septembrī pl. 9 no rīta. Jauni skolēni piesakāmi skolas pārzinei māc. Verai Fricsonei, tālr. 459-3941. V. Z.

ČIKAGA

● Pēterim Simsonam 5. septembrī apritēja 65 mūža gadi. Viņš dzimis 1915. g. Bauskas pagastā. Ir Otrā pasaules kaŗa cīnītājs. Pēc kaŗa nokļuvis Anglijā, kur pievienojies DV organizācijai. Vēlāk pārcēlās uz ASV. Čikagas DV iestājās 1964. g. Strādā par rotkali pie A. Tellers. Juilārs ir grāmatas Vorkutas gūsteknis autora brālis.

● Zenta Polīte 11. septembrī svinēja savu 70. dzimšanas dienu. Viņa dzimusi 1910. g. Bejūas pag., Valkas apr., skaistajā Alūksnes ezera apkārtnē. Vanadžu kopā aktīvi darbojas kopš 1968. g.

1940. g. jūlijā boļševiki aizveda viņas vīru. Audzinot divus mazgadīgus bērnus, viņa pārdzīvoja kaŗa un bēgļu gaitas. Vācijā bija Valkas nometnē, pēc tam izceļoja uz ASV un apmetās Čikagā. Gavilniece ir ļoti aktīva Čikagas sabiedrībā. Darbojas Ciānas draudzē, Čikagas latv. teātŗa mazā ansamblī, pensionāru b-bā u. c.

A. Z.

KESVIKA

● DV Kesvikas nodaļas vanadzes bija pulcējušās savā paplašinātā valdes sēdē š. g. 31. aug. kopas vad. Smaidas Melderes mājā, lai nokārtotu aizvadītā sarīkojuma rēķinus un noklausītos Velgas Kalves referātu par puķu sakārtojumiem. Pēc kopas kasieres, ziņojuma bija redzams, ka uz 31. augustu vanadžu kasē ir 957 dol. Plašāku sarīkojuma norises raksturojumu sniedza kopas vad. S. Meldere.

Sarīkojums Bērzainē izdevies labi. To atzina visas nodaļas vanadzes un izteica pateicību vanadzēm par darbu un par vērtīgiem dāvinājumiem sarīkojuma loterijai. Apspriedes laikā pārrunāja nodaļas Ziemsvētku eglītes vakara sarīkojumu, atzīstot par izdevīgāko laiku 13. decembri. Vakars iecerēts tikai nodaļas biedriem un viņu piederīgiem ar pašapdāvināšanos, pie kam dāvanām jābūt vismaz 5 dol. vērtībā. Bērniem līdz 13 g. v. dāvanas dos vanadzes. Sarīkojuma laikā dāvanas pieņems vanadzes.

Sēdes laikā nodaļas biedrs P. Brauns nodeva pašdarinātu kokā iededzinātu DV emblēmu, par ko vanadzes izteica pateicību. Pēc darba gaitas puķu sakārtošanas instruktore Velga Kalve referēja un demonstrēja puķu sakārtošanu, kur no maznozīmīgām puķēm izveidojās krāšņs ziedu rotājums. Vanadzes par šāda veida sanāksmi bija pateicīgas kopas vadībai un nolēma puķu izkārtošanas sanāksmi rīkot arī turpmāk. js.

Spiritiste ANNA

lasa pēc rokas un kārtīm

Vai Jums ir risināmas grūtas problēmas? Vāja veselība? Naudas vai darba grūtības? Esat nelaimīgs? Norūpējies, baiļu mākts, vai kādā veidā terorizēts? Ģimenes rūpes? Vai Jūs vēlaties vairāk prieka, sekmes un labāku nākotni? Ja Jums ir kāda no šīm problēmām vai tamlīdzīga, tad mīļais draugs, šeit ir brīnišķīgas ziņas par ievērojamu jaunu lūgšanas veidu, kas tūkstošiem dod jaunu laimi, mierinājumu un prieku.

Šīs rindiņas ir rakstītas Jums un viņas spējas var Jums palīdzēt.

Telef. 654-1250 un
656-6380 no pl. 9 — 21.00.

Daugav' . . .

(Turpinājums no 3. lp.)

Kursa ir viens no latviešu tautas trimdas pilskalniem. Senatnē latvju ciltis pulcējās ap pilskalniem, bēgdamas no briesmām, un piļu pagalmi deva viņiem patvērumu no ienaidnieka. Aiz pils sienām viņi cīnījās pret ienaidnieku. Tā arī šodien mūsu pilskalni lai ir mūsu patvērums cīņā pret mūsu ienaidnieku – varu, kas neļauj mums brīvi dzīvot un elpot Daugavas krastos, dziedot: Daugav' abas malas, mužam nesadalās..." **Julieta Rumberga**

Jūsu apdrošināšanas lietas būs labi un ērti nokārtotas ar šo latviešu aģentūru palīdzību — Zvaniet pēc izvēles.

Vald. Bebris
Beaverbrook Insurance & Real Estate Ltd.
1682A Victoria Park Ave., Scarborough
759-0266; 759-2771

Arnolds Bērziņš
Berzins Realty Ltd.
72 Northdale Rd., Willowdale, Ont. M2L 2M1
445-5325

Ilmārs Jankovskis
Skyline Real Estate Ltd.
2180 Dundas St. West, Toronto
533-8553

Latviešu aģentūras ir pelnījušas jūsu atbalstu, jo tikai latviešu aģentūras atbalsta latviešu sabiedriskos pasākumus.

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM.
PIEPRASIET TELEFONISKI.
SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MELTĪTĒM. — $3.00

125 Broadview Ave.
Tel. 465-5225

Dugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEĒM UN VIESIEM
no pirmd. līdz ceturtdid., iesk., no pl. 12 dienā — 12 naktī,
piektd., setd. no pl. 12 dienā līdz 1 naktī,
svētdienās no pl. 12 dienā līdz 9 vakarā.

kas? kur? ko?

Town & Country Real Estate Ltd.
V. Palma - pārstāvis

41 Heathcote Ave., Willowdale, Ont. M2L 1Y9
Tel. 444-2447

Pērkot un pārdodot savu nekustamu īpašumu, zvaniet nesaistošai informācijai 444-2447. Mājas lielā izvēlē visā pilsētā. Palīdzam sagādāt obligācijas un ieņēmuma māju pirkšanai uz izdevīgiem noteikumiem.

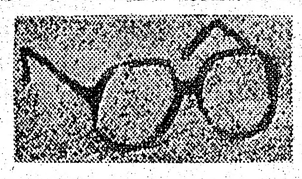

RATAS

IGAUŅU OPTIĶIS

247 Danforth Avenue. Tel. 465-6251

Gatavo brilles pēc receptēm, arī no okupētās Latvijas
Zeiss ● Rodemstock ● Crist Dior rāmji
Speciālitāte — dubultlēcu brilles ● Kontaktlēcas (soft)
Pulksteņi: Omega, Triosot, Bulova.
Latviešiem atlaide

Māju īpašnieki!
Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku—bez starpniekiem
Ir trīs veidi, kā var ietaupīt ar ALCAN SIDING:

1) Ietaupa darbu un laiku
2) Instalācijas un apkures izdevumus
3) Uzlabo izskatu un līdz ar to paliclina mājas vērtību, ieskaitot ALCAN 20 gadu garantiju

△ LIETUS NOVADA CAURULES
△ LOGUS
△ DURVIS
△ MARĶIZES (Awnings)
△ JUMTA FARKARES (Soffit and fascia)

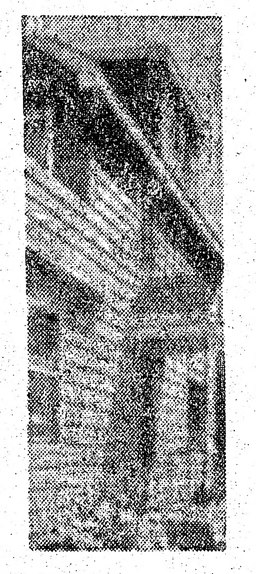

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
534-2864 *Īpašnieks Artūrs Mime*
2226 Dundas St. W., Toronto, M6R 1X3

A. Eglītis — TV RENTALS
1708 Queen St. W., Toronto M6R 1B3
Tel. 537-1401

Fotogrāfisks uzņēmums ar atzītu kvalitāti.
(416) 863-1166
BENJAMIN FILM LABORATORIES LTD.
247 Richmond St. E., Tor., Ont. M5A 1P2
We believe every picture counts

R. S. KANE Ltd.
apbedīšanas birojs
4812 YONGE STREET
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale, Ont.
221-1159

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician
VĀCU OPTIĶIS
Speciālizējies kontaktlenžu nozarē. Lielā izvēlē eiropiešu aceņu rāmji.
1536 Bloor St. W., Toronto, vienu bloku no Latviešu kreditsab. Dundas — Bloor nodaļas. Telef. 535-6252.

LATVIEŠU NAMS
IZĪRĒ
TELPAS
491 College St.
KLĀJ
VIESĪBU
GALDUS
Tel. 922-2931

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

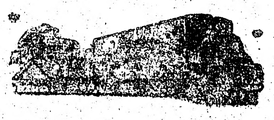

BALTIC MOVERS
TĀLR. 534-1403, Toronto

Andrejs M. Stikuts
B.A., LL.B.
ADVOKĀTS
17 Queen St. E., #701, Toronto, Ont. M5C 1P9. Tel. 364-6970

BROADVIEW DELIKATEŠU VEIKALS
141 DANFORTH AVE.
Tel.: HO 5-9905 *Ausma Miķelsone*

Plašā izvēlē
latviska un moderna keramika, skulptūras, sienas segas
Piepem pasūtījumus brokastu un pusdienu traukiem (īpatnē ji latviski medus dzelteni un zaļi).
ZIGFRĪDS JURŠEVSKIS — ZIGFRID ART POTERY
1425A Bloor St. W., Toronto M6P 3L6, tel.536-8133.

M. LUNSKY, O.D., M. Sc.
LOUIS LUNSKY, R. O.
OPTIĶI
Iepriekš pieteikšanās Tālr. 921-3924
670 College St. (Pie Bathurst) Toronto M6G 1A8

RM
ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD.
Thomas L. Morrison — Funeral Director
487 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5. Tel. 924-1408
RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

Amber Printers and Publishers
spiestuvē nelielā skaitā vēl dabūjamas grāmatas:
Krišjānis Ozoliņš — Celies augšā, atmiņas — $7.50
Anna Ozoliņa — Atmiņu ziedi, dzejas — $6.00
Jānis Zariņš — Cepure ar zelta vārpu — $6.00
Eduards Freimanis — Divas pasaules — $3.75
Laiks, Telpa, Ļaudis — visas 3 daļas.

Brežņevs iecel Polijā . . .

(Turpinājums no 1. lp.)

gad radusies pānika. Ir saprotams poļu strādnieku naids pret partijas funkcionāriem, jo tiem piešķirtas visādas privilēģijas, un tauta tos dēvē par sarkaniem buržujiem. Nav jāaizmirst, ka tikai nepilni 10 proc. no 35 milj. Polijas iedzīvotājiem ir komūnistu partijas biedri . Šīs mazās saujiņas nejēdzīgā uzkundzēšanās radījusi strādnieku masās īgnumu, un jāšaubās, vai Kania spēs morāli pagrimušo partiju reformēt.

Kania kā politbiroja loceklis bija atbildīgs ne tikai par valsts drošību (poļu čeku), bet bija arī partijas attieksmju kārtotājs ar katoļu baznīcu. Girekam Brežņevs savā laikā pārmeta pārāk lielu iecietību kardināļa Višinska priekšā.

Polijas notikumus vērtējot, jāpatur prātā, ka katrs polis vispirms ir nacionālists, otrkārt labs katolis un tikai treškārt, ja viņš kaut kā iekūlies komūnistu partijā, apšaubāmas kvalitātes komūnists.

Dancigas pakta parakstītāja Valesas konfrontācija ar Gireka pēcteci ir neizbēgama. Valesas pusē stāv poļu strādnieku miljoni, un pats galvenais, katoļu baznīca ar visas tautas dziļi respektēto kardināli Višinski priekšgalā. Un ne tikai tas vien. Pats pāvests ir Valesas un viņam uzticīgo strādnieku pusē. Tas stāvokli padara vēl sarežģītāku.

Zīmīgi, ka kompartijas krizes laikā klusībā notika Valesas satikšanās ar kardināli Višinski. Vēl zīmīgāka ir poļu strādnieku morālā nostāja. Streika laikā tie katru dienu uz ceļiem zemojās Dieva priekšā. Ne viņu prasības pēc lielākām algām un precēm radīja dusmu izvirdumu Kremlī, bet gan tieši šī demonstrātīvā nostāšanās baznīcas pusē. Tas bija izaicinājums komūnismam, kad strādnieki Ļeņina bildes streikojošos uzņēmumos aizstāja ar pāvesta un kardināļa Višinska fotografijām.

Iepriekšējā rakstā es iedrošinājos Dancigas paktu salīdzināt ar mīnu lauku. Tagad tas katram ir atklāti redzams. Kad, kur un kādas mīnas eksplodēs pirmās un kas būs šo eksploziju upuri, to rādīs tālākie notikumi. Baznīca droši vien visiem spēkiem mēģinās saglabāt poļu tautas dzīvo spēku, bet nav jāaizmirst, ka Valesa nepārprotami deklarējis, ka viņš arī turpmāk savāk rokās patur streika ieroci. Nav šaubu, ka poļu strādnieki bez kavēšanās sekotu jebkuŗai Valesas streika pavēlei. Jāpatur prātā, ka brīvas arodbiedrības un citas Dancigas paktā parakstītās garantijas ir tiešs drauds komūnistu partijas diktatūras eksistencei. Brežņevs nekad nepieļaus oficiālas opozicijas piedzimšanu.

Pēc pēdējām ziņām poļu strādniekiem, inteliģencei un baznīcai tagad pievienojušies arī neskaitāmi zemnieku tūkstoši. Kaut Polijā lauksaimniecība nav nacionālizēta un 80 proc. zemes atrodas privātās rokās, valsts lielsaimniecībās nodarbināti ap pus milj. laukstrādnieku. Pēdējās dienās streiki pārsviedušies arī uz šīm valsts saimniecībām, un streikotāji prasa tās pašas privilēģijas, kas garantētas Valesam. Mazāka apmēra streiki vēl turpinās daudzos rūpniecības centros. Jaunais Polijas policists – partijas galva Kania – brīdinājis, ka streikiem turpinoties, viņš atcelšot Dancigas paktā garantētās brīvības. Tā ir pirmā bezdelīga, kas liecina par Kanias valdības metodēm. Dancigas paktā taču strādniekam ir tieši nepārprotami garantētas streika brīvības, un tagad par streikošanu tiem draud ar represijām.

Pagājušā nedēļā Madridē sāka pulcēties Helsinku nolīguma pildīšanas konferences priekšdarbu sesijas dalībnieki. Pati lielā konference notiks tikai pēc diviem mēnešiem, bet tieši priekšsesijās tiks sagatavots scenārijs nožēlojamam politiskam farsam, kam priekškars pacelsies š. g. 11. novembrī.

Apvienoto tautu žēlošanos par cilvēka tiesību ignorēšanu sarkanā imperijā Kremlis noraidīs un uzskatīs visu to par savu iekšējo lietu. Droši vien Brežņevs Kārteram no savas puses pārmetīs nabaga nēģeŗu pusaudžu vajāšanu Miami, kur tie nejēdzīgās kapitālistiskās iekārtas dēļ bijuši spiesti izdemolēt veikalus un nodedzināt veselus kvartālus. Ir zināms, ka Kārters solījies Madridē neiesākt debates par Polijas strādnieku konfrontāciju ar saviem kakla kungiem. Cilvēka tiesību mīdīšana kājām jau tagad paslaucīta zem Madrides kongresa sēžu zāles paklāja.

Droši vien Madridē galvenā runāšana būs par savstarpēju „atbruņošanos", pie kam Brežņevs prasīs amerikāņu un NATO spēku stratēģisko ieroču izvākšanu no Eiropas. Varbūt ka pats galvenais Madrides konferences nolūks būs iepūst dzīvības dvašu gandrīz jau nosprāgušās detantes miesās. Šī prognoze var izrādīties pareiza, jo kā gan jau 25. septembrī Nujorkā Pad. savienības ārlietu ministrs Gromiko citādi satiktos ar ASV ārlietu ministru Maskiju. Debašu programmā — Eiropā novietoto stratēģisko ieroču samazināšana. Droši vien Gromiko visiem spēkiem mēģinās aizturēt arī jauna aukstā kara uzliesmošanas iespējas, kas nebūt nekalpotu Kremļa interesēm.

Irānā prezidents Bani Sadrs pagājušā nedēļā varēja atzīmēt pirmo panākumu konfrontācijā ar parlamenta viņam uzspiesto radikālo ministru prezidentu Ali Raju. No Rajas proponētiem 25 kabineta locekļiem Bani Sadrs apstiprināja tikai 14 kandidātus. Izrādās, ka tagad prezidenta pusē nostājies pats Khomeini un devis viņam brīvas rokas jaunā ministru kabineta sastāva akceptēšanā.

Nobeigumā pieminēsim pašreiz Eiropā notikušos NATO, kā arī Varšavas pakta manevrus. NATO pusē piedalās 140.000 karavīru, to starpā arī ASV un, Lielbritanijas desanta vienības. Varšavas pakta manevri zīmīgā kārtā risinās Baltijas jūras piekrastē Protams, ka šīm abām pretējo pušu militārām spēlēm pašreiz ir vairāk simboliska nekā praktiska nozīme. Pad. savienības drauds Vecajam kontinentam vēl joprojām eksistē, un kamēr ASV nebūs atguvušas savu militāro potenciāli, kā Eiropas, tā arī visas pasaules miers būs apdraudēts.

Aleksandrs Ķegumnieks

AICINĀJUMS SAGLABĀT MIRUŠO VECO ĻAUŽU PIEMIŅU

Kad vairums latviešu bēgļu, apmēram pirms 30 gadiem, meklēja Amerikā, Austrālijā, Kanadā un citur sev jaunas dzīves iespējas, kāda daļa palika Vācijas nometnēs un veco ļaužu mītnēs. Palika arī kapu kopas. To skaits, gadiem aizritot, ir pieaudzis. Tā Farelē, mazā pilsētiņā netālu no Ziemeļjūras, kur bija ļoti liela veco ļaužu mītne, ir ap 250 latviešu kapu, atsevišķā nodalījumā. Līdz 1975. gadam par to apkopšanu galvenokārt rūpējās Marta Lasmane, bet nu viņai ir 92 gadi un spēki izsikuši. Par viņas ilggadējo darbu un lielo rūpību viņai pienākas pateicība. Tagad kapus kopj vai nu piederīgie, kas ir tuvumā, vai – pret samaksu – kāds vācu dārznieks, bet vairums ir nekopti.

121 latvietis Fareles kapsētā jau atdusas vairāk nekā 25 gadus. Vietējās vācu ev. lut. draudzes kapu pārvalde, rīkojoties pēc vispārējiem noteikumiem, gada beigās šos kapus grib nolīdzināt. Piederīgiem, draugiem vai arī mūsu organizācijām tomēr ir iespēja kapu uzturēšanas laiku pagarināt, ilgākais vēl uz 30 gadiem, iemaksājot DM 15 par gadu. Sīkāku izziņu sniedz Fareles vācu draudzes birojs: Evangelisch – luth. Kirchengemeinde Varel (Oldb). Schlossplatz 3, 2930 Varel 1. Ar šo adresi pārsūtāma arī nauda, minot mirušā vārdu un miršanas gadu. Bankas konts: Landessparkasse zu Oldenburg. Varel. Nr. 052-400 017. To kapu uzturēšana, kas pastāv jau 25 gadus vai ilgāk, jāpagarina līdz šī gada 1. oktobrim.

Vācu draudze uzņemas arī kapu kopšanu. Tā maksā DM 70 gadā. Par šo summu draudzes dārznieks divas reizes gadā kapu apstāda ar puķēm un rūpējas, ka tas ir kārtīgi uzturēts. Arī kapu kopšanas nauda pārsūtāma Fareles vācu draudzei, vai nu iepriekš minētajā kontā, vai ar pasta pārvedumu, vai ar čeku.

Vācu draudzes birojā ir arī angļu valodas pratēji. Papildziņas dabūjamas arī pie latviešu mācitāja P. Urdzes, Rigaer Weg 60, 2900 Oldenburg, W. Germany.

Elviga Sebre „peld" beidzamā lēcienā Saulaines nometnes brīvībā pirms skolas gaitām. Foto: N. E. Sebris

Pāvests sveicis Aglonu

Kā jau mūsu iepriekšējā laikrakstā numurā bija ziņots, Kanadas latviešu katoļu apvienības 19. kongress Latviešu namā Toronto notika no 30. līdz 31. augustam. Ievadījumā apvienības ilggadējais priekšsēdis S. Gabrāns pakavējās pie valdes darba veikuma pēdējo divu gadu laikā, uzsverot aktīvitāti ar mūsu pārstāvi pie Sv. Krēsla Vatikanā prāv. K. Ruču.

No 600 izsūtītām ziedojumu listēm pēdējā akcijā ienākuši vairāk nekā 4000 dol. Laba sadarbība izveidojusies ar pārējām latviešu organizācijām. Katoļu apvienība darbojas līdz Latvijas brīvības fondā, atbalsta jaunatnes centienus, LNAK, invalidus u. c.

Iepriecinājis pāvesta Jāņa Paula radioruņā teiktais vēstījums latviešu tautai sakarā ar Aglonas baznīcas 200 gadu jubileju.

Kasieris B. Logins ziņojumā konstatēja, ka uz š. g. 20. augustu ir 4.878 dol. Ieņēmumos lielākās summas ziedotas latviešu pārstāvības atbalstam pie Sv. Krēsla Vatikānā.

Ziņojumos no vienībām un kopām latviešu centros prāv. A. Pekšs no Montrealas norādīja, ka turienes katoļu draudzē reģistrēti 240 locekļi, bet darbību uzsākot 1949. g. vasarā bijuši 20 loc. Draudzes locekļu skaits samazinās, jo tautieši pārceļas uz citām vietām. Toronto vienības priekšnieks V. Miklašēvics norādīja, ka draudzē apzinātas 455 dvēseles, no kuŗām apm. puse ir aktīvi draudzes darbā. Draudzes lepnums ir Mežciems, kas 6. septembrī atzīmēja 20 gadu darbību. Nepieciešams jaunās audzes aktīvāks atbalsts, lai nodrošinātu draudzes turpmāko pastāvēšanu.

S. Skrinda no Londonas, Ont., ziņoja, ka valda laba sadarbība ar turienes latviešu luterāņu draudzi. Prāv. St. Mozgas vadītie dievkalpojumi notiek katru otru svētdienu.

Hamiltonas kopas priekšsēdis A. Kairišs norādīja, ka draudzē reģistrēti 100 locekļi. Dievkalpojumus vada prāv. S. Mozga, un tie notiek reizi mēnesī.

A. Sprūdžs no Otavas informēja, ka apzināti 12 katoļticīgie, kas cenšas uzturēt kontaktu ar apvienību. Viņš saņēma arī kongresa dalībnieku aplausus par nesen saņemto Kanadas valdības apbalvojumu. Vēl runāja Niagaras, Vindzoras un citu mazāku kopu pārstāvji.

Debates iedegās, runājot par jauno audzi (J. Budže, A. Čivželis, B. Senkēviča, prāv Justs no ASV u. c.), jo trūkstot jaunās paaudzes darbinieku katoļu vienību darba vadībā. Bija arī optimistiski zīlējumi, jo Gaŗezerā augot aktīvi jaunie latvieši.

Ierosinājumos V. Miklašēvics ieteica padomāt par apvienības kongresu rīkošanu arī citos latviešu centros, kur varētu būt arī apvienības sēdeklis, kā to dara latviešu katoļi ASV. S. Lācis (Londona) domāja, ka mazajiem centriem būtu grūtības ar kongresu rīkošanu.

Prāv. A. Pekšs ieteica padomāt par veco ļaužu mantu, lai tā nepazustu latviešiem un lai netiktu klāt Maskava. Viņš arī pieskārās iecerētai domai par brīvās pasaules latviešu kongresa rīkošanu Vatikānā. J. Grodnis bija ieskatos, ka tuvākā laikā izveidosies Kristus dārza pasākums, kur būtu arī vietas priesteŗu grāmatām un bibliotēkai.

Pieņēma apvienības budžetu 3500 dol. apmērā. Kongresu slēdzot, pieņēma atzinumu nosūtīt apsveikumus prāv. Dr. K. Ručam Vatikānā, bīskapam B. Sloskānam un latviešu sūtniecības vad. ASV Dr. A. Dinbergam.

T. Puisāns savukārt iepazīstināja ar klātesošiem gleznotājiem un daiļamatniekiem, kas bija kongresa laikā izstādījuši savus darbus: Venerandu Vabali, inž. J. Popeli, A. Zvīdri, Aldonu Kormu un Ed. Spravņiku. Kongress beidzās ar saviesīgu vakaru.

O. K.